

FRONTUL RENAȘTERII NAȚIONALE

STRAJA ȚĂRII PARTIDUL NAȚIUNII

FR.NAȚ.STUD GARDA NAȚIONALĂ

Atenție LD : dacă autorii sunt foști membri ai unor partide,discursurile lor integrale le trec la [fișierele partidelor respective](#) .

Aici păstrez documentele integrale ale noilor demnitari din FRN, ai reprezentanților categoriilor profesionale .

FRONTUL RENAȘTERII NAȚIONALE.....	1
STRAJA ȚĂRII PARTIDUL NAȚIUNII.....	1
FR.NAȚ.STUD GARDA NAȚIONALĂ.....	1
Lucrări generale.....	5
1) Aurel Benteoiu, " <i>Orientări în ideologia FRN</i> " (Vol I,p.79-85).....	5
☐FRN=org.politică unică.....	6
☐Statul român = stat democratic.....	6
2.) Șt.P.Mihăileanu, Consilier Înalta Curte de casație, " <i>Legislația în ultimii zece ani</i> ",1940 [Vol.I."Zece ani de domnie."],pag.223-224.....	6
☐ Desființarea partidelor politice.....	6
☐ Crearea FRN.....	6
3) Teofil Sidorovici (comandantul) " <i>Straja Țării</i> ".....	7
X.Organizarea străjii țării.(p.133-).....	7
XI.Etica obligațiilor străjerești (p.135).....	7
XII.Din înfăptuirile Străjerilor:.....	8
4.) Prof.N.Ionescu-Sisești,(președ.Fr.Naț.Stud.) " <i>Criza tineretului</i> ".....	8
☐ II. Mijloace de îndreptare.....	8
☐ Mijloace speciale.....	8
5.) Gral.I.Manolescu,Teofil Sidorovici, " <i>Straja Țării</i> ",1938.....	8
☐ Cercetășia.....	8
☐ Străjeria.....	9
6) Cezar Petrescu," <i>Domnia Regelui Carol al II-lea</i> ",1938.....	9
☐ Instituind Oficiul de Educație a Tineretului Român și Straja Țării ,.....	9
7) Armand Călinescu, [Ministr.de Interne] Rostul FRN,11 ian.'39.....	9
☐ Semnificația mișcării pentru FRN :.....	9
☐ FRN reprezintă interesele colective ale statului și națiunii.....	10
☐ Ce urmărește FRN?.....	10
☐ Ideile de bază ale FRN.....	10
8) P.P.Negulescu, " <i>Destinul omenirii</i> ", Bibl.de filozofie rom.....	11
1) PROCESUL DEMOCRAȚIEI (Vol.I,cap.III,p.88-184).....	11
3) TOTALITARISMUL.....	11
A.Statul fascist.....	11
B.)Național-Socialismul (Capit.IX).....	13
☐ Cum Constituția dela Weimar mai era în vigoare,printr-un joc abil de cointeresări	13
☐ Pentru a deveni stăpîn absolut al Reichului, cînd ar fi expirat mandatul lui.....	14
☐ Mai rămînea să fie convertiți cei 5 milioane de protestatari/adversari.....	14
9)Carol al II-lea ," <i>Între datorie și pasiune</i> ",* Însemnări zilnice,Vol.2,.....	14
☐ joi,21 sept.'39(p.4).....	14
☐ Sîmbătă 23 sept.'39.....	14
☐ 9 febr.'40 După amiază l-am primit în audiență pe dr.Lupu,.....	14
☐ 29 mai'40.....	15
☐ 12 iunie'40.....	15
☐ 18 iunie,'40.....	15
☐ 20 - iunie'40.....	15
.....	16
Guvern Miron Cristea ,-I-, 20 febr.'38 -ian'39.....	16
.....	16
10.) Decret -lege :Frontului Renașterii Naționale,15 dec.'38.....	16

▫Decretul-lege.....	16
11.)Al.Vaida Voevod , Memorii , III, / [1945] ,retro'38.....	17
▫ Al.Vaida- preşedintele FRN.....	17
12) Armand Călinescu , cuvântare radio ,11 ian.'39.....	17
▫Baza populară a noului regim.....	17
▫Tradiţia uniunii naţionale.....	17
13.) Armand Călinescu , <i>Însemnări politice</i> , 23 - 30 ianuarie 1939.....	17
Iniţiativa regală.....	18
Opoziţa cârteşte.....	18
Călinescu ? :identificarea cu regimul.....	18
14.)Demisia şi reconstituirea Guvernului , emanaţie a FRN , 1 febr.'36.....	19
15)Organizarea FRN pe Ținuturi.....	19
▫Aderări ale minorităţilor naţionale.....	19
a)Germanii aderă la FRN.....	20
b.)Ținutul Timiș (Banat , Arad , Hunedoara),15 ian'39.....	20
c.)C.Krakalia (ex preşed.PȚ-Ucrainean) -aderă la FRN, 19 ian.'39.....	20
d.)Maghiarii aderă la FRN.....	20
e)Secuiei aderă la FRN.....	20
f.)Maghiarii numiţi în Directoratul şi Consil Superior al FRN.....	20
▫Adunări de constituire FRN pe ținuturi.....	20
a.)prof. Victor Vâlcovici :org.profesionale industrie şi comerţ.....	20
b)Ministrul Silviu Dragomir /.....	21
...Adunări pe Ținuturi.....	21
▫Adeziuni asociaţiile de intelectuali.....	21
▫Conducători , slujitori , enoriaşi de culte.....	21
15 .b)Ziaristi participanţi la Consil.Sup. FRN, 27 martie '39.....	21
▫Lista ziaristilor (şi publicaţiilor)româneşti.....	21
16) Legea electorală ,9 mai 1939.....	22
▫ Restrângerea dreptului de vot.....	22
▫ Candidaturi uninominale.....	22
▫ Listă FRN.....	22
▫ Campania electorală redusă.....	22
▫ Parlament consultativ ,.....	23
▫ Subordonat executivului.....	23
-----	23
I-a legislatură FRN.Ses.7iun.-11 iul'39.....	23
-----	23
17.) Deschiderea Parlamentului / protocolul parlamentar / 7 iun.'39.....	23
▫ <i>Mesajul Regal</i> Doc.integral : fişier Parlament X.....	23
[Nouă Constituţie].....	23
[Frontul Renaşterii Naţionale].....	23
[Organizarea politică a Statului].....	24
18.)Grigore Gafencu , expozeu : politica externă a României , 9 iunie'39.....	24
19.) Al.Rosetti (raportor),Proiectul de <i>Răspuns la Mesaj</i> ,Adunarea Deputaţilor,13 iun.'39.....	25
▫ Reforma constituţională :10 februarie 1938.....	25
▫ Întărirea autorităţii în Stat.....	25
▫ Pacificarea internă▫ Sfârşitul luptelor dintre partide.....	25
▫ Frontul Renaşterii Naţionale.....	25
20.)I.Nistor (raportor , ex-PNL), <i>Regulamentul Senatului</i> , 13 iun.'39.....	26
Iorga (preşed. Senat).....	26
▫ Demisia de la preşedinţie.....	26
CDDimitriu (senator de drept , ex.PNL) / 13 iun.'39.....	26
▫ Adeziunea la noul regim.....	26
▫ Surpriza : regulamentul FRN , uniformele !.....	26
▫ Obligatoritatea uniformelor = neconstituţională	27
▫ Respingerea Regulamentului.....	27
21.)Alex.Măţă (ex- PNȚ , ex-sterist , ex-iunianist) discurs la mesaj, Cameră , 22iunie.'39.....	28
▫ Necesitatea uniunii naţionale.....	28
▫ Negativismul politic al unor lideri.....	28

▫ Statul Român = stat național unitar deplin consolidat.....	29
22.) Apostol Popa (FRN, Comerț) , Discurs la Mesaj, Senat , 22 iun.'39.....	29
▫ Tradiție și patriotism - în istoria comerțului românesc.....	29
▫ Regele Carol II.....	30
▫ Regina Maria.....	30
▫ Armata țării.....	30
▫ Dezideratele comercianților.....	30
23.) Leon Scridon (FRN, Agricultură) ,discurs la Mesaj, Cameră, 22 iun. '39.....	31
▫ Regimul politic vechi și nou.....	31
24.) Ion Gigurtu * (FRN, Industrie,Comerț) , discurs la Mesaj, Cameră , 23 iun.'39	31
*Notă biografică.....	31
**Notă	31
▫Parlamentul FRN.....	32
▫ Constituția Carol II.....	32
▫ Regimul constituțional al votului universal = domnia partidelor politice.....	32
▫ 10 februarie 1938 = regimul monarhic.....	32
▫ Monarhia legitimă= regimul Voievozilor.....	33
▫ Parlamentul = legătura dintre guvern și popor.....	34
▫ Primatul național = stat național românesc.....	34
▫ Legiferarea.....	34
▫ Statutul funcționarilor.....	35
▫ Funcționarii Statului = elita societății.....	35
▫ Legiferarea breslelor.....	35
▫ Valorificarea produselor agricole.....	35
▫ Comerțul românesc - în mâinile străinilor.....	36
▫ Reformele de împrumut.....	36
▫ Comerțul - continuare.....	36
▫ Problema muncitorească.....	37
▫ Efectele industrializării.....	37
▫ Industrializarea forțată.....	37
▫ Capitalul străin.....	37
▫ Convențiile economice.....	37
▫ Politica națională a guvernului.....	37
▫ Revizuirea cetățeniei.....	37
▫ Minoritățile.....	38
25.)Ioan Marinescu (senator FRN ,Industriași),la mesaj, Senat, 23 iun.'39.....	38
▫Parlamentul FRN.....	38
▫ Regele Carol II : Constituția'38.....	39
▫Parlament corporativ.....	39
▫ Uniunea Generală a Industriașilor - UGIR.....	39
/Consiliu Economic Superior.....	39
/Planul cincinal.....	39
Superioritatea organizării industriei particulare.....	40
Înlăturarea " <i>intervenționismului</i> "de Stat"/a "dirijismului profitor".....	40
Industriașii:linie de continuitate.....	40
"D-le președ.,d-lor senatori ,înțelegeți de ce industriașii se găsesc pe linia de continuitate , de judecată chibzuită și de înțelegere a intereselor economice și politice superioare ,atunci când aduc mulțumirile lor pentru desființarea vechiului sistem politic și când aderă , fără nici un fel de rezervă , la noua Constituție , pusă sub acest semn de două ori binecuvântat : al renașterii naționale și al muncii [...] ". 40	
▫ Deziderat : Consiliul Economic Superior.....	40
▫ Constituția : garantarea proprietății.....	40
▫ Importanța industriei particulare.....	41
▫Înlăturarea intervenționismului de stat.....	41
▫ "Armonizarea "	41
▫Definirea regimului politic.....	41
Prosperitatea economică.....	41
Legiferare corporatistă.....	41
Colaborare frățescă cu capitalul străin,dar.....	41
▫Pregătirea profesională.....	42
▫Clasa conducătoare =elita națională.....	42

26.) Ion Constanțiu (ex-cuzist deputat FRN, Comerț) la mesaj, Cameră , 23 iun.'39	42
▣ Parlamentul FRN.....	42
▣ Regimul corporatist	43
▣ Regimul corporatist = regim naționalist.....	43
▣ Restaurația breslelor românești	43
▣ Caracterul specific românesc al corporatismului.....	44
▣ Fără imitații !.....	44
▣ Dispariția etichetelor de " stânga" și " dreapta ".....	44
▣ Socialismul - la muzeul patologiei.....	44
27.) Petre Partenie (Asoc. g-rală a clerului ortodox român),la Mesaj, Senat,.....	44
▣ Adezinele clerului ortodox la noul regim :.....	44
▣ Regele Carol - restauratorul tradiției monarhice în Biserică.....	45
▣ Regele Carol - protector al Bisericii neamului.....	45
28.) PSS Nifon Criveanu (episcopul Hușilor) , discurs la Mesaj, Senat , 23 iun.'39.	45
▣ Parlamentul FRN.....	45
▣ Biserica și FRN.....	46
▣ Întâietatea naționalității române.....	46
▣ Noua Constituție.....	46
29.) Aurel Baciu (deputat FRN - Intelectuali , ținut Mureș) , la Mesaj, Cameră , 23 iun.'39.....	46
▣ Constituțiile democratice (1866, 1923) = imitații ignorând năzuirile poporului	47
▣ Partidele politice - plagă pe trupul națiunii.....	47
▣ Constituția din 27 febr.'38 ▣ Regim de ordine și autoritate.....	47
▣ Țărănimea - baza reală a statului ▣ Țărănimea - izvorul viitoarei elite Instituțiile culturale Fundațiile Regale, Străjeria, Echipele Regale, Serviciul Social.....	47
▣ Statul român =Stat Corporativ.....	47
▣ Puterile în Stat : Regele- legislativă - Executivă.....	47
▣ Profesioniștii intelectuali.....	47
▣ Minoritățile naționale.....	47
▣ Dimensiunea divină și istorică a lui Carol II.....	47
30.) Eug. Dunca (deputat FRN, Intelectuali ținut Someș) ,la Mesaj, Cameră , 23 iun.'39	47
▣ Frontul Renașterii Naționale.....	48
▣ Parlamentul FRN.....	48
▣ Regimul FRN = regim de liniștire, de concordie, al primatului intereselor de Stat	48
31.) I. Flueraș (Ex-PSD ,senator FRN, Muncă manuală), la Mesaj, Senat , 23 iun.'39.....	49
▣ Muncitorii în regim FRN.....	49
32.) Maria Pop (primul senator femeie) , discurs la Mesaj, Senat ,23 iun.'39.....	49
▣ Omagiu Reginei Maria.....	49
▣ Electoratul și eligibilitatea femeilor în Parlament.....	50
▣ Recunoștință către MS Regele.....	50
▣ Condiția juridică, politică și socială a româncelor.....	50
▣ Românele - în apărarea patriei.....	51
33.) I. Jerca (deputat FRN de Gorj , Intelectuali ?) , la Mesaj, Cameră , 24 iun.'39.	51
▣ Regimul Carol II =regim revoluționar.....	51
▣ Înlăturarea "profitorilor politici ".....	51
▣ Primul ministru -Armand Călinescu.....	52
▣ Justiția , magistratura.....	52
▣ Accelerare pentru justiție!.....	53
▣ Independență justiției !.....	53
▣ Gratuitatea justiției !.....	53
▣ Minoritățile.....	53
▣ Politica externă.....	54
34.) Romulus Căndea (FRN, Intelectuali, ținut Suceava) , la Mesaj, Cameră , 24 ian.'39	54
▣ Parlamentul FRN.....	55
▣ România = monarhie tradițională = domnie activă	55
▣ Monarhia - tradiția națională și autoritară.....	55

35.) G.Ene Filipescu (FRN, meseriaş, cismar) , la Mesaj, Cameră , 24 iun.'39.....	55
▣ Păcatele vechiului parlamentarism.....	56
▣ Scăderile morale ale clasei conducătoare.....	56
▣ Dinastia.....	56
▣ Era Carol II.....	56
36.) D.I.Simian (ex-PNT , FRN, Comerţ) , la Mesaj, Cameră , 24 iun.'39.....	56
▣ Parlamentarismul vechi şi nou.....	56
37.)Mihai Carp (FRN, <i>Asoc. G-rală a prof.secundari</i>) , la Mesaj, Senat , 26 iun.'39.	57
▣ Parlamentul " partidist " versus parlamentul " cooperatist".....	57
38.)D.Mociorniţă (ex-PNL.FRN,senator de Ilfov, Industrie),,Senat ,26 iun.'39.....	57
▣ România salvată de la <i>Apocalipsă</i>	57
Partidele / Anarhia / aluziv G de F /.....	58
Pericole externe.....	58
▣ Regele Carol - cărmaciul providenţial trimis de Dumnezeu.....	58
Slăvit fie Dumnezeu.....	58
Carol II=aparţia providenţială.....	58
▣Parlamentul FRN.....	58
39.a.)I.Agârbiceanu (FRN, Publicişti şi scriitori-Cluj),la Mesaj,Senat 26 iun.'39.....	58
▣ Ceasul recunoaşterilor, ceasul mărturisirilor	59
▣ Porunca I-a : consolidării României întregite ; Porunca II-a : înfrăţirea naţională	59
.....	59
▣ Lovitura din 10 febr.'38 = delăturarea partidelor.....	59
▣ Constituţia Carol II = haina potrivită poporului român.....	59
▣ Frontul Renaşterii Naţionale.....	59
▣ Frontul Renaşterii Naţionale.....	59
39.b.)Prof.V.G.Ispir (Ex-iorghist,FRN, senator, Intelectuali ,26 iun.'39.....	59
40.)Eft. Gherman (Ex- PSD ,FRN , Muncitori) ,la Mesaj, Cameră ,27 iun.'39.....	59
▣ Muncitorimea română şi noul regim.....	60
▣ Frontul Renaşterii Naţionale.....	60
▣ Politica externă : apărarea hotarelor.....	61
41.) Simion Rusu (FRN , deputat ţăran, ţinut Mureş) la Mesaj, Cameră , 27 iun.'39	61
.....	61
▣ Dorinţele ţăranilor.....	61
▣ Necazurile ţăranilor.....	61
▣ Comerţ agricol românesc !.....	61
42.) Nicolae Iorga* (ex.PND , senator de drept) , discurs la Mesaj , Senat , 28	61
iun.'39.....	61
▣ Incapacitatea partidelor de a guverna.....	61
▣ Regele Carol II a înfăptuit noul regim.....	61
▣ Raportul dintre <i>Frontul Renaşterii Naţionale</i> şi Parlament.....	62
43.) Victor Vâlcovici (FRN , deputat ,Intelectuali) , la Mesaj, Cameră , 28 iun.'39..	63
▣ Dezbaterele la <i>Răspunsul la Mesaj</i> : decentă şi înţelegere.....	63
▣ Lovitura de Stat = revoluţie morală.....	63
▣ Regim totalitar ?! de dictatură ?!.....	63
▣ Educaţia cetăţenească.....	64
▣ Guvernul Armand Călinescu.....	64
▣ Problema centrală :creşterea nivelului de viaţă.....	65
▣ Starea de mizerie a cetăţeanului mijlociu , a ţăranului	65
▣ Ridicarea randamentului agrar.....	65
▣ Lucrările publice : căile de transport.....	66
▣ Muncă obştească.....	66
▣ Industria - aspirator de suprapopulaţie agricolă.....	67
▣ Înstărirea ţăranului = cheia prosperităţii ţării.....	67
▣ Stat autoritar : păzirea legalităţii.....	68

Lucrări generale

1) Aurel Benteoiu, "Orientări în ideologia FRN" (Vol I,p.79-85)

Ne găsim în plină organizare a FRN. [iunie'40] În majoritatea județelor cadrele au depus jurământul de credință. Principiile care stau la baza Frontului, din p.d.v. ideologic .

Pe harta ideologică a lumii ,există astăzi două zone :

/State totalitare,atotputernice.

/State bazate pe vechea concepție democratică(bazate pe drepturile omului,pe postulatul suveranității naționale.)

Dar România în ce zonă se plasează?

▣FRN=org.politică unică

/ FRN este organizație politică unică ,în cadrul Statului român.

Dar unicitatea nu indică un caracter antidemocratic.

/ Constituția '38, spune clar că "toate puterile emană dela națiune" , formulare existentă în toate constituțiile democratice.

▣Statul român = stat democratic

"Statul Român este deci un stat democratic", în care sunt precizate organele puterii, separarea lor, raporturile dintre ele, drepturile individuale.

Democrația presupune participarea națiunii la conducerea țării. Aceasta prin exercițiul votului. Constituția garantează acest drept.

Nici în Constituția veche nu era stipulat dreptul de a constitui partide.

/ Legi de o secundară importanță, care reglementează exercițiul acestor drepturi,

țin de contingente , de oportunități, de modalități de exprimare,

de exercitare a acestor drepturi.

Între cele două extreme, între ceea ce francezii numesc "*ancien regime*",

și regimul de "*democrație parlamentară*", există o cale de mijloc ,

în care nici statul să nu fie opresiv, nici individul insubordonat

împotriva ordinii impuse de cel dintâi

Reformele din ultima vreme , urmăresc stabilirea acestui echilibru.

(face analiza sistemului de partide la sfârșitul anului 1937)

Bentoiu/

/ " FRN ,născut din nevoia de a îndrepta aceste defecte [**ale democrației**] ,

a fost făurit la lumina experienței ,cu menirea de a fi

instrumentul de realizare al unei democrații purificate." (p.84)

/Libertatea și dreptul nu sunt sinonime cu licența și abuzul.

Montesquieu definea libertatea ca fiind facultatea de a face ceea ce legea permite.

/"Legea organică a FRN ,dacă analogia este permisă,[...]apare ca o legitimă aplicare

a teoriei abuzului de drept.[...]ea creează o organizație cu caracter de drept public ,

un cadru legal de manifestare disciplinată ,

a tuturor activităților politice individuale [...]"

Prin compunerea tripartită ,cadrele Frontului reprezintă înfrățirea tuturor categoriilor de muncă, armonizarea tuturor intereselor ,pe categorii economice.

În felul acesta ,împărțirea țării în clase sociale vrăjmașe este exclusă.

Bentoiu / 38

2.) Șt.P.Mihăileanu, Consilier Înalta Curte de casație, "Legislația în ultimii zece ani", 1940 [Vol.I."Zece ani de domnie."], pag.223-224

▣ Desființarea partidelor politice

▣ Crearea FRN

Schimbând baza vieții politice a Statului, partidele politice, bazate pe interese strâmte de partid, încetaseră de a mai exista, de fapt.

Prin Legea din 31 martie '38, ele au fost desființate de jure.

Prin Legea de creare a Frontului Renașterii Naționale, (16 dec.'38)

modificată prin transformarea în Partidul Națiunii (20 ian.'40)

s-a creat așezământul de bază ,organismul politic menit să închege viața politică

a țării ,într-un tot unitar, pentru ca fiii Patriei, printr-o acțiune comună, armonioasă și

solidară, să poată da tributul muncii, priceperii, talentului, și dragostei lor ,Patriei.

În cadrul acestui organism politic, bazat pe ierarhie și disciplină, în care toate categoriile profesionale sunt reprezentate, având singur dreptul să fixeze candidaturile pentru alegerile parlamentare, administrative și ale organizațiilor profesionale, sub îndrumarea organelor conducătoare.

Ca mijloc de propagandă, în toate straturile sociale, a doctrinei politice a FRN, precum și ca organ de ordine și de informații, prin aceleași legi, dar și prin Regulamentul de funcționare (25 apr.'39) s-a creat Garda Națională, care avea și misiunea de a coopera cu organele speciale, pentru pregătirea apărării pasive, iar în timp de război, cu organele militare, pentru menținerea siguranței și ordinii publice. (p.224)
Mihăileanu / '38

3) Teofil Sidorovici (comandantul) "Straja Țării".

[Vol. II, "Zece ani de domnie", 1940] (p.119-141)

Creație a MSR, "primul străjer al țării", în 1935, și a premers regimul renașterii naționale. "Armata albă", are ca deviză: "*Credință și muncă, pentru Țară și rege*"

I. Taina unei izbânde

II. Marea operă a MSR.

III. M.S. Marele Voievod Mihai, exemplul străjerilor de pretutindeni.

/Unicul Fi, Moștenitorul Tronului, cel dintâi executor: a fost plugar harnic, ucenic, al vieții industriale; lucrător în construcții; tăietor de lemne în pădure; plâsmuitor de glume la șezători; colindător al plaiurilor istorice și frumuseților naturii; ostaș vrednic, care și-a început cariera de la gradul de soldat. (p.125)

IV. Adaptarea activității străjerești la cerințele vremurilor:

/aeronautică, marină, Crucea Roșie, Apărarea pasivă et.

V. Chezașia viitorului, crearea cetățeanului de mîine.

VI. Imperative naționale: Tradiții, portnațional, jocuri, dragoste de biserică, virtuți, respect față de înaintași..

VII. Adîncirea metodei de lucru:

/Latura morală

/Probleme sociale

/Pedagogie românească.

La ele au colaborat toate instituțiile

fundamentale: școala, familia, biserica, armata, autoritățile, societatea.

VIII. Tabere și colonii:

/1936: 66 la munte, 45 la mare.

/1937: 76, 49

/1938: 81, 133 colonii

excursii, conduse de comandanți străjeri, anume pregătiți.

Sidorovici /

IX. Săptămîna Străjerilor: o săptămîna înainte de 8 iunie

Zilele: I, a localității / II, a sănătății / III, a naturii /

IV, a bisericii și familiei / V, a tradiției, /

VI, a solidarității / VII, a meritelor străjerești,

VIII, 8 iunie MSR. (p.132-133)

Cele "15.000 stoluri", cu cei 4.500.000 străjeri.

Sidorovici /

X. Organizarea străjii țării. (p.133-)

Comandant suprem, MSR Carol II

1). Consiliul superior de îndrumare (sub președ. MSR) prim ministru, Patriarhul, ministr. Ed. naț., al Aerului și marinei, Internelor, Sănătății, etc, etc...

Întreg guvernul. Personalități, Comandantul Străjeriei.

2). Comanda teritorială :

Legiunea (pe județ), Cohorta (pe localitate), Stolul (școală)

Centuria (clasa), Cuibul (6 străjeri)

3) Centre de îndrumare: Breaza (1 sept. 1934), Sf. Gheorghe, Predeal (permanente)

Șendriceni, Cluj, Timișoara, Bucur. (sezoniere)

XI. Etica obligațiilor străjerești (p.135)

1) Crezul străjeresc :

"Cred în Dumnezeu și biserica străbunilor mei

Cred în Regele țării....

Cred în muncă și jertfă.....pentru Patrie..

Cred în Straja Țării....."

2) Investirea ,odată cu sfințirea Pavilionului Național,

se dă centură, fular, bască, brîu, căciulă.

3) Făgăduința (la 7 ani) :

Cred în Dumnezeu... străjer al țării, neamului, al regelui.

4) Legămîntul (la 14 ani

"Mă leg în fața lui Dumnezeu, să trăesc în credința

străbunilor mei..straja... neamul românesc... Țara ... Regele...

5) Jurămîntul (la 21 de ani..

"Jur credință Regelui meu, Carol al II-lea

Jur dragoste și jertfă Țării și Neamului Românesc

Jur ascultare și supunere Străjii Țării

Așa să-mi ajute Dumnezeu "

XII. Din înfăptuirile Străjerilor:

/ Ridicarea satelor: grădini, flori la drum, platforme de gunoiptr. comună, podețe, drumuri amenajate, indiguiri

/ Igiena, sănătate: plante medicinale, stadioane amenajate, etc

/ In aer liber: Plantări de copaci, de pomi roditori, tabere, colonii

/ Biserica: 5 construite, 127 reparate, 11725 îngrijite, 12.400 cimitire îngrijite,

8705 coruri bisericesti, botezuri de copii săraci, 3200 troițe.

/ Colinde, Stele, de crăciun, șezători, colecționări de folclor, costume naționale, plantări de in și cînepă.

/ Opera de ajutorare: ciorapi, mănuși, flanele, ptr. ostași; cantine,

gospodine, cooperative, pelerinaj la eroi, ...

Efectivele.

XII. Straja Țării peste hotare. XIV "Imaginea "

4.) Prof. N. Ionescu-Sisești, (președ. Fr. Naț. Stud.) "Criza tineretului"

[vol. II "Zece ani de domnie.." p.211-222]

(vezi la fișier Etică, analiza cauzelor crizei)

▣ II. Mijloace de îndreptare

Crearea unei ambianțe morale în fam. și societate.

Favorizarea selecției unite

Refacerea concepției de viață la tineri (p.221)

▣ Mijloace speciale

A Pe planul psihic : .

1) Fr. Naț. Stud:

/se va sili să ridice împlinirea datoriei la rangul de dogmă.

/studentii trebuie să se întoarcă la carte, nu trebuie să se transforme

în "moralizatori și reformatori ai societății" -

2) Profesorii se vor apropia de studenți..

3) Îmbunătățirea sit. în facultăți, în cămine.

4) Prof. vor face ,annual excursii cu studenții

5) Se va da atenție cultivării simțului de demnitate și de onoarea stud.

B Pe planul fizic:

1) F.N.S. se va strădui

să asigure fiecărui student posibil. urmării studiilor, burse.

2) FNS organizează asistența medicală pentru toți studenții.

4) Secțiile de muzică și gimnastică. (se va crea un imn studentesc)

(p.222-223)

=====

5.) Gral.I.Manolescu,Teofil Sidorovici, "Straja Țării ",1938.

[Enciclopedia României] (p.481)

▣ Cercetășia

a fost prima formă de educație extrașcolară..A luat naștere în Anglia ,în 1907, de către generalul Robert Baden-Powell,extinzându-se.

În România ,primele cete de cercetași,în1913,

simultan,la București,Sinaia,Brașov.Blaj. (La Sinaia ,copii Carol și Nicolae,au avut binecuvântarea bunicului Carol I)

/ Asociația Cercetașilor României,se constituie legal în 1914,sub conducerea Principelui Carol,comandant al mării Legiuni.

/La urcarea pe tron,Ferdinand primește protectoratul Asociației,

care organizează tot felul de acțiuni.În timpul războiului,au desfășurat acțiuni specifice.

În 1924 ,cercetășia a fost integrată în Fundația Principele Carol,

iar din 1929,la Oficiul Național de Educație Fizică.

În 1930,devine din nou independentă,subconducerea Regelui Carol II.

▣ Străjeria.

Concepută de Regele Carol II(școala dela Breaza, nov.1934..)

(se prezintă amănunțit organizarea și activitatea)

/Legea pentru înființarea Oficiului de Educație a Tineretului Român. (4 apr.1936)

/Decretul-lege pentru înființarea Străjii Țării, (7 oct.1937)

/Formațiunile :

1.Falanga străjerilor (băeți 7-18 ani) (foto prințul moștenitor Mihai)

2.Falanga străjerelor (fete 7-21 ani)

Mai sunt subordonate Marei Falange:

- Asociația Creștină a Femeilor.

- Asociația Creștină a Tinerilor.

- Șoimii și șoimanele din Transilvania.

- Arcașii și arcășițele din Bucovina. (foto)

6) Cezar Petrescu,"Domnia Regelui Carol al II-lea ",1938

[Enciclopedia României, Vol.II] (p.956---)

▣ Instituind Oficiul de Educație a Tineretului Român și Straja Țării ,

MSR s-a îngrijit de o nouă disciplină interioară, o armatură morală, climatul în care se formează caracterele .

Este o terapeutică sufletească,un corectiv al educației din școală, deseori neîndestulătoare și ades vătămătoare.

/Cînd a inaugurat Ora străjerilor la radio,MSR a explicat de unde a răsărit nevoia acestei mișcări. (Vezi fișier Etică)

7) Armand Călinescu, [Ministr.de Interne] Rostul FRN,11 ian.'39

Cuvântare la "Ora națiunii",radio,11 ian.'39

("România",13ian.'39) (Documentar ISISP,p.448-458)

/De la legea fondării FRN,după 2 săpt.,se înscriseră 3mil.jumătate de membri./

Călinescu/

▣ Semnificația mișcării pentru FRN :

/Repudierea definitivă a vechiului regim politic;

/ Dorința de a se dezvolta o viață nouă.

"Repudierea vechiului regim.[...]cine îl mai susține ? Nimeni!

Cine îl mai regretă? Cîțiva !

Un trecut de dezamăgiri și deziluzii

"Elanul sufletesc" de tristă aducere aminte

Între stat și individ **vezi fișier Sistem de partide și Etica**

Ar fi o gravă eroare de psihologie dacă ne-am închipui că adeziunile pentru FRN au numai un înțeles negativ. Nu. Ele sunt expresia dorinței vii de o viață cu totul nouă. Revizuirii de conștiință, năzuinți constructive, idealuri de dezvoltare națională.

/ FRN este o formulă românească.

Cine încearcă o identitate cu un regim străin, cine caută vreo inspirație de aiurea, se îșeală, nu o va găsi.

Fondul, izvorul, scopurile, sunt proprii nouă, sînt românești.

Revenim astăzi la o veche tradiție românească.

(evocă momente de unitate națională, la vremuri de răscruce:

1859, 1916: Citează pe Costache Rosetti și Tache Ionescu)

"Citesc aceste pagini pentru ca să le compar cu jalnicele manifestări ale unor oameni politici din ziua de astăzi, care își plimbă paraponul în foi răspîndite clandestin pe la colțuri de stradă. [aluzie Maniu!]

/ Se reia tradiția Uniunii naționale a Ardealului.

(evocă ex. pe care l-a dat Ardealul, cînd toți fiii lui erau uniți într-un mănunchi, cu exemplară coeziune)

/ Conlucrarea cu minoritățile naționale.

Suntem un stat național. Pămîntul este românesc. Suntem cel dintîi popor care l-a ocuotat, muncit, fructificat." Dacă ulterior unele regiuni au fost vremelnic supuse dominației străine, aceasta nu a schimbat dreptul nostru fundamental, ci numai l-au încălcat. Hotarul statului român este hotarul națiunii române." De aceea îl vom apăra ca pe un patrimoniu sfînt.

/ Dar în hotarul nostru trăesc și cetățeni de altă origine etnică.

" Cu acești cetățeni avem interese

pe care le impun conviețuirea în același stat

și idelul de civilizație și bunăstare comună." (Vezi fișier Minorități)

Călinescu/

▣ FRN reprezintă interesele colective ale statului și națiunii.

/ " FRN nu este un partid politic, în înțelesul vechi al cuvîntului. El este o mișcare.

Frontul nu reprezintă interesele unui grup de persoane sau ale unei clase sociale, ci reprezintă interesele colective ale statului și ale națiunii însăși.

Cine își închipuie că se mai pot furișa sub forme noi deprinderi vechi, se înșală."

/ De sigur vor milita în FRN și oameni care au militat în partide. Acești oameni revin, revin cu toții, după un examen de conștiință, după o adevărată purificare. Este o atmosferă nouă, un suflet nou.

Călinescu/

▣ Ce urmărește FRN?

/ Repunerea Statului în drepturile lui, în rosturile lui firești. A celui stat care ne reprezintă pe toți, care este expresia intereselor armonizate ale tuturor cetățenilor.

Care a fost victima politicianismului. Care a trebuit să se aplece umilit, sub pretextul libertății individuale, în fața oricărui interes egoist, și a oricărei manifestații dezordonate.

Acel stat care abdicase pînă întratît încît miniștrii lui pertractau cu infractorii.

/ " Ridicarea ideii de stat, nu înseamnă numai refacerea autorității și a prestigiului, ci înseamnă mai mult, recunoașterea unor idealuri pe care statul are misiunea să le formuleze, și este în drept să le impună în numele colectivității și în folosul ei.

Statul cel nou trebuie să fie un factor viu, un factor activ.

/ În concepțiunea Frontului, individul trebuie să fie subordonat statului.

Interesul personal nu e luat în considerare, decît întrucît el coincide cu al colectivității.

Interesul personal nu poate fi satisfăcut din motive sentimentale,

ci întrucît se încadrează într-o profesie utilă pentru toți.

Aceasta este prima misiune a Frontului.

Călinescu/

▣ Ideile de bază ale FRN

/ Întărirea și dezvoltarea națiunii, sub raport fizic și moral.

Solidaritatea tuturor. Sentimentul mîndriei și al demnității naționale.

/ Respectul familiei ca celulă socială.

Individul, element social așezat în prim rînd în familie.

Ocrotirea familiei, este un scop.

/ Credința creștină.Fiind o mișcare spirituală,el înțelege să dea vieții un sens și o valoare morală. " Sentimentele religioase,prețuirea virtuților creștine, elemente prin care trebuie să se formeze mentalitatea cetățeanului de mîine."

/ Munca,factor care trebuie să se bucure de o cinstire deosebită.

/ Elitele conducătoare,joacă un rol deosebit,printr-o serioasă și obiectivă selecționare. Pe ce criterii?Nu mai poate fi vorba de aportul electoral al fiecăruia (criteriul perimat și inutil)

ci valoarea personală apreciată în cadrul muncii profesionale recunoscute.

/ Organizație unică ,

pentrucă trebuie să facă apel la uniune,nu la diviziune,

trebuie să întărească autoritatea,nu s-o împartă

trebuie să concentreze idealurile ,nu să le împrăștie.

/ Apărarea patriei ,mai presus de orice.

FRN se caracterizează prin optimism și încredere în destinul neamului și statului.Dar trebuie să adaog :ne pot pîndi primejdii

"Lozinca FRN trebuie să fie <APĂRAREA PATRIEI > "

" De aceea să uităm cu toții orice ne-a despărțit în trecut, să fim împăcați,să ne înșurim cu toți într-un front unic,muncind totdeauna pentru întărirea țării,să stăm strajă în jurul hotarelor ei și să înconjurăm cu dragoste tronul și pe cel mai înțelept suveran, pe care destinul ni l-a hărăzit, pe Majestatea Sa Regele Carol al II-lea."

Armd.Călinescu /

=====

8) P.P.Negulescu, "Destinul omenirii ", Bibl.de filozofie rom.

Fundația pentru literatură și artă "Regele Carol II",1938

Vol.I-IV

L.D.Voi încerca ,printr-o analiză comparatistă,să detectez similitudini doctrinare,analogii episodice,elemente de imitație și originalitate ,pentru a putea diagnostica mai corect esența regimului regelui Carol în România. De aceea am introdus în fișier capitolele despre totalitarism.

P.P.Negulescu/

1) PROCESUL DEMOCRAȚIEI (Vol.I,cap.III,p.88-184)

/Regimul democratic / al drepturilor individuale

/ al libertăților cetățenești

nu funcționează mai nicăeri în mod satisfăcător.

(vezi fișier Democrație/Dictatură)

P.P.Negulescu /

3) TOTALITARISMUL

A) Fascismul italian (Cap.VIII,p.289-362)

B) Național-socialismul (cap.IX,p.263-480)

Totalitarism= neologism pus de curînd în circulație,aplicat doctrinelor și regimurilor noi apărute după război.(Cf.Joseph Barthélemy),avîndu-și origina într-o declarație faimoasă a lui Mussolini (28 oct.1925

<nimic în contra statului,nimic în afara statului,totul în stat.>

O asemenea concepție pune Statul mai presus de orișice,opunîndu-se atît vechii autocrației, cît și a democrației.

"STATOCRAȚIA" ca formă optimă și definitivă a vieții popoarelor, care interzice orice alt interes: individual,defamilie,de clasă socială, de corporațieeconomică,de comunitate religioasă,

înglobîndu-le pe toate în cadrele cuprinzătoare ale statului

Această concepție,face din stat totul,realitatea supremă și scop ultim.

PPNegulescu/

A.Statul fascist

(Face un destul de detaliat istoric al apariției și evoluției)

(vezi fișier Dictatura/Democrație)

[...] [...]

Mussolini ,discursul din 3 ian.'25:<Toată puterea, fascismului >

În acest moment începe dictatura fascistă, care urma să fie legalizată prin reforme corespunzătoare, de un caracter eminentemente compozit, fără originalitate. (cf. autorilor citați

-dictatură, alături de monarhia conservată.;

-senatul-copiat după cel francez, copiat după cel englez;

-camera sindicalistă ,după modelul corporațiilor ;

-partidul fascist(Marele Consiliu)numește pe dictator și deputați;

Acest amestec s-a datorat faptului că regimul fascist

nu a fost rezultatul unei doctrine preconcepute, a unui plan dinainte stabilit.Reformele

constituționale s-au înlăptuit alături de lucrările lor,

prinvoia ducelui,cu care fascismul s-a confundat din ce în ce mai mult.

[...] [...]

P.P.Negulescu/

În studiul din "Revue de Gen`eve"1924,Mussolini își arăta limpede părerile referindu-se la un discurs al său din 7 martie 1923,cînd i s-a cerut desființarea milițiilor fasciste și el a refuzat :

<Declar că vreau să guvernez,

dacă e cu putință ,cu consimțămîntul cetățenilor.

Dar așteptînd ca acest consimțămînt să se formeze,să crească și să se

întărească,păstrez la dispoziția mea maximul posibil de forță.

Căci se poate ca forța să creeze consimțămîntul,

și ,în orice caz,dacă lipsește consimțămîntul ,rămîne forța.>

În 1924,Mussolini se punea la adăpostul teoretic a florentinului Machiavele care spusese că marii reformatori au reușit numai în măsura în care au avut la îndemînă forța:

<De acolo vine că profeții armați au învins,pe cînd cei care au dezarmat,au sucombat.

Căci natura popoarelor e schimbătoare ; e ușor de a le convinge de un lucru ,dar e greu a

le menține în această convingere.Și de aceea e necesar ,atunci cînd ele nu mai cred, să

fie silite,cu forța, să creadă .Moise,Cyrus,Theseu,Romulus,n-ar fi putut face să se

observe ,multă vreme, constituțiile lor,dacă ar fi fost dezarmați. >

P.P.Negulescu/

Aservirea individului și utilizarea puterii de constrîngere a Statului,

au căpătat în intențiile fascismului,expresii și consacrări corespunzătoare :

/Au eliminat pur și simplu cunoscutele drepturi ale omului și ale cetățeanului ,

partea cea mai importantă din Constituțiile liberale democratice

/ Marele Consiliu fascist a devenit organul suprem legislativ și executiv,prin Legea din

9 dec.1928.

/Noul cod penal (Alfred Rocco,1931),tendință anti-individualistă și anti-liberală,

nemai apărînd individul și creînd o întregă categorie de delictive în contra Statului (inclusiv

delictive de opinie,considerate nati-naționale) ,cu sancțiuni severe.Orice disidență

doctrinală, orice atitudine ne-fascistă, a ideilor și persoanelor care le întrupează,putea să

cadă sub lovitura grea a legilor.Astfel conceput și organizat, Statul devine stat totalitar.

(comentează,exemplifică,citează din doctrinari consacrați)

P.P.Negulescu/

Dacă statul fascist,ca concepție ,este totalitar,metoda sa este Statocrația,

termen pus în circulație de Sergio Panunzio,autorul doctrinei fasciste,

pentru a preciza mai bine atitudinea față de regimul democratic.

Dacă doctrina democratică ,toate puterile emană dela națiune,

care este "subiectul juridic" al tuturor drepturile publice,statul subordonîndu-se ei,

doctrina fascistă îi opune ideea suveranității statale.

Mussolini :< Nu este națiunea care creează Statul ,cum susținea vechea concepție

naturalistă ,[...] Dimpotrivă,națiunea este creată de Stat, care dă poporului ,conștient de

propria lui unitate morală,o voință,și prin urmare o existență efectivă."

Această concepție a fost introdusă și în "actul fundamental " al regimului fascist, "Carta

del Lavoro" (Roma, 1928),care proclamă că

"Națiunea este o unitate etică, politică,economică,

ce se realizează integral în Statul fascist " (art .1)

/ În structura fascistă a Statului, adevăratul guvern,un fel de supra-guvern, este Marele

Consiliu Fascist (60 oameni),adică o minoritate ,care din statocrație devine oligarhie.

În realitate, hotărăște un singur om,DUCELE,deci devine monocrație,

adică stat autocratic,dictatorial. (pe care ,la un moment dat ,se străduise să-l facă și ereditar ,prin niște combinații matrimoniale !)

P.P.Negulescu/

Cînd au început mișcarea,"cămășile negre " erau republicane.În marșul lor spre putere,fasciștii erau hotărîți să treacă peste "veto regal",
adică pînă la proclamarea republicii.

/ Faptul că regele l-a chemat pe Mussolini la guvern,"a asociat " monarhia la victoria fascismului,evitînd un conflict violent.

Fascismul "s-a acomodat" cu puterea regală ,care "nu-l jena" ,ci-i dădea o aparență de legalitate și stabilitate.

/ Unii politicieni s-au așteptat la întărirea puterii regale.În loc de asta,cum spunea Silvio Trentin (" Antidémocratie ")a fost "o spoliere a atribuțiilor Coroanei",

sau ,mai grav,cum spunea Francesco Nitti ("La désagrégation de l'Europe")

"anularea practică a monarhiei",sau,pe ton ambiguu,Constantino Mortati

"Repartizarea competențelor [...]între rege și șeful de guvern ,

a transferat ,din p.d.v.practic,acestui din urmă ,exercițiul efectiv al prerogativelor conferite celui dintîi de statut [...] numirea senatorilor, disolvarea camerei, înhiderea și prorogarea sesiunilor,dreptul de grațiere și amnistie,etc etc...au fost date la discreția șefului de guvern.

Mussolini deținea vreo 7 portofolii;ținea sub dependența sa personală

Toate marile corpuri ale statului:Consiliul de Stat,Curtea de Conturi,

avocatura generală, 22 de corporații și Consiliul lor național;a reintrodus pedeapsa cu moartea; a declanșat o campanie de noi cuceriri....

Primatul funcțiunii guvernamentale, care stă la temelia doctrinei fasciste, se întrupează în primatul șefului de guvern.

(argumente,citări,legislație,opinii,privind acest aspect unic în experiența lumii,care nu-și găsește nici un echivalent în practica politică

PPNegulescu/ Concluzii

"Putem presupune ce ar deveni totalitratismul dacă s-ar întinde asupra întregii omeniri

Probabilitățile sunt[...]că el ar duce la UN NOU EV MEDIU,

MAI RĂU DECÎT CEL VECHI de care omenirea s-a scuturat de mult."

P.P.Negulescu/

B.)Național-Socialismul (Capit.IX)

Ca și fascismul italian,național-socialismul a fost o reacțiune.

Dacă fascismul s-a ridicat contra comunismului, nazismul s-a ridicat contra tratatelor de pace,a înălțat steagul liberei expansiuni a poporului german,
în numele rasei ariene.

[...] [...]] [...]

P.P.Negulescu /

▣ În atmosfera turbure pe care o creaseră "descoperirile" dela sediul central al comuniștilor și incendiul Reichstagului,Hitler a cerut președ.republicii să semneze un decret -lege pentru apărarea poporului și statului (1 mart.1933),care a rămas pînă astăzi temelia dictaturii național-socialiste ,prin care se suspendau ,fără termen, drepturile fundamentale cetățenești,acordate prin Constituție:

libertatea individuală,libera exprimare a cugetării prin grai și scris,

dreptul de întrunire și asociație,libertatea comunicațiilor, suprimarea secretului

scrisorilor,convorbirilor telefonice.

Deveneau posibile: perchezițiile domociliare,sechestrările de bunuri și persoane,pedepse draconice pentru delicta politice,pedeapsa cu moartea pentru rezistența cu armele,etc,etc.

/ Ceeace a urmat,nu a fost numai un regim dictatorial,ci un teribil regim de teroare.

A suprimat ziarul comuniste și a suspendat pe cele social-democrate.

A interzis întrunirile sîngii și a zădărnicit prin hărțuire și provocări,pe cele burgheze.

Întrucît nr.celor arestați creștea neconținut,s-au înființat "lagăre de concentrare",

adevărate colonii penitenciare,compuse din mii de persoane.

(Cf.Conrad Heiden)

P.P.Negulescu/

▣ **Cum Constituția dela Weimar mai era în vigoare,printr-un joc abil de cointeresări**

și promisiuni,cu sprijinul trupelor de asalt care încercuiau Reichstagul,prin cuvinte amenințătoare , Hitler a obținut votarea Legii deplinelor puteri.

(441voturi pentru/94 contra)

/A urmat dizolvarea și reconstituirea fără alegeri,dar fără comuniști, a parlamentelor , a consiliilor administrației locale,numind "guvernatori"naziști în toate landurile.

/A dizolvat ,pe etape, toate partidele politice (mai-iul.'33),iar la 16 iul.'33

a dat Legea specială de interzicere,care spunea textual :

< Nu există în Germania decît un singur partid politic:

partidul național-socialist muncitoresc german.>

/ După ce ,mai întîi a declarat 1 mai ,ziua muncii naționale,în uralele a 1 milion de muncitori, a dizolvat sindicatele muncitorești ,formînd "Frontul muncitoresc german",total subordonat Part.naț.soc.

/A urmat "potolirea" aripilor radicale din propriul partid și trupe de asalt ,prin asasinare,("Noaptea cuțitelor lungi" ,30 iun.1934) și lichidarea fizică a opozanților din armată și ex-lideri politici (după unii ,57,după alții,700 !)

P.P.Negulescu/

▣ **Pentru a deveni stăpîn absolut al Reichului, cînd ar fi expirat mandatul lui**

Hindenburg,Hitler impusese o Lege specială (14 iul.'33) ,care dădea guvernului dreptul de a modifica dispozițiile constituționale(cu "consultarea " poporului!)

/La 3 august 1934(a doua zi după moartea lui Hindenburg),guvernul a promulgat o

Lege,prin care Președinția republicii se contopea cu Cancelariatul,

prin care toate puterile se concentrău în mîna lui Hitler,

devenit noul cap al statului, "președinte-cancelar."

/La 19 aug.1934,s-a organizat un plebiscit ,prin care poporul german a acordat lui Hitler aprobarea legii din 3 august,(38.362.760 voturi "pentru", 5 milioane "contra")

care modifica esențial Constituția dela Weimar,anulînd separarea puterilor în Stat.

Ca șef de stat și de guvern, Hitler devenise un dictator absolut.

P.P.Negulescu/

▣ **Mai rămînea să fie convertiți cei 5 milioane de protestatari/adversari.**

S-a promulgat o lege suplimentară (ian?'35) privind pedepsirea

"atacurilor perfide",a zvonurilor,a știrilor false,alarmiste,care atingeau

autoritateamembrilor guvernului,ai partidului.

(dă detalii,citate,episoade,plebiscitul din Saar,etc..)

PPNegulescu / destinul omenirii / '38

=====

9)Carol al II-lea , "Între datorie și pasiune" , * Însemnări zilnice,Vol.2,

(18 sept.1939- 31 dec.1940)

Casa de editură "Șansa",București,1996

Ediție îngrijită de M.Ciucă și N.D.Ion.,

▣ **joi,21 sept.'39(p.4)**

După 6 ani ,nu m-așteptam că trebuie să însemnez o pagină de sînge în istoria politică a țării . La ora14 ,Călinescu a fost mișelește asasinat de o bandă de gardiști.(vezi fișier G de fier)

Carol zice :/

▣ **Sîmbătă 23 sept.'39**

Astăzi la mine ,reacțiunea s-a produs.Je me suis effondré și am plîns ,într-o oribilă criză de nervi ,toată după amiaza .Încep să realizez cu adevărat ce enormă pierdere pentru mine este această dispariție [...]

▣duminecă,24 sept.'39

Azi dimineața ,înmormîntarea lui Călinescu.[...][descriere impresionantă]

Întors acasă ,am urmărit la radio tot restul ceremoniei împreună cu Duduia și Ernest [...]

Cu această zi s-a încheiat o epocă a istoriei noastre ,o epocă care dădea mari speranțe și pe care eu mă bizuiam să pot face lucruri mari ,să am o epocă de guvernare rodnică,cu un om care impunea,pe zi ce trece,mai mult respect chiar celor mai înverșunați dușmani ai lui.

Mîine ce se arată,ce zori se vor deschide pentru mine și pentru țară, actualmente nu văd decît neant.Pe cine să mă bizui ?[...]

Azi e în primejdie chiar regimul și,prin regim,eu și ideea monarhică "
(Vezi fișier Carol II)

Carol zice/:

▣ 9 febr.'40 După amiază l-am primit în audiență pe dr.Lupu,

ca să mă puie la curent cu

punctul său de vedere și al prietenilor săi."Veșnic același sunet de clopot ,Frontul și tot Frontul,care împiedică unanimitatea forțelor în jurul meu.

El preconizează un armistițiu politic pînă la sfîrșitul războiului,

armistițiu în care s-ar pune în adormire FRN ,și o Uniune Sacră împrejurul meu.

I-am răspuns că sunt absolut de acord asupra fondului,adică asupra acestei colaborări a tuturor forțelor,numai că ceea ce el numește Uniune eu numesc FRN și nu văd de ce se

încurcă în forme ,căci în acest front toți pot veni să activeze,

cerîndu-le numai să adopte un crez de morală și solidaritate națională[...]"

(Vezi fișier Carol II pentru context și evoluții)

(Vezi fișier G.de Fier...)

Carol zice/:

▣ 29 mai'40

[Se hotărîse schimbarea cursului polit.externe spre Germania]

Fabricius a fost mulțumit și a spus că "va lichida cu chestia legionarilor"

▣ 31mai'40

Din partea legionarilor sunt ,din nou, dificultăți ,ei rămîn refractari la ideea de a intra în

FRN,voind să-și păstreze entitatea lor.Asupra lor are influență Horia Sima.

Lipsă de încredere de ambele părți.

Carol zice/:

▣ 6-10 iunie'40.10 ani dela Restaurație.

În privința felicitărilor,f.important că am primit un f.mare număr dela legionari,

pare să se fi dat un cuvînt de ordine, ceea ce imi dă speranță pentru viitor.

Unele sunt caracteristice,zicînd că sunt fericiți de a face acest gest,primind dezlegare

dela șefii lor.În același timp,dă de gîndit ce forță organizată este această mișcare și dacă

aș putea să o am complect la ordinele mele ,ce minuni aș putea face ."

Carol zice/:

▣ 12 iunie'40

Cu Ghelmegeanu și Ernest ,despre legionari. Ceva trebuie de făcut.

Horia Sima este de acord cu Constituția,gata să colaboreze cu regimul.

Cu FRN ,nu le place,dar.."Acuma ,că e luminat,Sima spune că este absolut devotat

mie."Se "ventilează " ideea de a schimba forma organizării politice,prin lărgirea ei și a schimbării de nume.

"Pe mine mă interesează aceste elemente ale tineretului,care sunt capabile de avînt."

▣13 iunie'40

Urdăreanu l-a văzut din nou pe Horia "Crede hotărît într-o organizație autoritară,nu-i

place hibridul mixt al FRN, e prea mult electiv.[...]

Carol zice/:

▣ 18 iunie,'40

Întîlnire Carol-Sima :

1.A fost dușmanul meu de moarte,căci a fost rău informat,

a crezut că vreau să arunc România contra Germaniei.[...]

3.FRN a dat greș și organizarea lui este defectuoasă,mai ales sistemul electiv.Trebuie creat un nou organism politic autoritar și unitar ,la care sunt gata să colaboreze și ei.[...]

8.Pentru a duce la îndeplinire acest program,este absolut necesar de a se forma

o echipă de guvernare din oameni noi și cu o mentalitate omogenă.

9.El vede că ,după revoluția constituțională din 1938,trebuie să pășim hotărît ,pe bazele puse de ea,la a doua revoluție totalitară,singura care va scăpa țara.

Carol zice/:

▣ 20 - iunie'40

[Discuție despre Partidul Poporului care va deveni Partidul Națiunii
Lipsă text introductiv]

/ Liniile generale ale planului sunt f.bune.

Andrei de acord,cu accent pus pe organizarea Gărzilor naționale.

Bentoiu ,cu considerații juridice,propune ca toți cetățenii de 21 de ani să facă parte.Bujoiu,despre organizațiile profesionale...În final,Carol a dat răspuns la toți, a fost de acord ca să fie Conducătorul suprem al noii organizații.

" Într-un cuvânt,toată activitatea Țării va fi condusă de organizație ,orișice este în afară ,nu va mai putea face parte din activitatea țării.A rămas să se stabilească modalitatea prin care se va face transformarea și proiectul de lege aferent.

Carol zice/:

▣ 21 iun.'40 (ziua capitulării Franței,la Compiègne!!!)

L-am însărcinat pe Urdăreanu să întrunească Comisiunea și să puie lucrurile la punct în timpul cel mai scurt."

/Urdăreanu acceptă să fie șeful Stat.major al Partidului Poporului...

/După miniștri,primește forurile superioare ale FRN, hotărîndu-se transformarea în Partidul Națiunii."Este un moment istoric și care însemnează o nouă pagină în istoria României,trecem hotărît la o organizare autoritară.

Să dea Dumnezeu ca această clipă să fie una salvatoare a Țării "

▣ 22-24 iunie '40 (Semnarea armistițiului franco-german și franco-italian)

Se pun la punct organizarea P.N. Intră în P.N.legionarii .

Guvern Miron Cristea ,-I-, 20 febr.'38 .-ian'39

10.) Decret -lege :Frontului Renașterii Naționale,15 dec.'38

(AIC, fond Casa Regală, Carol II, dosar 34, f. 32 ;

" *România*", " *Semnalul*", " *Timpul* " "*Universul*", " *Argus*" ș.a. 17- 19 dec.'38)

(AIC, fond Casa Regală, Carol II, dosar 34, f. 32 ;

" *România*", " *Semnalul*", " *Timpul* " "*Universul*", " *Argus*" ș.a. 17- 19 dec.'38)

[LD : **26 mart.2004.** preiau din cartea mea o caracterizare a FRN pentru că o consider judicioasă , minus accentul oportunist pus pe așa- zisa clar viziune a partidelor muncitorești , mai ales PCR .Nu știu dacă și unde să-mi fac " mea culpa " pentru această supralicitare .Ce știu este că , nu am comis falsuri în documente , deoarece , realmente , în această perioadă în propaganda și acțiunea dusă pentru " frontul popular" , conform indicațiilor Kominternului , ele au avut o "linie patriotică " . (p. 91-95) .

Frontul Renașterii Naționale a fost tratat în epocă și în istoriografia postbelică ca o ficțiune politică reacționară , totalitară , neviabilă și dăunătoare .

În comparație cu regimul parlamentar pluripartidist democratic anterior, a fost firesc să fie astfel considerat . Pentru circumstanțele anilor 1938-1940 , latura națională a noii formațiuni trebuie totuși mai adânc sondată .

FRN a luat ființă . La el au aderat mulți lideri politici din fostele partide și numeroși cetățeni . Numai în primele luni, peste 3 milioane.Cine și de ce a aderat la FRN ?

Unii au aderat la Front , urându-l pe Carol și regimul instituit de el , din dorința de a putea acționa înăuntru, conform convingerilor vechi ;

Alții , fără să accepte ca definitivă dispariția pluripartidismului democrat , văzând în Front o înjghebare trecătoare ;

Alții , alăturându-se unor aparenti adversari (înregimentați în alete partide) , cu care, în fond, împărtășeau crezuri politice asemănătoare ;

Alții , din motive politicianiste, ariviste , conjuncturiste , fiind singura posibilitate legală de a participa la guvernare și funcțiuni ;

Destul de mulți , timorați și intimidați de condiționarea păstrării slujbelor ;

Majoritatea cetățenilor au intrat în FRN sub impulsul îngrijorărilor determinate de încordata situație internațională .

Au aderat la FRN și, după 20 de ani de lupte și adversități politice , au ajuns să fie

împreună , în guvern , în FRN, în Parlament și alte organisme politice , administrative și culturale . Se poate , deci spune că regele Carol , cu al său FRN, a recuperat întreaga clasă politică din cei 22 de ani de la unire .]

[LD Atenție! am dat acest comentariu și la [Guvern Miron Cristea II](#)]

▣Decretul-lege

În urma Raportului președintelui Consiliului de Miniștri, a miniștrilor de Justiție și de Interne, a Jurnalului Consiliului de Miniștri, a Avizului Consiliului Legislativ, la 15 dec.'38 , a fost promulgat următorul decret -lege :

" 1.Se înființează , pe ziua promulgării legii de față , ca unică organizație politică de Stat , *Frontul Renașterii Naționale* .

2. Această organizație politică are de scop mobilizarea conștiinței naționale în vederea întreprinderii unei acțiuni solidare și unitare românești de apărare și propășire a Patriei și de consolidare a Statului .

3. Autorizarea de funcționare a Frontului Renașterii Naționale se acordă de ministrul Justiției , la cererea scrisă a unui număr de 25 de persoane , dintre care cel puțin 20 trebuie să aibă calitatea de actuali sau foști miniștri sau subsecretari de Stat .

4. Consilierii regali sânt membri de drept ai Frontului Renașterii Naționale"

Celelalte articole stipulau :

/ dreptul tuturor românilor care au împlinit 21 de ani - cu excepția militarilor activi și ordinului judecătoresc - de a se înscrie în FRN ;

/ dreptul exclusiv al FRN de a fixa și depune candidaturile pentru alegerile parlamentare , administrative și profesionale ;

/ interzicerea oricăror alte activități politice , faptă considerată clandestină și pasibilă de degradare civică pe termen de 2-5 ani ;

Legea purta semnătura lui Carol II, Miron Cristea, Victor Iamandi și Armand Călinescu .
FRN / 15 dec.'38

11.)Al.Vaida Voevod , Memorii , III, / [1945] ,retro'38

/ Guvernele Miron Cristea = guvern Carol / Consilierii regali /

/ Vaida -președ. FRN /

Al.Vaida Voevod / retro dec'.38

▣ Al.Vaida- președintele FRN

Regele întemeiasc " *Frontul Renașterii Naționale* " , pe lângă "Consiliul Regal " , fără a fi consultat pe cineva dintre oamenii cu experiență și cunoscători ai posibilităților oferite de stările reale , din toate colțurile țării .

Ca idee, a fost bună organizarea " Frontul Renașterii Naționale " .

Ca punere în practică , însă, în multe privințe , a fost greșită și insuficientă .

Zadarnic am încercat să rezist stăruințelor regale , încât, la sfârșit, -spre a nu fi nedelicat - și în speranța de a putea corecta toată organizația ,

am fost silit moralicește să primesc prezedinția Frontului Renașterii .

Nu am izbutit însă să-mi realizez intențiile reformatoare .

12) Armand Călinescu , cuvântare radio ,11 ian.'39

/ rostul Frontului Renașterii Naționale/

(rev." Parlamentul Românesc " , an X , nr. 285, 15 ian.'39)

Călinescu a fost considerat omul cel mai indicat să lămurească rosturile FRN .

▣Baza populară a noului regim

El a explicat " baza populară " a " regimului totalitar " , prin respectarea unei tradiții specifice românilor : în fața primejdiilor , țara a recurs totdeauna la făurirea unității politice .

▣Tradiția uniunii naționale

" Reluăm - a declarat el la radio în ziua de 11 ianuarie 1939 - tradiția uniunii naționale" .El nu considera Frontul ca un partid politic , ci ca o mișcare , reprezentând "marile interese colective ale națiunii " .
Armand Călinescu / 11 ian.'39

13.) Armand Călinescu , Însemnări politice , 23 - 30 ianuarie 1939

/ atmosfera politică internă și externă / / presiune asupra Rex

pentru întărirea regimului creat /

/ guvern de uniune națională - expresie a FRN /

[LD : Nici un dubiu : Călinescu devenise "*eminenta cenușie*" a regimului , omul cel mai de încredere a regelui. Precum în trecuta guvernare , Tătărescu . Este greu de măsurat cât din conduita lui Călinescu era credință în formula politică adoptată , cât era îngrijorare pentru soarta țării , cât era ambiția personală de putere .

Și mai riscantă este încercarea de a emite supoziții de genul :

ce s-ar fi întâmplat ...dacă regele Carol nu i-ar fi urmat sfaturile ?

Ce s-ar fi întâmplat dacă regimul democrat nu ar fi fost lichidat ?

Ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi fost adus la putere Maniu sau Codreanu ?

Nu toate țările au avut evoluțiile României : Cehoslovacia democrată a lui Beneș nu și-a putut feri destinul de amputare ; Polonia mareșalului Pilsudski a dispărut , din nou , ca stat ; Franța , Belgia , țările nordice , au ajuns sub ocupație hitleristă înainte de România , fie și cu câteva zile ! Istoria s-a derulat în acest fel , besmetică , lipsită de logică , încât etichetările istoricului sunt simple speculații ,

ilustrând simpatii sau antipatii retro' ,avându-și motivația într-un alt " prezent" .

Iată de ce prefer eu citatul , iată de ce prefer eu mărturisirile " actorilor" care au jucat în această " piesă politică "]

12.ian. '39 . Urdăreanu îi spune că Malaxa a sugerat o schimbare de guvern , care să satisfacă Germania ; că Tătărescu este pesimist , considerând că Franța nu va susține România . Rex s-a supărat pe Malaxa .

Rearestarea prof. Nae Ionescu(chestia cu Brâncoveanu)

Inițiativa regală

23 ian.'39 . Audiență la rege .

" E incontestabil că acțiunea politică e condusă de M.V.

Mai întâi , pentru că așa este spiritul și litera noii Constituții .

Apoi , pentru că nu există nici o forță politică care să se opună . Acesta este fondul

Pentru opinia publică , însă , nu e bine "

De ce s-a mai creat F.R.N dacă nu va manifesta o oarecare discuție ?

Răspunderea formală trebuie evitată .Politica are oscilații și schimbări .

Trebuie guverne care să-și asume răspunderea și să tragă consecințele .

E o supapă de siguranță .

Opoziția trebuie să se facă contra guvernului , nu contra regelui .

Există particularism Nu există suficient control. Numai teama de rege .

Regele îi spune că are toate încrederea în el , să ia președenția Consiliului ,

că personal ar fi ușurat ... că patriarhul este uzat , dar momentan ,

preferă să-i dea lui Călinescu doar vicepreședinția ,

pentru a menaja pe cei bătrni și pentru a nu-și atrage toate urile .

30 ian.'39 Audiență la Rege.

Opoziția cărtește

" Se vorbește de o schimbare a regimului .Se dă ca explicație dorința de înțelegere cu Germania . O spun Maniu și Gh.Brătianu .Știu că și în apropierea MV s-a vorbit de nevoia de a se da satisfacție Germaniei "

Călinescu ? :identificarea cu regimul

Și după ce-i explică regelui marile pericole a unei atari eventualități , atâta pe plan extern , cât și intern , Călinescu îl conjură patetic să nu o facă :

" M-am identificat cu regimul. I-am sacrificat tot : curajos.

M.V. mi-a spus că am acumulat uri .Se poate .Am însă și satisfacții :

mii de scrisori și telegrame ; radiojurnal , aplauze în teatru . Străinătatea.

[-----] de bine de rău în jurul meu s-a creat o atmosferă de identificare cu regimul . Așa crede lumea [-----] pot spune obiectiv că plecarea mea , care va fi comentată în toate legendele , va însemna fie capitularea în fața Germaniei , fie indiciul eșuării regimului .[-----] În baza a tot ce am putut face cu devotament și afecțiune pentru rege și țară , pot da o sugestie :

Mai puțină impresionabilitate . Mai multă stabilitate în liniile politice adoptate . Mai multă fermitate în excutare . Recomand, însă, și o organizare și o coordonare a acțiunii de guvern pe liniile regimului creat "

Armd.Călinescu / ian.'39

14.)Demisia și reconstituirea Guvernului , emanație a FRN , 1 febr.'36

(" Timpul " , an III , nr. 360, 3 febr.'39)

- IPSS Miron Cristea - președ. Consil. de Miniștri (bolnav, nu participă)
 - **Armand Călinescu** - vicepreședinte (apoi președ.) , ministru de Interne , interimar la Apărare Națională
 - M.Măgureanu - subsecret.de Stat Președinția Consil.de Miniștri (continuă)
 - **Grigore Gafencu**-Externe (continuă)
 - **Mitiță Constantinescu** -Finanțe (de la Economie Națională)
 - **Victor Iamandi**-Justiție (continuă)
 - **Petre Andrei**- Educație Națională (continuă)
 - **Silviu Dragomir**- ministru de Stat pentru Minorități (continuă)
 - **Nicolae Zigre**- Culte și Arte (în locul interimatului Armd.Călinescu)
 - **D-tru V.Țoni** - subsecretar de Stat , Culte și Arte
 - Preot Nae Popescu - subsecretar de Stat , Culte și Arte
 - g-ral Gabriel Marinescu - subsecretar de Stat Interne (continuă)
 - **Eugen Titeanu** - subsecretar de Stat al Propagandei , Ministerul de Interne (continuă)
 - Coriolan Baran - subsecretar de Stat , Ministerul de Interne
 - **Nicolae Cornățeanu** - Agricultură și Domenii (în locul lui Gh.Ionescu -Sisești)
 - **Mihail Șerban** - Subsecretar de Stat la Ministerul Agriculturii și Domenii
 - g-ral Paul Teodorescu - Aer și Marină (continuă)
 - **Victor Slăvescu** - Înzestrarea Armatei (în locul g-ral Iacobici)
 - g-ral Gheorghe Mihail - subsecretar de Stat la Ministerul Apărării Naționale
 - Ion Bujoiu - Economie Națională (în locul lui Mitiță Constantinescu)
 - Victor Jinga - subsecretar de Stat la Economie Națională
 - **Mihail Ghelmegeanu** - Lucrări Publice și Comunicații(continuă)
 - **Mihail Ralea** - Muncă (cotinuă)
 - g-ral dr N.Marinescu - Sănătate și Ocrotiri sociale (continuă)
- În aceeași zi, sunt numiți noi rezdenți regali de Ținut :
- Coriolan Tătaru** (Someș) , **CCGiurăscu** (Dunărea de Jos) , Traian Ionașcu (Prut) , Gh.Flondor (Suceava) , Gr.Cazacliu (Nistru)
- Guvern FRN / Miron Cristea / Armand Călinescu / 1 febr.'39

15)Organizarea FRN pe Ținuturi

[LD : decupaj selectiv, pentru exemplificare]

▀Aderări ale minorităților naționale

("România", an II, nr 218, 6 ian.'39))

[LD:Problema minorităților pricinuite , în alte țări, numeroase griji și adâncă tulburare De aceste frământări, statul nostru , din fericire , a fost în mare parte ferit .Egalitatea desăvârșită în fața legii , înscrisă în Constituție , a fost cadrul statutului de viață acordat minorităților etnice : folosirea limbii materne , dezvoltarea culturală și religioasă,

reprezentarea în Camerele profesionale și în administrația comunală , iată realități pe care nimeni nu le putea tăgădui .Ele au fost obținute fără lupta minorităților , acordate prin înțelepciunea și libera hotărâre ale statului român.Ce li se cerea în schimb ? :o desăvârșită loialitate față de statul român,integrarea în viața statului

Încadrate în FRN , unele printr-o spontană adeziune , altele prin acorduri încheiate ,

minoritățile merg mână-n mână cu națiunea majoritară .

(preluare și prelucrare din "Timpul" ,13 ian. și "Universul" , 9 febr.'39)

/ Prin Regulamentul FRN, minoritățile aveau dreptul unor secțiuni proprii .

<Minoritățile etnice -glăsuia art 6 din Regulament - înscrise în FRN își pot valorifica în secțiuni drepturile ce le sunt asigurate prin legile în vigoare . >

(Cf."România" ,12 ian.'39)

a)Germanii aderă la FRN

/ La 10 ian, **minoritatea germană s-a încadrat corporativ în FRN** , în urma unui **Acord**

încheiat , la care au participat : Armd.Călinescu, Silviu Dragomir și Hans Hedrich

(în numele și prin împuternicirea lui Fritz Fabricius) ("Timpul" , 12 ian.'39)

b.)Ținutul Timiș (Banat , Arad , Hunedoara),15 ian'39

("Timpul", an III, nr 613, 17 ian.'39)

Eftimie Gherman (delegat central) :Întrunire FRN, mare și impresionantă .

Au rostit cuvântări :Eftimie Gherman ,Vasile Lăzărescu (episcop ortodox al

Caransebeșului) ,Ion Bălan (episcop greco-catolic al Lugojului) , Augustin Pacha

(episcop romano-catolic al Timișoarei) , **dr.Ion Suciu, Aurel Vlad** (lideri și foști miniștri PNT) ,Participă și minoritari (cca 6.000 șvabi) .

Iosif Riess(președ. șvabilor din Banat)spune:" Noi germanii sîntem hotărâți să închinăm patriei noastre comune, România, toate forțele noastre creatoare [...] voim să sprijinim cu toate puterile noastre națiunea română , care ne respectă și naționalitatea noastră , conlucrăm din toată inima la viitorul acestui stat ")

c.)C.Krakalia (ex președ.PȚ-Ucrainean) -aderă la FRN, 19 ian.'39

("România" , an II, nr 230, 20 ian.'39)

d.)Maghiarii aderă la FRN

Ziarele maghiare din Transilvania au publicat un **Apel** către populația maghiară din

România ,îndemnându-i să se înscrie în FRN.Apelul a fost semnat de personalități

marcante , în frunte cu Laszlo Purghy din Arad (cumnatul regentului Horthy)

("Timpul" , 1 febr.'39)

e)Secuții aderă la FRN

La 4 febr.'39 , deja, 75% din populația secuiască se înscriseseră în FRN.Sub regimul

românesc , în secuime, fuseseră împroprietăriți 40.000 de țărani ; instrucția publică

lichidase 20 % din nr. analfabeților ; standardul de viață crescuse cu peste 70 %

("Timpul" , 6 febr.'39)

f.)Maghiari numiți în Directoratul și Consil Superior al FRN

Prin **Decretul-lege** din 6 febr.'39, în temeiul Constituției și al Regulamentului FRN, erau

numiți în **Directoratul FRN** următorii :Nicolae Banffy(ptr ocupații intelectuale) , Paul

Szasz (la agricultori și muncă manuală) .

În Consil.Sup : Konopi Coloman ,dr.Miko Ladislau , Teleki Adam și Josika Adam

(Agricultură și muncă) ; Miko Emeric, Szabo Beni , Teleki Ernest , Szentkereszthy Bela

(Comerț și industrie)

(" România " ,"Timpul" , "Universul" , 8 febr.'39)

▣Adunări de constituire FRN pe ținuturi

a.)prof. Victor Vâlcovici :org.profesionale industrie și comerț

(" Timpul " ,nr. 250, 9 febr.'39) [**LD : decupaj selectiv, pentru exemplificare**]

Prof.Vâlcovici , **secretar general ptr Industrie și Comerț din FRN**, a întrunit pe rând ,

pe conducătorii organizațiilor profesionale din industrie și comerț ,recunoscute și autorizate de lege.Consfăturile au decurs într-o atmosferă deosebită ,alegându-se secretarii pe ținuturi și județe .Toate recomandările nominale sunt însoțite de fișe personale cu situația morală și intelectuală a persoanelor .

La București ,din ținuturile muntene și bănățene : **Bucegi, Marea ,Dunărea de Jos, Olt și Timiș** .Procesul acesta de organizare va continua și pentru celelate ținuturi :

La Iași, pentru cele 3 ținuturi moldovenești : **Prut ,Nistru și Suceava** ;

La Cluj, conducătorii din ținuturile Transilvane : **Someș și Mureș** .

////////////////////////////////////

b)Ministrul Silviu Dragomir /

...Adunări pe Ținuturi

Ministrul Silviu Dragomir , **secretar g-ral ptr profesiunile intelectuale din FRN** a convocat la palatul Adunării Deputaților , pe toți președinții asociațiilor, corpurilor și colegiilor de profesioniști intelectuali din **Capitală și ținutul Bucegi** .

La Galați , reprezentanții din ținutul **Dunărea de Jos** ;

La Chișinău ,Iași, Cernăuți , pentru **ținuturile Nistru,Prut ,Suceava** .

▣Adeziuni asociațiile de intelectuali

[LD: ziarele dau , zi de zi, liste lungi , liste , liste . Eu extrag câteva exemple ,
Dau și o listă cu prezența masivă a doctorilor]

/ Decani și prof.universitari , directori de licee, prof. secundari ,învățători

/ Avocați , arhimandriți, preoți ...

/ Membrii Asociației publiciștilor (președ. g-ral Manolescu)

/ Societatea regală de Geografie

/ Asociația Creștină a femeilor din România

/ Funcționarii de la Inspectoratul general al Jandarmeriei

/ Membrii asociației Făuritorii României Mari

/ Doctori :

români : Teodor Burghela, Octavian Burileanu , IHPerețeanu , Petre Topa,Gh.Marinescu, I.Iacobovicu (ș.a, peste 30)

evrei : Natan Cohen, Steinhart Alexandru , Cheler Iancu, Abram Hirs, Aurel Stroie,

Elias Rosenberg, F.Catz,I.Segal, E.Aronovici , Esra Israeliovici ș.a.peste 50

▣Conducători ,slujitori , enoriași de culte

("Universul" , an 56 , nr 25, 27 ian.'39)

-BisericaReformată. Semnează episcopul reformat al Ardealului , Ioan Vasarhelya

-Biserica Unitariană - Semnează episcopul unitarian Bela Varga

-Dieceze romano -catolică -semnează episcopul Marton Aron de Alba Iulia

15 .b)Ziariși participanți la Consil.Sup. FRN, 27 martie '39

(AIC, fond MPN, dosar nr 2136 /Propagandă , f.41-79)

[LD: cuprinde ședința de deschidere , cuvântările lui Călinescu și Gafencu ,tabele cu reprezentanții presei străine (19)și românești, fotografii (7)

Informații prezentate în "România în vâltoarea..."]

▣Lista ziariștilor (și publicațiilor)românești

(fila 67)

1.Th.Solacolu (dir.Agenției "Rador")

2.Raul Culianu (Societatea Radidifuziunii)

3.C.Soldan(Universul)

4.Tr.Rădulescu (România)

5.C.Miciora (Timpul)

6.D.V.Banu (-idem-)

7.Al.Vișinescu (Curentul)

8.Iosif Iliu (Le Moment)

9.Asra Berkovits (L'Independence Roumanie)

10.N.Teodoru (-idem -)

11. Viorel Vișoiu și T. Mihăilescu (Semnalul)
12. I. Popescu-Prundeni (Porunca Vremii)
13. N. Georgescu-Cocoș și Alex. Tîsescu (Neamul Românesc)
14. V. Damaschin (Seara)
15. Șt. Ionescu (Capitala)
16. I. Atanasiu (Ordinea)
17. St. Cosma (Frontul)
18. Șt. Florescu (Informația)
19. P. Canarache (Tempo)

16) Legea electorală , 9 mai 1939

("România " 14 - 29 mai '39)

După ce *decretul -legii electorale* a fost semnat de Carol al -Ilea , s-a anunțat data alegerilor : 1 iunie pentru Cameră ; 2 iunie -pentru Senat , Parlamentul urma să fie deschis la 7 iunie (preziua aniversării Restaurației)
 [LD : **Preiau din cartea mea paginile respective, sunt foarte bune.(233- 234)**]

▣ **Restrângerea dreptului de vot**

[LD : **restrângere drastică a votului universal, prin ridicarea plafonului de vârstă, știință de carte și ocupație**] [-----]

Armand Călinescu a hotărât să grăbească elaborarea legii electorale , să convoace corpul alegătorilor și să creeze noul parlament .

Noua lege electorală a fost întocmită de Armand Călinescu și Victor Iamndi .

În expunerea de motive se specifică dreptul de vot al cetățenilor români de ambe sexe , care au împlinit vârsta de 30 de ani pentru Cameră și 40 de ani pentru Senat , exercitarea dreptului de vot fiind condiționată și de știința de carte .

Pentru Adunarea Deputaților , dreptul de a alege era acordat celor ce practicau una din îndeletnicirile prevăzute la art. 61 din Constituție .

Pentru Senat , **numai** cetățenilor care erau în organele de conducere ale corpurilor constituite în stat . [LD : **Atenție ! oare am înțeles corect ?**]

Față de legislația veche, votul fusese serios afectat fiind condiționat de vârsta mai ridicată , de știința de carte și de exercitarea efectivă a unei profesii .

Singura prevedere superioară vechii legislații era acordarea dreptului de vot pentru femei , problemă care dăduse naștere la mari discuții în deceniile anterioare.

Numărul alegătorilor era mai redus ca în vechea legislație ; din statistica publicată înainte de alegeri , reieșeau următoarele date , pe cele trei categorii profesionale :

Agricultură și muncă manuală.... 1. 713. 633

Comerț și industrie 109. 282

Ocupații intelectuale 210. 668

Total 2. 025.123 votanți

Dintr-o populație de cca 20 milioane cetățeni , **doar** 7,2 milioane reprezentau pe cei care depășeau vârsta de 30 de ani .

Cum dintre aceștia, **doar** 3,6 milioane erau știutori de carte , **iar** mulți alții (femei sau bătrâni) nu exercitau o ocupație în sensul stipulat, așa s-a ajuns la acest număr mic de votanți .

În fond, din cei cca 10.500.000 cetățeni care ar fi trebuit să voteze , sub regim de vot univereal, au fost excluși peste 3 .000.000 tineri între 21-30 de ani , peste 4 milioane analfabeți sau populație pasivă .

▣ **Candidaturi uninominale**

▣ **Listă FRN**

Declararea candidaturilor trebuia făcută personal de către candidați , în scris, la președintele Curții de Apel , împreună cu recomandare și autorizația acordată de FRN (În vechea lege electorală (1926) , autorizația pentru depunerea candidaturilor era semnată de șeful de partid, singurul în drept să aprobe semnul și lista candidaturilor) .

Lista definitivă a candidaturilor , aprobată de Directoratul FRN ,

a fost publicată la 21 mai '39

Candidații aveau voie să tipărească un singur format de Manifest electoral, cu fotografia și un text de maximum 100 de cuvinte - laconism cerut, motiva regulamentul pentru a substitui vechea retorică demagogică partidistă.

▣ **Campania electorală redusă**

Campania electorală a fost fixată la 10 zile.

Nu a mai fost, ca în trecut zarvă electorală, propagandă și încăerări la urne.

O acalmie aparentă, explicată de guvernanți ca o dovadă de seriozitate și responsabilitate,

în realitate o dovadă de apatie și dezinteres public

față de noul sistem electoral -parlamentar.

S-a manifestat și pasivitatea, tema chiar, a partidelor anticarliste,

de a antrena masele pe o platformă democratică de opoziție,

deși în ședințe restrânse, memorii și scrisori, au făcut-o.

▣ **Parlament consultativ**,

▣ **Subordonat executivului**

În Consiliul FRN- unde legea a fost prezentată și explicată de Armand Călinescu - și foarte sprijinită de Iorga- acesta a insistat în mod deosebit asupra sensului de "adunări profesionale", compuse din reprezentanții diferitelor bresle.

După părerea sa, alegerile căpătau sensul unei selecționări pentru Parlament, fără să mai aibă atribuția de a indica alcătuirea guvernului.

Parlamentul era investit cu un rol consultativ, în cadrul programului stabilit de puterea executivă. Interdicția partidelor politice, caracterul "*profesional*" și "*consultativ*" al

Parlamentului, lovise două din principalele verigi ale mecanismului politic democrat: votul universal și pluralismul partidist.

Într-un interviu acordat ziarului "*Le Temps*", Armand Călinescu explica mai mult ce nu era regimul (ceea ce avea dreptate), decât ce era (ceea ce nu era convingător!)

"Nu suntem nici fasciști, nici naziști, nici politicieni [-----]

sântem demofili fără demagogie, realizatori fără vorbărie zadarnică,

adversari ai profesiei parlamentare, dar partizani ai reprezentanței alese

și ai libertății de a vorbi și de a scrie fără licențe"

Legea electorală / 9 mai 1939

I-a legislatură FRN.Ses.7iun.-11 iul'39

17.) Deschiderea Parlamentului / protocolul parlamentar / 7 iun.'39

Mesajul regal / Jurământul parlamentarilor / Apel la solidaritate /

(DAD, MO 1, șed. din 7 iun.'39, pag. 1- 4)

(AIC, fond PCM, dosar 169, 199/ 1939, p. 10-12)

▣ **Mesajul Regal Doc.integral : fișier Parlament X**

Carol II /

[**Nouă Constituție**]

Intervenind a 10 februarie 1938, cu gândul curat și cu conștiința că împlinesc un comandament pe care împrejurările grele ce treceam ar fi cerut

unirea sfântă a făuritorilor României Mari,

am dat țării Mele o nouă Constituție. (**aplauze prelungite, îndelung repetate**)

" Prin acest nou așezământ s-a proclamat hotărât întâietate Naționalității române ;

s-au statornicit și lămurit mai bine datoriile și drepturile cetățenilor ;
 s-a descătușat viața publică de interese strâmte de partid , așezând-o pe terenul
 adevăratelor nevoi ale obștei românești ;
 s-a asigurat o mai dreaptă și firească reprezentare în Parlament
 a agriculturilor, muncitorilor, intelectualilor și ai celorlalți factori producători ;
 s-a așezat astfel o bază morală mai temeinică pentru viața de Stat .

[Frontul Renașterii Naționale]

"Aceeși însuflețire am văzut reînnoindu-se după un an ,
 prin înscrierile în *Frontul Renașterii Naționale* "
 (aplauze prelungite , îndelung repetate)
 Carol II

[Organizarea politică a Statului]

" Guvernul meu va folosi clipele de înseninare pentru a desăvârși
 organizare politică a Statului și a da soluțiuni multumitoare problemelor economice .
 Astfel se va aduce o lege organică pentru definitivă așezare
 a *Corpurilor profesionale* , care sunt menite să constituie
temelia dezvoltării politice a mâine"(**aplauze**)

" Se va prezenta *noul Statut al Funcționarilor Publici* , ce va statornici drepturile
 și poziția acestor slujitori ai Statului care în vremurile grele ce-am străbătut au depus
 o muncă prețioasă ce trebuie să le aducă toată sollicitudinea ocârmuirii .

Mesajul Regal / 7 iunie '39

////////////////////////////////////

Jurământul .

<Jur credință Regelui Carol al II-lea .

Jur să păzesc Constituțiunea și legile Țării ,

să mențin unitatea națională

și să apăr integritatea teritoriului României . >

////////////////////////////////////

Mesajul Regal / Jurământul / 7 iun.'39

18.)Grigore Gafencu , expozeu : politica externă a României , 9 iunie'39

(DAD, MO nr. 2, șed. din 9 iunie'39, p. 9-12)

[LD :5 apr.2004 . A fost o vreme când am sorbit cu admirație discursurile diplomaților
 români sau memoriile care evocau momente decisive din istoria diplomatică
 românească .Acum , cu trecerea anilor - vorba lui Iorga ! - străbătând atâtea lumi -adică
 atâtea documente - sunt mai rezervată în catalogarea strălucitelor argumente ale lui
 Duca, Victor Antonescu , Titulescu sau Grigore Gafencu , Vaida sau Maniu ,
 Gh.Brătianu sau Iorga... Dacă ar fi vorba de ... filozofie, logică, etică , oratorie ,
 argumente istorice , sau artă diplomatică , fără îndoială , românii au atins performanțe
 notabile .

În ce privește realismul acestei politici , în ce privește puterea ei de repliere și rezistență
 în împrejurările verii anului 1939 ,am scris pe larg în " *România în vâltoarea anului 1939*
 "concluzii care mi le mențin și astăzi .

De data aceasta pun însă accentul pe reflectarea internă a diplomației]

Grigore Gafencu / 9 iunie.'39 **Doc.integral- *Diplomație VIII***

[LD : toate firele evoluțiilor și carierelor politice se întrepătrund , vădind prietenii și
 continuități între " vechiul regim" și "regimul nou " . Se adaugă la atâtea și atâtea
 argumente , și acest filon de continuitate privind amicițiile politice.

Dar el mai demonstrează ceva : pe de o parte , daunele pe care le-a provocat ruperea
 PNȚ și existența dizidenței vaidiste , pe de altă parte , o anumită doză de
 oportunism ,

ca reflex a " căderii" sau "creșterii" în grațiile regale ale momentului .

Dacă a avut dreptate Maniu ? Dacă a avut dreptate Vaida ? Dacă adevărul a fost de
 partea unuia sau altuia ? Totul în funcție de moment . Atunci , în 1939, Vaida triumfa.
 Revezi politica diplomatică în timpul guvernării sale]

" Numele lui Alexandru Vaida -Voevod este și rămâne legat de istoria acestei țări .

El amintește de un trecut de luptă , de luptă îndârjită, și o credință însuflețită în viitorul neamului ; el amintește o biruință minunată , îndreptățită , încoronarea unei cauze drepte . El este , în sfârșit, legat de strângerea la olaltă , într-un cheag puternic și plin de viață, a neamului românesc , este legat de unitatea desăvârșită și deplină a României(**aplauze prelungite**) *Camera*, care înfățișează și exprimă această desăvârșită unanimitate

și această desăvârșită unitate, nu putea să-și aleagă un președinte mai nimerit . Să-mi fie îngăduit să amintesc că , în timpul celei din urmă cărmuirii a lui [**guvernul '32-'33**] am avut cinstea să fiu unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai d-lui Vaida -Voevod, președinte [**al PNȚ și al Consiliului de miniștri**] , și mi-a fost dat să încep a lucra la Ministerul de Externe , sub părinteasca d-sale îndrumare .

De aceea, sunt fericit că pot face această expunere de politică externă , în fața noului Parlament, sub președinția d-sale "

Gr.Gafencu / 9 iun.'39

19.) **Al.Rosetti (raportor),Proiectul de Răspuns la Mesaj,Adunarea Deputaților,13 iun.'39**

(DAD, MO nr.3, șed. din 13 iun.'39, p. 13-15)

Ședința durează 20 minute (10,35 - 10,55), cât durează citirea Raportului

Prezenți 225 deputați ; absenți 33 . Se ia act de constituirea Comisiei de redactare

Vaida are titulatura " *consilier regal, președinte* " . Al Rosetti citește proiectul .

[**LD : Al.Rosetti - dir.Fundației Regale ; în *Consiliul Superior Național* al FRN, deputat și raportor pentru R. M.R. Nu este cazul să fac eu profilul și contribuția sa la promovarea culturii . Dar pot să pun întrebarea :**

un intelectual de talia sa, să fi trecut de partea regimului carlist cu detașare ?

Să-i fi plăcut mai mult regimul autoritarist decât cel democratic ?

Să fi fost un atare inamic al partidelor politice , încât intră abia acum în viața politică?

Să nu-l fi deranjat regimul cenzurii și atâtea limitări ale drepturilor : libertatea de asociere, libertatea de opinie ?!Să-l fi contaminat tendința " *stângii* " ?

Ori răspunsul este "da " și trebuie asumat de el și de atâția intelectuali ai timpului .

Ori este atât de oportunist încât , în schimbul unor sinecure , devine docil .

Ori , la fel ca alții , răsuflase ușurat de pericolul acapărării puterii de către extrema dreapta ,și considera regimul salvator și de " *uniune națională* " .

În funcție de răspunsul la aceste întrebări , valabile pentru numeroși intelectuali de epocă ,poate fi evaluat la justa valoare și atitudinea intransigent opozantă.]

Al Rosetti / 13 iun '39 **Doc.integral : fișier Parlament X**

Al.Rosetti / 13 iun.'39

▣ **Reforma constituțională :10 februarie 1938**

"Sire,

Parlamentul de azi , ales în condiții de excepțională libertate de manifestare a opiniilor , după criteriile de reprezentare a tuturor breslelor , cu o extraordinară și însuflețită participare a cetățenilor de alegători de toate categoriile , apare ca un organism cu totul nou , adaptat realităților noastre .

"Structura sa este o strălucită dovadă a primatului naționalității românești .

Reforma constituțională din 10 februarie 1938 , izvora dintr-o necesitate adânc simțită;

germenii ei pluteau în aer , dar nimeni nu avea curajul să rupă cu trecutul

și să privească în față viitorul , luând asupra sa răspunderile momentului .

"Adâncă înțelegere a nevoilor obștești de care a dat dovadă Maiestatea Sa cu acest

prilej, va rămâne înscrisă în istorie printre paginile cele mai glorioase ale Domniei

Maiestății Voastre . Steaua Maiestății Voastre , înălțată astăzi atât de sus,

strălucește ca o solie de noroc asupra noastră "

Al Rosetti / 13 iun '39

▣ **Întărirea autorității în Stat**

▣ **Pacificarea internă Sfârșitul luptelor dintre partide**

▣ Frontul Renașterii Naționale

"Sire,

Suntem astăzi, în Parlament, reprezentanții singurei organizațiuni politice din țară : Frontul Renașterii Naționale .

Prin instaurarea unui regim de întărire a autorității de Stat , regim consimțit de întreaga țară , fiindcă se simțea lipsa lui pentru restabilirea ordinii interne, luptele dintre partide au luat sfârșit .

" Era nevoie ca Statul , al cărui prestigiu se găsea în timpul din urmă într-o periculoasă și amenințătoare descreștere , să reîntre în drepturile sale pentru a putea prezenta adăpostul ce se cuvine muncii tuturor spre întărirea țării .

" Guvernul Maiestății Voastre , punând pe primul plan al preocupărilor sale

pacificarea internă și realizând-o deplin ,

a pășit imediat la opera necesară de reconstrucție . "

Al.Rosetti / 13 iun.'39

20.)I.Nistor (raportor , ex-PNL) , Regulamentul Senatului , 13 iun.'39

N.Iorga - intervenții , lămuriri

C.D.Dimitriu (ex-PNL) , opinie la Regulament .

Anibal Teodorescu (ex.PND) , intervenție

Iorga -demisionează ; ACCuza - președ. de vârstă

(D.S. , MO 3 , șed. din 13 iun.'39, pag. 39-44)

[LD : Dacă la deputați nu se manifestase o opoziție deschisă, în Senat se produc fenomene de rezistență și respingere a noilor instituții și, mai ales, a știrbirii prerogativelor și deminutății parlamentare . În discursul lui Dimitriu se vede confuzia - deruta - capcana - în care s-au pomenit antrenați oamenii politici democrați , izvorâtă din îngrijorarea nedoritei evoluții spre un regim extremist , și din pericolele externe. Apoi , treptatele " surprize " .

Și deși Iorga face toate manevrele pentru ca Regulamentul să fie votat de senatori , cade la vot ceea ce atrage demisia mâhnită a lui Iorga .]

Iorga (președ. Senat)

▣ Demisia de la președinție

- **N.Iorga** : Declară deschisă discuția la Regulament .

- CCBraescu : Cere amânarea discuției până se cunoaște Regulamentul

- **Iorga** : Regulamentul este , în cea mai mare parte, vechiul regulament, pe care îl cunoaște toată lumea, care a fost redactat de eminentul jurist Pherekyde S-au introdus numai modificările de care este vorba în raportul citit , care rezultă din prevederile noii Constituții .

S-au introdus câteva măsuri care asigură bunul mers al dezbaterilor .

Senatul va avea să se ocupe de 3 proiecte de legi importante și de alegerea Patriarhului.

De aceea cere să nu se zăbovească la discutarea Regulamentului .

////////////////////////////////////

CDDimitriu (senator de drept , ex.PNL) / 13 iun.'39

▣ Aderința la noul regim

" D-le președinte, d-lor senatori , când s-a făcut apel la noi pentru unirea tuturor , credincioși tradiției și educației noastre politice , am răspuns.

S-a vânturat atunci ideea că o aderință în masă ar fi fost cea mai potrivită afirmare a credințelor noastre neabătute de sprijinitori ai Coroanei .

" Răspunsul meu la acest apel nu înseamnă renegarea trecutului ,

ci primirea loială a înaltei chemări pentru solidarizarea tuturor

în vederea apărării intereselor superioare ale Statului .

Am înțeles și înțelegem să sprijinim toate măsurile chibzuite

care se iau pentru apărarea acestor interese superioare .

Înainte și în afara oricăror altor considerații, aceste cerințe constituiesc , pentru mine și pentru toți dintre noi ,
dominante ale crezului nostru politic de totdeauna.

" Ne găseam de excepțională gravitate pe planul politic național , cât și pe cel internațional, și o altă atitudine din partea noastră ,
decât cea a aprobării Constituției , nu se putea concepe.

CDDimitriu / 13 iun.'39

▣ Surpriza : regulamentul FRN , uniformele !

" Într-o bună dimineață , însă, am văzut apărând în Monitorul Oficial , pe 40 de pagini, un regulament [al FRN] , prin care se instituia o uniformă pentru aproape toți cetățenii români și m-am întrebant : **la ce poate servi aceasta , ce se urmărea cu aceasta ?**

Nu dorim cu toții unitatea sufletească , indiferent de haina pe care o avem ?

Vă mărturisesc că am avut o strângere de inimă , când niște prieteni din altă țară mă întrebau :

cum se poate ca atunci când lumea întreagă este zguduită de atâtea îngrijorări , când se pun probleme atât de importante

și se ridică amenințări împotriva vechilor așezări politice ,

când se dărâmă și se suprimă granițele ,

dvs- Români să vă ocupați de câțiva centimetri de fireturi ,

pe care trebuie să le aibă uniformele ?!

-Iorga : "Dvs vă preocupați de proiectul de lege al Regulamentului sau faceți o cuvântare la Mesaj ? Dați-mi voie să vă pun că discutați o chestiune care este terminată printr-o lege asupra căreia nu avem a reveni aici .

- Dimitriu : Am citit scrisoarea dvs. de astăzi . N-o să vorbesc prea mult la Regulament . **-Iorga :** Dar tocmai despre Regulament trebuie să vorbiți .

-Dimitriu : Regulamentul este în funcție de cine îl aplică , și când Senatul este prezidat de profesorul Iorga , nu mă îndoiesc că discuțiile vor fi libere , pentru că în persoană covârșitoare a președintelui, găsesc toate garanțiile "

CDDimitriu / 13 iun.'39

▣ Obligatoritatea uniformelor = neconstituțională .

"Mă voi ocupa însă de chestiunea care rezultă din scrisoarea pe care a adresat-o dl președinte și de dispozițiunile principale aflate în partea întâi a Regulamentului , de obligația de a purta uniforma și de a face o decădere din nerespectarea acestei obligațiuni pentru senatorii de drept .

" O să mă întrebați : de ce vorbesc de acest lucru , când eu însumi sunt în uniformă ? Principial , lucrul pare de foarte puțină importanță . Dar am cerut în scris d-lui președinte permisiunea și rog să-mi fie îngăduit a răspunde cu toată bunăcredința de care am fost animat în activitatea mea politică timp de 30 de ani .

Îmi permit să arăt că dispozițiunea exercitării mandatului , condiționată de portul uniformei , nu este constituțională .

Art. 48 din Constituție nu cere decât o singură condițiune a exercitării mandatului : jurământul , atât și nimic mai mult . Iar art. 49 , în care se vorbește de Regulament , se spune că fiecare Adunare determină , prin Regulament, modul cum se constituie și în care se exercită mandatul . Din acest text și din toate celelalte , nu se poate să rezulte , cu nici o interpretare , vreo decădere pentru senatorul de drept , care nu îmbracă uniforma.

Nu veți găsi nici o dispozițiune în Regulamentul vreunui Senat din nici o țară din lume, din care s-ar putea trage o asemenea consecință .

-Iorga : Dle senator, noi nu putem judeca după ceea ce este în altă țară .

Țara aceasta are în momentul acesta anumite legi .

Înalta Curte de Casație a aprobat rezultatele alegerilor pe baza acestei legi .

De aceea, de ce să discutăm lucruri care pot privi alte parlamente ,

și de ce , dvs, care purtați această uniformă , să protestați împotriva ei

și să îndemnați pe colegii dvs să se supună unei operații vestimentare , care este imposibilă în momentul de față ?

-Dimitriu : Am ținut să fac numai o observațiune , ca să aduc un serviciu atât d-lui președinte , cât și Senatului .

-Iorga : **Mulțumesc pentru un astfel de serviciu !**

-Dimitriu : **Sunt apărătorul declarat al Constituției și al Coroanei .**

Eu vă rog să renunțați la această măsură , sau să-i dați un caracter facultativ , iar nu obligatoriu. **Fac apel la Senat , fac apel la președintele nostru ,** care reprezintă în viața culturală și politică a țării un izvor nesecat de înțelegere creatoare și de lumină și-l rog să ajute să nu umbrească cu nimic această lumină , în care el trebuie să rămână în istoria neamului .

Eu vorbesc pentru principiul în sine. Puteți suprima prin Constituție senatorii de drept.

Dar o dată admiși , nu se pot crea decăderi neprevăzute .

Cred că este o greșeală , ca la dorința tuturor de a sprijini acțiunea de redresare inițiată de lubitul nostru Suveran, **să împiedicați pe unii de la această colaborare .** Ar fi și o lipsă de abilitate. [-----]

////////////////////////////////////

▣ Respingerea Regulamentului

Se citesc și se votează succesiv cele 117 articole ale Regulamentului .Printre articole :

/ art. 89 : Fiecare senator are dreptul de a cere de la Guvern , prin petițiune scrisă , orice acte și dosare, guvernul fiind dator să le comunice în cel târziu 15 zile.

/ art. 93 : În timpul când sesiunea este închisă , nici un membru al Senatului nu poate fi urmărit și arestat fără a se înștiința biroul Senatului , și fără a se arăta motivul .

/ art. 94 : Senatorii vor purta , la toate lucrările Senatului , uniforma prevăzută prin lege reprezentanților națiunii , adăugându-se insigna distinctivă .

- **lorga** : Este o insignă cu *SPQR* , semnele Senatului roman. S-au introdus anume aceste semne , pentru a se arăta că Senatul înțelege să aibă și el o influență asupra felului cum se prezintă membrii săi , un semn care să fie al Senatului . Deși lorga cere votarea prin ridicare de mâini, Senatul cere și obține votarea prin vot secret .

Votați : 135

Pentru : 47

Contra : 88

////////////////////////////////////

- **lorga** : " D-lor senatori, proiectul de Regulament s-a respins.

Înainte de a cere votarea, eu precizasem pentru dvs cuvintele pe care să-mi îngăduiți a le citi :

< Respingerea Regulamentului la a cărui redactare am colaborat , o consider ca dorința dvs de a fi conduși altfel

decât după ideile pe care le-am enunțat în cuvântarea mea și care sunt la baza credinței mele politice , sprijinită pe păstrarea ordinii în folosul nației, care altfel poate cădea în păcate mai grele decât vechiul regim.

Vă rog , deci, a primi demisia mea irevocabilă și de a proceda la alegerea unui alt președinte , căruia îi urez mai mult noroc și dvs ceea ce trebuie pentru a nu se periclita opera începută .>

-**Gr. Periețeanu** : invită pe ACCuza să ocupe locul prezidențial , până la alegerea noului președinte .

-**ACCuza** : ocupă locul președintelui, mulțumește și-și exprimă regretul că prof. lorga a demisionat .

////////////////////////////////////

Regulamentul Senatului / demisia lui lorga / 13 iun.'39

21.)**Alex.Măță (ex- PNȚ, ex-sterist, ex-iunianist) discurs la mesaj, Cameră , 22iunie.'39**

(DAD , MO nr.5 , șed. din 22 iun.'39, p. 59- 61)

[LD : această opinie și semnificația ei eu am citat-o în cartea mea.

În conjunctura internațională a anului 1939 , ea apare lucidă, realistă și patriotică .

Evoluția de după 1944 a aceluiaș om politic basarabean , a scos la iveală , însă, un substrat politic dubios și duplicitar , marcat , pe de o parte, de colaborarea nefirească cu guvernul sovietizant al dr.Petru Groza, pe de altă parte , de ranchiuna sa față de PNȚ , față de Maniu și Mihalache . Nu mă interesează , în mod special , profilul lui Măță Dar el devine un " caz " emblematic pentru mentalitatea unor basarabeni .]

Al.Măță / 22iun.'39

▣ Necesitatea uniunii naționale

▣ Negativismul politic al unor lideri

" În politica țării noastre de azi, predomină un interes specific care constituie semnul vremii

și care trebuie să ne dirijeze și în atitudinea noastră politică individuală .

Vorbesc de primejdia externă și de necesitatea unei cât mai bune apărări naționale .

" În acest scop am militat sub vechiul regim pentru o înțelegere între partide

și voi continua sub noul regim să stăruie pentru concentrarea activă și folositoare a tuturor elementelor politice pozitive. [-----]

"Dar ceea ce nu s-a făcut în trecut să se facă azi fiindcă apărarea națională este cel dintâi comandament politic căruia trebuie să i se supună celelate interese mai mici" **Boicotarea noului regim**

" În adevăr, ce înseamnă neparticiparea din partea unor fruntași politici

la noua viață de Stat ? Aceasta înseamnă lipsirea conducerii de Stat de sprijinul lor

necesar în politica de apărare a țării, când ei o aprobă, și de criticile lor luminate ,

când ei înțeleg să-i dea o altă îndrumare . Cu alte cuvinte, acesta se poate numi

negativism politic, nefolositor nimănui și păgubitor țării .

" De aceea, noi cei ce am militat pentru o sinceră democrație,

îi invităm pe acei ce au dreptul să-și ocupe locurile în celălalt corp al reprezentanțiunii

naționale, pentru a face dovada măcar că ei își dau seama că

numai printr-o politică activă pot fi folositori țării .

" Mai mult, o luptă de răsturnare reciprocă , din partea și împotriva celor ce contestă legalitatea regimului actual , chiar dacă ar avea șanse de reușită , constituie o mai mare

primejdie pentru Stat , în actualele împrejurări , **decât** o colaborare loială ,

întrucât astăzi trebuie să ne gândim cu toții la apărarea națională ,

și nu la răsturnări interne , care o slăbesc. " [-----]

Al.Măță / 22iun.'39

▣ Statul Român == stat național unitar deplin consolidat

[LD : atenție ! două observații se impun pe marginea opiniilor lui Matcă :

1. pe deplin justificată extinderea dreptului de vot până la pragul celor de 21 de ani , din moment ce erau cetățeni chemați la datoria militară ;

2. Atunci când face apel la reconciliere - iertare și clemență- nu cred că se referă la legionari , ci mai ales la grupul " sterist" din care a făcut parte , grup ostragizat moral .]

" În cadrul înarmării morale stă și consolidarea internă socială ,

prin ridicarea standardului de viață materială și politică a țărănimii și a muncitorimii . [-----]

"Credem însă că noua reprezentanță națională va avea nevoie de o bază mai largă ,

prin acordarea dreptului de vot la toți cei chemați pentru apărarea țării ,

adică până la vârsta de 21 de ani . [-----]

Prin organizarea reprezentanțiunii naționale , trebuie să se considere ca deplin consolidată noua așezare de Stat , și trebuie să se dea dovadă , de către cei ce o reprezintă , că ei cred în așezământul nou .

Se impune deci actul final de încoronarea acțiunii de consolidare- uitarea și clemența

față de faptele din trecut , dar , bine înțeles, nu și pentru cei ce le continuă și astăzi .

În fine, Statul Român este definitiv consolidat ca Stat național unitar

și de aceea nu mai pot avea loc ieșiri și manifestațiuni centrifugale pe provincii,

noi toți simțindu-ne trup din trupul României și sânge din sângele ei " (**aplauze**)

[-----]Al.Măță / 22 iun.'39

22.) **Apostol Popa (FRN, Comerț) , Discurs la Mesaj, Senat , 22 iun.'39**

(DS, MO nr.5 , șed. din 22 iun.'39 , pag. 112- 113)

[LD : nu poate fi ignorată reprezentarea profesională mai adecvată în noul parlament .

De aceea, cu toate îngrădirile și știrbirea caracterului democratic, trebuie să medităm dacă , din acest p.d.v., noua structură nu a adus și ceva pozitiv în sistemul reprezentării .

Este un exemplu și un motiv care mă determină să dau o anume legitimitate acestui sistem parlamentar , spre deosebire de perioada nonparlamentară care va urma]

Apostol Popa / 22 iun.'39 **Doc.integral : fișier Industrie**

Apostol Popa / 22 iun.'39

▣ **Tradiție și patriotism - în istoria comerțului românesc.**

Purtător de cuvânt al comercianților români , ține ca prima sa declarație în Senatul Țării , în numele negustoriei , care a primit cu mult elan , din primul moment , noua așezare constituțională , fiind printre primii care s-au înscris în FRN .

"Istoria comerțului românesc prezintă pagini glorioase despre râvna pe care ei au depus-o în toate împrejurările mari și grele , în timpurile cele mai vechi , când a fost vorba de redeșteptarea , afirmarea și bravarea conștiinței naționale, prin muncă , cultură și cinste .

Negustorii au fost deci totdeauna prezenți la chemările Patriei .

" Minte lor ageră și luminată a fost adeseori consultată în interesul treburilor publice de către Domnii și Voevozii Țărilor Românești , în toate împrejurările grele din timpurile cele mai grele.

" Astăzi deci, ei , prin gestul lor spontan, de a fi răspuns cu atâta elan printre cei dintâi , când a sunat goarna Frontului Renașterii Naționale , care chema în acest front tot ce este suflet românesc, cinstit și muncitor, care să muncească pentru salvarea țării, negustorii înțeleg să fie printre cei dintâi ,

spre a se integra în această viață nouă, în unanimitate și cu toată încredere de izbândă în această mare și frumoasă acțiune " [-----]

" Comercianții români din întreaga țară înțeleg să declare că vor continua munca lor de zi și de noapte , fără preget și fără răgaz , spre a putea rezolvi cât mai fericit pentru țară funcția socială și economică care le este încredințată . [-----]

Ei înțeleg, în această ordine de idei , a se considera astăzi , în timp de pace, mobilizați și perpetuu la datorie , luptând pe cale economică , pe toate fronturile, cu toată puterea lor de muncă și de capacitate , până ce ,

grație înțelepciunii Marelui nostru Rege și a chibzuirii guvernului Său , în care și-a pus pe drept cuvânt , toată încrederea ,

vom ajunge să câștigăm marea bătălie economică ,

care ne va asigura integritatea hotarelor și prosperitatea . [-----]

Apostol Popa / 22 iun.'39

▣ **Regele Carol II**

" Prin acest gest al lor ei sunt pe linia tradițiilor istorice ale comerțului nostru , prezenți totdeauna la datorie în jurul marelui Cărmuitor al destinului neamului nostru , în persoana epocală a Maiestății Sale Regele Carol II " [---**mulțumiri, recunoștință** ----]

▣ **Regina Maria**

"Comercianții români iau parte cu aceeași mare durere la pierderea mării noastre Regina Maria(**Senatul se ridică și păstrează un moment de reculegere**) , care , cu sufletul Său bun și mare a vrăjit în viața Sa toată suflarea românească .

" Regina Maria poate fi socotită printre promotorii comerțului românesc .

Peste tot a încurajat energii , a promovat acțiuni , a suținut interese în marea masă a lumii comerciale , ocupându-se în special și de încurajarea specificului național, căutând să creezeze și să asigure dezvoltarea unei industrii

și a unui comerț cu adevărat românesc. " [-----]

Apostol Popa / 22 iun.'39

▣ **Armata țării**

" Comercianții noștri nu vor precupeți nici un fel de sacrificiu , fie cât de mare ar fi , când va fi vorba de înzestrarea iubitei noastre armate și de apărarea granițelor țării. "

Apostol Popa / 22 iun.'39

▣ **Dezideratele comercianților**

" Legiunile noastre de negustori , pentru ca să poată activa cu folos , trebuie să se bucure de o liniște perfectă . Spre fericirea noastră , noi,avem liniște pentru un moment[-----] negustoriei noastre în exercițiul profesiunilor sale , are de luptat cu mari greutate .

Legile, și în special cele fiscale, și mai ales modul lor aplicare, de multe ori confuz și arbitrar, și, dacă, până acum, nu s-a auzit nici un murmur mai accentuat, aceasta se datorește, în primul rând, patriotismului lor și sacrificiului pe care negustorimea română a înțeles să dea dovadă în aceste timpuri externe grele pentru țara noastră. [-----] Munca însă nu trebuie să fie îngrădite, nici prin aplicări greșite, nici prin risipirea de timp, care înseamnă bani. [-----]

"Suntem, într-adevăr, una din cele mai bogate țări ce se cunoaște pe lume, nu ne lipsesc nici ogoare fertile, avem tot felul de cereale, care nu se mai cultivă în alte țări, nici munți, nici drumuri, nici petrol, nici păduri, nici litoral maritim, dar toate trebuie exploatate rațional, cu încurajarea forurilor conducătoare, promovându-se în primul rând elementul și dându-se primatul muncii românești.

"Avem astăzi comercianți români de mare valoare, mai ales elemente tinere, și cu concursul negustorimii mai bătrâne, prin *Camerele de Comerț*.

"Avem aproape în toate unghiurile țării școli comerciale din inițiativa și sprijinul lor, fără să mai aștepte totul de la Stat [-----]

[va vota Răspunsul la Mesaj]

Apostol Popa / 22 iun.'39

23.) Leon Scridon (FRN, Agricultură), discurs la Mesaj, Cameră, 22 iun. '39

(ex-PNA-Goga, ex-PNC-Goga Cuza)
 (DAD, MO nr.5, șed. din 22 iun.'39, pag. 57 - 59)
 Leon Scridon / 22 iun.'39 [Doc. integral : fișier PNC VII](#)

Este parlamentar de 7 ani (1932) și a luat cuvântul deseori la mesaj, dar mărturisește că are emoții deoarece vorbește pentru prima oară în Adunarea Deputaților, în conformitate cu noua Constituție. Este mândru și fericit de a fi membru al acestei Adunări.

Vorbește în numele celor 55.000 de țărani știutori de carte care l-au trimis în parlamentul țării.

Leon Scridon / 22 iun.'39

▣ Regimul politic vechi și nou

"[-----] datori suntem să facem ca și noua viață parlamentară inaugurată astăzi prin discuția Adresei de Răspuns la Mesajul Tronului, să însemneze realmente ceea ce țara așteaptă de la noi.

Îndeplinirea acestei îndatoriri, cu adevărat patriotice, ne este cu atât mai ușurată, cu cât descătușați de neajunsurile parlamentarismului de odinioară, în temeiul jurământului pe care l-am depus, nu mai avem să servim cu credință decât pe Rege, Neam și Țară.

Leon Scridon / 22 iun.'39

24.) Ion Gigurtu* (FRN, Industrie, Comerț), discurs la Mesaj, Cameră, 23 iun.'39

(DAD, MO nr.5, șed. din 23 iun.'39, p. 71-74)

*Notă biografică

N. în 1886. Inginer de mine, cu studii la Freiburg și Berlin; director general al Societății "Mica".

Deputat (1926), ministr. Industriei și Comerțului în guv. Goga (dec.'37 - febr.'38); ministr. al Lucrărilor Publice și Comunicațiilor ('39), președ. al Consil. de Min. (4 iul.-4 sept.'40)

Sub regimul comunist, arestat împreună cu soția (la 5 mai 1950), condamnat la 15 ani închisoare, deținut la penitenciarele MAI, Sighet, Malmaison. A murit în închisoare, în 1959. (Cf. C. Ionițoiu, Dicționar...F-G, p.222)

**Notă.

[Comentnd discursul lui Gigurtu în Parlament, revista al cărui director era,](#)

considera că el a dat cea mai bună definiție a regimului instaurat de noua Constituție : un regim monarhic " accentuat", " umanizat", consacrand responsabilitatea guvernului față de Coroană , nu față de Parlament. Arătând că , număr de număr, directorul revistei, timp de 7 ani , combătuse regimul demagogic trecut, " caricatură nereușită a sistemului reprezentativ din apus " , revista conchidea că discursul lui Gigurtu putea fi privit "ca o motivare doctrinară a noului regim " iar pe el ca " teoreticianul cel mai de văză al acestui regim " (" Libertatea " , an VII , 5-20 aug.'39 , p. 252)

[LD : Are 53 de ani. Inginer de mine , cu studii la Freiburg și Berlin- Charlottenburg Industriaș de 20 de ani , dir. general al societății " Mica" ; inspector al Ministerului de Industrie și Comerț , din 1912. Deputat (din 1926, probabil în P.Poporului) , apoi colaborator lui Goga) ; ministrul Industriei și comerțului în guvernul Goga ; ministru al Lucrărilor Publice și Comunicațiilor (24 nov. 1939) ; președinte al Consiliului de miniștri (4 iulie- 4 sept.1940) .

Dincolo de opiniile sale care pot fi taxate de " dreapta", cu accente " naționaliste", reprezintă tipul omului politic consecvent, tehocrat, pragmatic și eficient. Dacă credințele lui politice sunt de sorginte conservatoare , antidemocratice , teoriile lui economice denotă , deseori, realism și luciditate .

Ion Gigurtu are meritul de a fi abordat frontal și public chestiunile " delicate " ale regimului politic instaurat la 10 februarie , încât poate fi considerat unul din susținătorii lui Carol II , garnitura " progermană".

Poate studiile la Berlin, poate legăturile economice avute cu parteneri germani, poate concepțiile naționaliste cu tentă antisemită , poate și alte legături , au făcut din el omul receptat ca " pro-german", care-l va determina pe Carol să-l includă în garniturile sale de guvernare . Un lucru este sigur : cu acest discurs inaugural în noul parlament cariera lui politică a fost relansată .]

I.Gigurtu / 23 iun.'39 Doc.integral : [fișier PNC VII](#)

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣Parlamentul FRN

"Dle președinte, d-lor deputați, acestei primei manifestări a Parlamentului , cu ocazia discuțiunii *Răspunsului la Mesajul Regal*, trebuie să-i dăm întreaga noastră atenție .Încrederii pe care am primit-o din partea națiunii , prin convocarea Corpurilor Legiuitoare , trebuie să-i răspundem cu hotărârea de a ne face datoria și a da tot concursul ce suntem în stare a da, pentru ca refacerea țării să se facă într-un ritm accelerat și nou , într-o armonioasă colaborare a tuturor . " D-lor deputați, am crezut că poate să-mi fie permis și mie, în numele unui trecut de muncă și activitate publicistică , să-mi spun cuvântul cât mai scurt asupra importantelor probleme ce se pun și se vor pune activității noastre . "

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Constituția Carol II

▣ Regimul constituțional al votului universal = domnia partidelor politice

[LD : este un p.d.v. eminent conservator , care străbate explicațiile tuturor componentelor doctrinei din discursul său.]

" Cred că este necesar , înainte de a intra în amănunte, să fac întâi o lămurire de principiu , ce se impune, pentru armonioasa activitate ce trebuie să avem .

" Maiestatea Sa Regele ne-a indicat în *Mesajul Regal* cauzele care L-au silit să dea o nouă Constituție țării și a precizat rostul acestei Constituții . Această nouă Constituție va asigura țării noastre o liniștită dezvoltare pentru că face o separațiune perfectă între cele trei mari puteri în Stat : puterea executivă, puterea legislativă și puterea judecătorească .

" În trecutul regim, puterea legislativă, prin jocul partidelor și al demagogiei electorale, pusesse stăpânire pe puterea executivă .

Sau , dacă este nevoie să fiu mai limpede și mai conform realității , partidele, prin jocul parlamentar , au pus mâna pe puterea executivă .

Iar puterea judecătorească a fost și ea influențată de luptele și curentele anarhice ce începeau să pună stăpânire pe țară .

" Am susținut 6 ani , prin scris, că nu oamenii și nici partidele erau vinovate , de situația gravă în care ne găsim , ci regimul constituțional sub care trăiam " (aplauze)" Regimul parlamentar al votului universal, nu putea funcționa fără partide și obliga aceste partide , ca să se poată menține, la demagogie și abuz . "
I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ 10 februarie 1938 = regimul monarhic.

" Nu puteam ieși din acest impas, care primejduia însăși existența Statului , cum spunea Majestatea Sa în Mesaj , fără o intervențiune hotărâtă a Regelui . Această intervențiune a avut loc în momentul când toți oamenii noștri politici erau desorientați în fața pericolului și de aceea schimbarea s-a putut face în consensul tuturor și fără o protestare a acelor ce se credeau

cei mai chemați să conducă această țară [**Aluzie evidentă la Maniu**]

" Pentru ca noua orânduire să poată da roadele așteptate de la ea, este nevoie să fim bine orientați asupra rostului ei . Am impresia că nu suntem clarificați sub ce regim trăim. Aud vorbindu-se de regim totalitar, de dictatură , de regim de autoritate , Și nu aud nici odată pomenindu-se : regimul monarhic .

Dictatură ?! ...

[LD : dacă ar fi să folosim chiar explicațiile lui, regimul lui Carol II a început cu o uzurpare (restaurația din 1930) , fără a fi " rege de drept" , și a continuat cu tentative repetate de a governa personal , ca un dictator.

Substituirea de termeni - "monarhia " și nu MSRCarol ! - de care face uz Gigurtu este un artificiu cu care argumentele sale ating coarda "*monarhismului*" la care românii sunt sincer sensibili. Dar]

" D-lor deputați, cu toate acestea suntem sub un regim monarhic, pur și simplu.

Nu suntem în dictatură, pentru că dictatura presupune o uzurpare de putere și un dictator .Majestatea Sa Regele nu a avut nevoie să uzurpeze puterea și nu are nevoie să fie dictator, pentru că e **REGE DE DREPT** .(aplauze prelungite)

Dictatura nu este un regim permanent , ea e presupusă limitată în timp , pe când monarhia și drepturile ei sunt permanente(aplauze)

Dictatura poate fi confundată cu regimul bunului plac, pe când monarhia este prin esența ei legală . "

Regim totalitar ?! ...

[LD : cu exact aceste afirmații se poate argumenta că regimul instaurat era totalitar : un regim care anulează o constituție, desființează pluralismul politic, lichidează pe CZCodreanu ... restrânge drepturile și libertățile cetățenești , reduce sever votul universal ...]

" Regimul totalitar presupune o dictatură, adică o mică minoritate care impune punctul ei de vedere tuturor cetățenilor . Regimul totalitar este o dictatură întărită , căci este obligat , pentru a se menține, să se amestece în viața intimă și activitatea tuturor .Regimul totalitar apare ca o consecință a dictaturii , pentru a o întări și a o asigura în timp.Monarhia nu are nevoie de un asemenea regim.

Ea stăpânește țara cu consensul tuturor , ea având un drept mai vechi pentru această stăpânire , interesul ei se confundă cu al țării .

Ea nu are interes să susțină o parte din cetățeni , în defavorul alteia .

Când în aparență impune un punct de vedere pe care cetățenii, poate , nu-l înțeleg , ei trebuie să-și explice că monarhia vede mai departe și peste interesele imediate .

Regim de autoritate ?! ...

[LD : întărirea autorității a fost principalul motiv urmărit prin lovitura din 10 febr.'38 . Și este suficient să amintim felul cum a fost lichidată mișcarea legionară , recurgând inclusiv la asasinat ...

" Monarhia nu guvernează ca un partid politic, pentru și în interesul imediat al unei categorii de cetățeni sau în vederea unui succes electoral ; ea guvernează nu numai pentru ziua de azi, ci și pentru , dacă nu mai mult, pentru generația de mâine.

" Monarhia nu are nevoie de un sistem rigid de organizare a Statului . Organizarea Statului evoluează ,în monarhie , după nevoile și tendințele vremii și corespunde totdeauna firii poporului " (**Vii aplauze**)

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Monarhia legitimă= regimul Voievozilor

" Acolo unde a existat monarhie legitimă , a existat tradiție , dar și tendința permanentă pentru îmbunătățirea traiului marelui mase a cetățenilor .

Dorința lui Henric al IV-lea al Franței era ca fiecare țăran să-și aibă ciorba de găină în fiecare duminică . Aceasta în secolul al XVI -lea .

Monarhia luptă contra tuturor care vor să exploateze o categorie socială ; ea este singura expresiune a Statului și arbitrează totul în mod suveran. "

(aplauze)" D-lor deputați, am crezut util ca din mijlocul nostru să vie această simplă și scurtă clarificare a regimului în care ne găsim , ca urmare a Constituțiunii noastre , și că acest regim este pur și simplu regimul monarhic , un regim de legalitate și grijă egală pentru toți . Adică aplicarea Constituției .

De această Constituție nu ar fi fost nevoie

dacă nu ar fi intervenit revoluția din 1848 ,

dacă nu am fi fost sub un regim monarhic constituțional,

cea mai abilă concepție a unei guvernări iresponsabile și anonime,

și dacă am fi putut face legătura directă cu vechile drepturi ale Voievozilor noștri , care nu au fost niciodată contestați .

" Regele este arbitru suprem. Nimeni nu poate arbitra mai bine ca El, între nevoile deseori contradictorii ce se ciocnesc. El guvernează prin miniștri care sunt responsabili față de El și care trebuie să se identifice cu mentalitatea regală , adică a imparțialității totale , în toate deciziile care se iau . (aplauze)

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Parlamentul = legătura dintre guvern și popor

[LD : Cu vocație mai mult organizatorică , administrativă , tehnocrată, executivă, decât legislativă , Gigurtu pledează în casa Parlamentului pentru știrbirea atribuțiilor sale, pentru transformarea sa într-un organism -anexă a executivului .

Argumentele pot fi , oricând și oricum răsturnate și îmbrăcate în cuvinte goale de conținut , ca " interesul general" .]

" D-lor deputați, îmi puneți , poate , întrebarea, care este rostul Parlamentului , rostul nostru , în calitatea de reprezentanți ai claselor producătoare .

Azi nu mai reprezentăm un partid sau o ideologie, reprezentăm, dacă vreți,

interesele celor ce ne-au trimis , însă nu interesele lor particulare , ci numai interesele ce se pot integra cu interesele generale ale țării.

" Noi trebuie să fim în stare să facem un proces de sinteză

între diferitele interese ce, în mod inevitabil, se ciocnesc,

și să știm să le împăcăm , având drept criteriu interesul general .

" Noi facem legătura între guvernul Majestății Sale și marea masă a poporului.

Informăm și poporul și guvernul de dorințele unuia și de scopurile celuilalt . "

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Primatul național = stat național românesc

[LD :După ce adjuceca pentru noul regim lipsa unei ideologii , Gigurtu ridică ideologia naționalistă la rang de punct de plecare și rațiune de existență a statului]

" D-lor deputați, putem concepe anumite probleme în mod deosebit, mai cu seamă că până aici am fost și noi prada diferitelor ideologii.

Este însă un punct comun sau care trebuie să fie comun tuturor,

acela al primatului național constructiv(vii aplauze)

bine precizat și în Mesajul Tronului prin cuvintele :

< Prin acest nou așezământ s-a proclamat hotărât
întăietatea naționalității române >.

" Prin urmare suntem un stat național românesc.

[-----]

"Ideea națională, primatul național, va fi prizma prin care trebuie să privim toate legile și va forma un punct de plecare unitar pentru toți ,

și elimina , prin aceasta multe aspecte din discuțiune ,

ușurând înțelegerea dintre noi "(aplauze)

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Legiferarea

[LD : Gigurtu extrapolează unul din defectele parlamentarismului românesc - legiferomania - ca o caracteristică fatală a parlamentarismului în sine.

Din clasică împărțire a puterilor în stat , nu mai rămâne nimic,

Parlamentul - deci electoratul , în ultimă instanță ! - fiind redus la o mașină de vot :
regele propune legile ; guvernul le face ; parlamentul le votează]

" D-lor deputați, Majestatea Sa Regele , prin urmare, prin miniștrii Lui, propune legile, pe cari Parlamentul le discută și constată dacă sunt în concordanță cu nevoile imediate . Putem să nu fim de acord cu o lege , poate să ni se pară inutilă ; trebuie să o spunem precis .

Miniștrii , care sunt responsabili numai față de Majestatea Sa,
nu trebuie să se poată acoperi față de Rege prin votul Parlamentului .

[-----]

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Statutul funcționarilor

▣ Funcționarii Statului = elita societății

[LD: Statocrația , birocrația administrativă A ridică la rang de ideal de viață , de carieră, ascensiunea pe treptele funcțiilor , a fost o tendință a societății românești în toată evoluția modernă a sa. Partidele politice , din acest p.d.v., nu erau altceva decât pepiniere în care se pregăteau condițiile pentru această promovare .

A transforma această posibilitate în criteriu de selectare a valorilor , a pretinde că funcționarii trebuiau să alcătuiască " elita societății" , pare a fi , însă , o ștachetă caracteristică regimurilor totalitare . Dar , nu știu eu cum s-o pun în adevărata lumină]

[-----]

" Funcționarii trebuie să devie elita societății , cum a fost și la noi în trecut și cum este în toate țările cu o civilizație veche (aplauze)

Ce e mai bun din tineretul nostru trebuie să intre în slujba Statului .

Și posturile cele mai importante se vor recruta cu timpul numai din funcționarii Statului

Acest ideal nu e încă atins, dar, având în vedere calitățile neamului nostru , nu va fi greu să-l ajungem "

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Legiferarea breslelor

[LD : după ce partidele politice - inclusiv cele muncitorești -fuseseră desființate ; după ce sindicalismul fusese abolit; după ce se revenise la titulaturi medievale , anacronice, care ascundeau , însă , contaminări corporatiste la modă ; după ce începuseră să apară bresle înainte ca o lege să le fixeze atribuțiile ; se dădea lupta pentru acapararea lor.

Nu prea se știa cum trebuiau să fie aceste bresle !

Ralea le voia cu un caracter social-cultural, în coordonarea Ministerului Muncii ; Gigurtu nu prea le vedea rostul, și le-ar fi dorit subordonate Ministerului Economiei Naționale . Deosebirea ascundea, în fond, pregătirii intelectuale și convingerilor politice ce-și pusese pecetea pe acțiunea lor.]

" Domnilor deputați, ni se va propune spre votare o lege a breslelor .

Nu sunt partizanul organizărilor forțate .

Organizarea trebuie să răspundă unei nevoi absolute .

Trebuie să fie cerută sau dorită , aceasta în special pentru un popor cu o fire individualistă ca a noastră .

Dacă totuși se face, singurul ei scop precis și utilitate

va fi pregătirea de meșteșug și , în acest caz , sunt de părere și exprim părerea tuturor categoriilor de meseriași și a organizațiilor cu adevărat profesionale , ca aceasta să se facă sub auspiciile Ministerului Economiei Naționale (aplauze) , care se ocupă de bresle de la înființarea sa, și care este mai chemat , prin legătura ce are cu industria țării și în general cu producțiunea, să se ocupe de această problemă

[-----]

Azi, când inamicii regimului actual [referire la opoziția democrată] nu visează decât crearea de nemulțumiri, unul din mijloacele cele mai bune pentru asemenea nemulțumiri este împiedicarea poporului de a munci . Deci trebuie pusă multă chibzuință în această lege , dacă nu vrem să facem mai mult rău decât bine.

" Politica a făcut mult rău țării noastre . Azi, când am scăpat de ea,

probema politică trebuie să ne preocupe mai puțin decât cea economică .
 Dacă urmărim prin noua organizație scopuri politice, atunci se greșește,
 și, oricât mă căznesc , nu văd o altă utilitate ,
 o utilitate vie și simțită pentru aceste organizații "(aplauze)
 I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Valorificarea produselor agricole

[LD : 24 aprilie 2004 .Gânduri despre agricultura românească .
 Gigurtu spunea aceste lucruri în 1939. Au trecut de atunci , peste 50 de ani ;
 peste 10 ani se vor sărbători 100 de ani de la anunțarea împrumutării țărănilor ;
 agricultura românească a traversat și experiența comunistă a colectivizării ;
 de 14 ani , se bălmojește retrocedarea pământurilor confiscate de comuniști
 Agricultura românească continuă să fie în grea suferință .]
 Prețul agricol....

" D-lor deputați, o altă lege , tot așa de delicată , este cea anunțată de Mesajul Regal :
 valorificarea produselor agricole. Și aceasta este o problemă delicată .

Am protestat deseori prin scris contra legii speculei .

am spus totdeauna că nu există speculă .(aplauze)

Specula înseamnă lipsa de marfă sau proasta organizare a circulației ei .

[-----]

Ridicarea randamentului ...Creditul mic agricol ...

Posibilitatea vânzării ?! ...Învățământ agricol ?!

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Comerțul românesc - în mâinile străinilor

" D-lor deputați, în altă ordine de idei, îmi veți da voie să spun unele lucruri asupra
 comerțului . Comerțul, care a fost pe timpuri românesc, adică acum o sută de ani,
 a trecut în mâini străine. [-----]

I.Gigurtu / 23 iun.'39 , retro'

▣ Reformele de împrumut

[LD : Teza conservatoare care a făcut subiect de polemică a " formelor fără fond" .
 Taxată (cea conservatoare) de reacționară ; combătută și învinsă de liberalism ;
 fără a i se mai judeca temeiurile și justetea, erorile și netemeinicia în doctrinele
 economice ulterioare, prin dispariția promotorilor care le susținuseră ;
 preluată sub auspicii conjuncturale pseudo- științifice în epoca comunistă.
 Corijență cronică , care urmează a fi plătită scump , acum , când este vorba de
 integrarea în Uniunea Europeană .Dar ce fac eu ?! Mă întorc la istoria anului 1939]

"Aceste rânduri ar fi putut fi scrise și azi . Când le citim, ar putea să ne cuprindă
 desnădejdea și ne gândim , dacă nu ne zbatem degeaba, totul pare că e inutil,
 parcă am fi urmăriți de o fatalitate . Desnăjdea nu e bună .

" Cauza că am ajuns aici este că am aplicat la noi formule străine , formule greșite, ce
 nu ni se potriveau nouă .

Oamenii noștri politici , chiar cei mai buni, erau, sau sub influența studiilor făcute în
 străinătate și fără nici o legătură cu realitățile din țară , sau sub sugestia
 unor anumite cercuri , care aveau interes să evoluăm așa cum am evoluat .

Așa s-a întâmplat că am anunțat exproprierea și votul universal în preajma războiului
 mondial .Că am realizat exproprierea, pentru că , în realitate,
 ne-am ocupat mai mult prin expropriere, decât prin împrumutări . (aplauze)

Am dat atenție în special exproprierii , când important era să dăm atenție împrumutării
 La ce se va întâmpla în urma lor, nu prea nu ne-am gândit (aplauze)

Așa ne-am gândit cu legile sociale, tot așa cu conversiunea.

Și acum suntem pe cale să facem aceeași greșală , cu adaptări cu forme străine,

de care nu se simte nevoia, pe care nu le cere nimeni , și care pot fi

chiar în contradicție cu regimul monarhic în care ne găsim.

Deoarece , repet, acest regim în care Statul nu dorește decât binele general pentru
 toți, nu are interes să organizeze populația țării prin lege ,
 ca eventual să i se poată opune "

▣ Comerțul - continuare

" Dar să ne întoarcem la comerț . Există o idee fixă , o părere pe care am răspândit-o noi, în fine, că românii nu sunt negustori , nu au spirit comercial. [-----]

O deficiență care avea în trecut la bază regimul politic,
și care azi se va schimba , va trebui să se schimbe, deoarece , de azi înainte,
nu vor mai exista cauzele care au împiedicat propășirea comerțului românesc.

"Prin faptul că azi comercianții își au reprezentanții în ambele adunări legislative , li s-a dat de la început prestigiul de care aveau nevoie .[-----]

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Problema muncitorească

[LD : punct de vedere neoliberal, care a caracterizat , de fapt, liberalismul românesc interbelic . Deși nu o recunoaște, explicațiile sale susțin solidarismului social , urmărit și aplicat în programele partidelor care au guvernat România , fie ele PNL, PP, PNTJ . Acestora li se datorează întreaga legislație a muncii , a protecției și asigurărilor sociale, a standardelor de viață la care ajunsese muncitorimea.

Desigur, fără a putea fi idealizate , cu imperfecțiuni și limite caracteristice epocii .]

" D-lor deputați, ne va preocupa și trebuie să ne preocupe și problema muncitorească . În calitate de industriaș, cunosc problema muncitorească de 20 de ani , iar ca inspector al Ministerului de Industrie și Comerț , din 1912.

" Problema muncitorească are două laturi : una economică și alta socială , iar dacă vrem să-i acordăm o a treia, este cea politică .

Aceasta trebuie să le rezolve pe cele dintâi .[-----]

Lucrătorul român.....Patronul românPreceptele creștine...

Lipsa capitalurilor ...Politizarea problemei ...Arbitrajul Statului ...

" Arbitrul între patroni și lucrători trebuie să fie organele administrative .

Astăzi Statul își cunoaște rostul și nu mai depinde de un partid sau de alte interese , El poate cel mai bine stabili condițiunile de lucru , care , de altfel, nu trebuie să fie rigide, ele pot varia de la o regiune la alta, în raport cu bogăția regiunii și rentabilitatea întreprinderii.

Îmi vine foarte greu să recunosc , dar sunt dator aici să spun realitatea.

Condițiunile în care lucrează o bună parte din industria noastră , cu lipsă de capital, lipsă de credit, cu investițiuni scumpe din cauza taxelor, cu impozite indirecte pe produsele lor și altele multe , îngreunează mult o îmbunătățire a soartei funcționarilor și muncitorilor.

Între două rele, între a încheie întreprinderea sau a plăti munca mai puțin, toți preferă soluțuia a doua, dar aceasta nu e o soluție , e , cel mult, un paliativ, nu poate fi o soluție definitivă ."

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Efectele industrializării

▣ Industrializarea forțată

Toată economia noastră nu se dezvoltă astăzi în mod normal ,

și nu ia avântul ce am fi îndreptățit să-l așteptăm din cauză criteriul după care este orientată , nu e de ordin economic, nici național, ci în principal de ordin monetar .

[-----]

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Capitalul străin

▣ Convențiile economice

" Nu putem fi partizanul unei industrializări forțate , la adăpostul regimului de contingentare , în care , în cele mai multe cazuri, conducerea și salariații specialiști sunt străini. Nu am fost nici odată contra capitalului străin, dar credem că el trebuie să se integreze nevoilor economiei noastre naționale (aplauze) și nu este deloc indiferentă origina acestui capital și felul lui de a lucra.

[-----]

Naționalismul adevărat nu poate fi contra concursului străin ,
deoarece numai prin el putem ridica cu un ceas mai devreme standardul de viață al poporului român. De sigur, că nu înțelegem să devenim o colonie ,

În care acest capital ar face ce vrea și ar găsi un concurs nejustificat la administrația țării (aplauze) Sub noul regim acesta este cu totul exclus. "

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ **Politica națională a guvernului**

▣ **Revizuirea cetățeniei**

" "D-lor deputați, înainte de a termina, rog guvernul Majestății Sale să dea toată atențiunea unei probleme care a frământat mult opinia publică în ultimii ani și care, dacă nu are posibilitatea să se manifeste astăzi, nu trebuie să-l preocupe mai puțin. Problema națională este vitală pentru viitorul nostru: firea îngăduitoare a românului face să fie nevoie ca guvernul să o urmărească cu toată atenția. Știu că, din acest punct de vedere, guvernul continuă în parte politica guvernului care a precedat schimbarea de regim [Guvernul Goga, în care Gigurtu a fost ministru Industriei și Comerțului] Opinia publică nu este însă destul de orientată asupra acestui lucru. Nimeni nu cere o politică de opresiune, ci numai o politică de apărare și de dreptate pentru elementul național (vii și prelungite aplauze) și mai cu seamă o mare severitate în recunoașterea de cetățeni noi. Greșelile din trecut nu trebuie să se mai repete. "

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ **Minoritățile**

" D-lor deputați, înțaietatea naționalității române în Stat este azi garantată prin noua Constituție, adică Statul Național Român trebuie să devie o realitate. Românii și Statul Român au arătat cea mai largă înțelegere problemei minoritare: minoritarii au găsit atât la Stat cât și la întreprinderile românești, ușile deschise pentru colaborare; nu putem spune însă același lucru pentru români la întreprinderile minoritare. Credem și vrem să sperăm că regimul nou, care face un pas mai mare în colaborarea tuturor cetățenilor acestei țări, va aduce cu sine o schimbare de atitudine și la minorități. În această țară, cu resurse așa de mari, și în care este loc pentru toată lumea, toți cetățenii ei să colaboreze real și sincer pentru binele lor și al țării " (aplauze) [câteva cuvinte despre armată; îndemnul la muncă, la voie bună, la ordine, la înțelegere, la dreptate, metodă și libertate. Încheie cu invocarea lui Dumnezeu care să ajute România să -și împlinească destinul]

I.Gigurtu / 23 iun.'39

25.)Ioan Marinescu (senator FRN ,Industriași),la mesaj, Senat, 23 iun.'39

(DS, MO nr. 6 , șed. din 23 iun.'39, p. 116 - 119)

Doc.integral :FRN.

[LD, 12oct. 2007.ATENȚIE ! Constat că la **fișier Industrie și Comerț** nu am dus nici un document .Verifică.Ori am totul la Economie , ori ce s-a întâmplat ? [LD :ca reprezentant al industriașilor, membru UGIR, are toate motivele să fie satisfăcut de importanța pe care noul regim constituțional și noua formulă parlamentară a dat-o categoriilor profesionale.Sub acest aspect, multe din opiniile sale sunt interesante ,pertinente ,ridicând vâlul de pe una din activitățile economice importante ale țării - industria .Practica uzitată și de partidele politice (la putere sau în opoziție) de a da vina pe guvernul precedent sau partidul advers , pentru toate neîmplinirile , este preluată și de noii lideri , cu mare sânguință și chiar cu exces de zel , de această dată ținta fiind regimul constituțional " *vechi* " , adică generațiile de partide din ultimii 20 de ani , adică generația politică care realizase întregirea și reformele democratice căreia generația nouă ar fi trebuit să-i fie recunoscătoare . Această demolare politică și morală este , din mai multe p.d.v. , nedreaptă, ingrată , oportunistă și - mi întărește diagnosticul unei mentalități deficitare la români.]

I.Marinescu / 23 iun.'39

▣Parlamentul FRN

" Discuția la Mesajul anului acestuia are un caracter deosebit. În locul reprezentanților diferitelor partide, care veneau să expună ideile unei majorități, sau ideile unor opoziții, care, de cele mai multe ori, erau aceleași frumoase făgădueli fără nici un fel de scadență, pentru prima dată în Senatul Român vin reprezentanții unui singur partid, reprezentanții diferitelor categorii de muncă productivă, ca să arate cum se poate întrebuința mai cu folos și cum se poate încadra mai bine munca lor în ritmul de muncă generală."

I.Marinescu / 23 iun.'39

▣ Regele Carol II : Constituția'38

" D-lor președinte și d-lor senatori, al doilea cuvânt, pe care reprezentanții industriașilor îl adresează, este un cuvânt de mulțumire sinceră, de mulțumire sinceră și respectuoasă și recunoscătoare către Maiestatea Sa Regele Carol, pentru înțelepciunea și voința hotărâtă cu care a desființat, în primăvara anului trecut, vechea viață politică, și a chemat întreaga suflare românească la o viață nouă, pe baza Constituției din 20 februarie 1938.

" Ajunsese, d-lor senatori, viața politică de atunci atâta scădere și această scădere, atâta izvor de nemulțumire generală, ușor de prins de oricine și oriunde, [aluzia la G de F] încât numai cel care n-a vrut n-a văzut prăbușirea sigură și catastrofală către care puteam fi duși.

Nu pot, d-lor senatori, să arăt mai bine limita de jos a acestei stări, decât amintindu-vă de articolul din Noua Constituție, care, pentru prima dată într-o constituție românească, spune că nu este îngăduită propaganda politică,

nici pe baza luptei de clasă [vizate partidele extremiste de stânga și dreapta, dar și cele "țărăniști" sau "muncitorești"],

nici pe baza defăimării impozitelor [vizate ligile "contra cametei" ș.a.]

și nici pe baza periculoasă a împărțirii averilor [vizate grupările radicale]

" D-lor senatori, nu mă voi încumeta să cercetez cauzele acestei scăderi, și nici nu voi solidariza cu ea pe oamenii politici de atunci.

Liberați de ipoteca unui sistem politic, care purta numai el singur vinile și toate răspunderile;

liberați de tirania unor mase electorale din ce în ce mai pretențioase;

Vechii oameni politici au găsit, în mintea și în sufletul lor, atâta îndemn pentru un suflet nou, alături de cel care nu a făcut nici un fel de politică,

să se înscrie într-un singur partid, un singur program, cu o singură poruncă supremă: salvarea patriei."

I.Marinescu / 23 iun.'39

▣Parlament corporativ

[LD:vezi pe larg la la FRN]

"Industriașii au cerut timp de aproape 15 ani îndreptarea acestei stări economice, punând înaintea ideii de partid ideia corporativă și înaintea interesului de partid ideia armonizării nevoii Statului cu interesele particularilor.

Reprezentantul Uniunii noastre [UGIR]răposatul Mircea, spunea la discuția la Mesaj din decembrie 1930 :<Noi, domnii mei, lucrăm astăzi pentru țara noastră în haos. Uzăm până la extrema limită toate inteligențele și toate bunăvoințele, toată forța de muncă care apare pe banca ministerială, fără ca să putem avea un rezultat pozitiv, pentru că toate aceste eforturi, toată această muncă este lipsită de acel ceva care trebuie să concretizeze totul într-un program economic. Eu cer un program economic.>

▣ Uniunea Generală a Industriașilor - UGIR

/Consiliu Economic Superior

Președ.UGIR argumenta atunci că existau CES-uri în Franța, în Germania și că UGIR-ul îl cerea de 5 ani. Din el trebuiau să facă parte delegați aleși ai corporațiilor agricole și industriale <Noi înțelegem ca prin acest Consiliu Economic să treacă toate legiurile cu caracter economic, fiscal, vamal, tarifar etc >

"[...] **apelul acesta chibzuit și de înaltă înțelegere** a intereselor generale și a armonizării lor cu cele particulare , **n-a avut nici un fel de răsunet pe timpul vechiului regim , azi desființat** .

/Planul cincinal

"N-au trecut nici două luni de zile de la promulgarea noii Constituții și ,la **12 aprilie, Consiliul Superior Economic** , sub președinția d-lui **Argetoianu** -acum președinte al Senatului -a fost repus în funcțiunea sa normală și i s-a încredințat **întocmirea planului economic cincinal** al țării românești , programul economic cerut de atâta vreme de industriași ." [...]

am putut să iau cunoștință de cuprinsul acestui **proiect de plan cincinal** și v-o spun cu sufletul liniștit și cu convingerea mea că **alcătuește cel mai bun îndreptar al vieții noastre economice** ." (**aplauze**)

"După ce se ocupă de **inventarul avuției generale a Statului** ,după ce se ocupă de chestiuni de drum de fier,de căi de comunicație ,de utilaje,adică de toate acele mijloace pentru obținerea unei bune dezvoltări și valorificări a fiecărei categorii de producție ,**anteproiectul studiază amănunțit o soluțiune practică ,precisă ,realizabilă** fiecăreia din ramurile care interesează producțiunea agrară și industrială .

Superioritatea organizării industriei particulare

"Sunt [...] **două concepțiuni care rup cu trecutul** , care marchează un program promițător și care trebuiesc relevate și susținute .

În primul rând, **se recunoaște superioritatea organizarii muncii în industria economică particulară**și se cere **trecerea principiilor ei la organizarea de Stat** ,începutul fiind făcut prin **această obligație de inventariere a avuției publice** , care este la **baza organizării oricărei munci în viața economică particulară** .

Înlăturarea "intervenționismului "de Stat"/a "dirijismului profitor"

"În al doilea rând, **anteproiectul acesta înlătură [intervenționismul ?-LD text indescifrabil]** economiei de Stat ,intervenționismul **căruia nu-i voi zice economie dirijată** [...] economiile au fost dirijate și vor fi cât e lumea ,în toate țările și în toate unghiurile .[...] **Și nu-i voi zice economie dirijată** ,pentru ca **să nu readuc în minte această noțiune** care, în locul unui îndreptar acceptat cu bunăvoință de fiecare dintre noi , reprezintă de foarte multe ori , **în vechiul regim , dirijarea unor anumite foloase către anume profitor** ...

-**Nicolae Iorga** : Foarte bine !

-**Marinescu**:...este incontestabil că **principiile și practica acestei metode înlăturate a intervenționismului de Stat ,paralizau orice acțiune economică ,opreau orice inițiativă**, prin **amestecul Statului în viața particulară** ,amestec din ce în ce mai crescând și ajungând , până la **substituirea organelor de Stat în locul întreprinzătorului și până la confiscarea** sub diferite forme ,nu numai a rezultatului muncii sale, dar chiar a capitalului său .

"De aceea,d-lor senatori ,**înlăturând definitiv sistemul de economie intervenționistă**, ante-proiectul a putut să pună în valoare această **idee veche și scumpă industriașilor** , a **armonizării nevoilor Statului cu interesele particulare** "[.....]

Industriașii:linie de continuitate

În iun.'38,a apărut **o broșură** (cu o introducere a lui Argetoianu) cu orientările generale pentru planul economic , punându-se în discuția generală.

În iunie '39 ,ante-proiectul **Planului Cincinal** a fost isprăvit și înmănat lui Călinescu .

"**D-le președ.,d-lor senatori ,înțelegeți de ce** industriașii se găsesc pe linia de continuitate , **de judecată chibzuită și de înțelegere a intereselor economice și politice superioare** ,atunci când aduc mulțumirile lor **pentru desființarea vechiului sistem politic și când aderă** , fără nici un fel de rezervă , la noua Constituție , **pusă sub acest semn de două ori binecuvântat** : al renașterii naționale și al muncii [...] "

▣ Deziderat : Consiliul Economic Superior

" Cu un adânc simț al realităților , ca unii care trăiau mai aproape de realități ,

industriașii au cerut , timp de aproape 15 ani , îndreptarea acestei stări economice punând înaintea ideii de partid, ideea corporativă și înaintea interesului de partid, ideea armonizării nevoilor Statului cu interesele particularilor .

I.Marinescu / 23 iun.'39

▣ Constituția : garantarea proprietății

▣ Importanța industriei particulare

" Înțelegeți de ce industriașii se găsesc pe linia de continuitate , de judecată chibzuită și de înțelegere a intereselor economice și politice superioare, atunci când aduc mulțumirile lor pentru desființarea vechiului sistem politic și când aderă , fără nici un fel de rezervă , la noua Constituție , pusă sub acest semn de două ori binecuvântat : al renașterii naționale și al muncii , și așezată pe aceleași temelii sănătoasă și conformă cu tradițiunile noastre , pe temelia care respectă neștirbit dreptul de proprietate , cu excluderea oricărei idei de aiurea , de socializare sau de totalizare "

[-----]

I.Marinescu / 23 iun.'39

▣ Înlăturarea intervenționismului de stat

▣ "Armonizarea "

-Ioan Marinescu : " Este incontestabil că principiile și practica acestei metode înlăturate , a intervenționismului de Stat , paralizau orice acțiune economică , blocau orice inițiativă , prin amestecul Statului în viața particulară , amestec din ce în ce crescând și ajungând , până la substituirea organelor de Stat în locul întreprinzătorului și până la confiscarea ,sub diferite forme, nu numai a rezultatului muncii sale, dar și a capitalului său

" De aceea, înlăturând definitiv sistemul de economie intervenționistă, anteproiectul a putut să pună în valoare această idee veche și scumpă industriașilor , a armonizării nevoilor Statului cu interesele particulare , să rezolve fiecare din problemele supuse lui, pe baza principiului salutar al stimulării particularului, creând în acest mod regimul de atâta vreme cerut și așteptat al muncii naționale stimulate . "

▣ Definirea regimului politic

"Un regim politic , într-o judecată dreaptă și obiectivă, nu se judecă numai de pe forma lui Un regim politic se măsoară și este prețuit după ideea de ordine și autoritate pe care o reprezintă înăuntru , după prestigiul și respectul pe care-l impune în afară , după unirea și înălțarea sufletească ce o pregătește și , mai ales, după prosperitatea economică pe care o ajută să se înfăptuiască . "

▣ Prosperitatea economică

[LD:A ajuns România anilor 1938-1940 (până la sfârțecare!) la cel mai înalt stadiu de dezvoltare economică ?Da.

Este România acestei perioade etalon (ștacheta,pilonul de referință) de prosperitate economică ? maximă la care a ajuns ?Da.

Aceste performanțe au fost un merit al noului regim ? Nu .

Iată care sunt premisele unei abordări serioase.

"**Mesajul Regal** de data aceasta ,dă un preț deosebit vieții economice .[.....]

Guvernul va folosi clipele de înșeninare pentru a desăvârși organizarea politică a Statului și a da o soluție mulțumitoare problemelor economice .[.....]

▣ Legiferare corporatistă

"Astfel se va aduce o **lege organică** pentru definitivă așezare a **Corpurilor profesionale** , care sunt menite să continue temeinica dezvoltarea politică a țării.

Se va prezenta noul **Statut al Funcționarilor Publici** , care va statornici drepturile și poziția acestor slujitori ai Statului [....]

Colaborare frățească cu capitalul străin,dar...

<Senatul ar vedea cu plăcere stabilirea unui **statut al muncii naționale** , care ar arăta că și de aici înainte dorim din tot sufletul **o colaborare frățească** cu toți aceia care ne-ar aduce capital și experiență>- se spune în Raportul la Mesaj

"**Industriașii sunt de acord** cei dintâi și se asociază cu acest al doilea paragraf.[.....]

Un singur lucru însă,domnilor ,**nu trebuie pierdut din vedere** , oriunde va veni acest capital din afară și sub orice formă ar veni la noi ,**el nu poate să fie primit decât ca un capital de înfrățire , de colaborare cu capitalul și cu munca românească** și sub niciun cuvânt nu i s-ar putea îngădui **ca să amenințe , să jignească sau să slăbească cu ceva** munca națională și independența noastră economică " (aplauze)

▣Pregătirea profesională

"Evident că va trebui să urmeze și o preocupare de pregătire profesională .

Astăzi **avem școli de meserii dar n-avem meseriași ,avem școli comerciale ,dar n-avem comercianți** .Nu este suficient să se învețe meseria sau comerțul ;trebuie ca o acțiune de Stat continuă și susținută **să ajute și să împingă din ce în ce mai departe pe profesioniștii și comercianții noștri** în exercițiul și realizarea meseriei lor " (aplauze)

▣Clasa conducătoare =elita națională

Noua Constituție este pusă în primul rând **sub semnul renașterii naționale** .

"Consider ,domnilor ,că apasă pe generația de astăzi ,o grea sarcină :**sarcina pregătirii generației renașterii de mâine.O țară nu se reazămă numai pe munca și pe patriotismul masselor** ;ea se sprijină mai ales **pe valoarea clasei conducătoare** ,pe sufletul și pe cultura fiecăruia **din cei chemați să vegheze la destinele ei și să le conducă** (aplauze)

"În această ordine de idei ,dacă Senatul ar voi să facă un pas înainte, l-aș ruga **să ceară Guvernului** ,prin Răspunsul la Mesaj,**să ia sub tutela Statului și să declare ca pupili ai nației pe toți fiii de români ,primii clasificați toate școlile de toate categoriile** ,din Țara Românească ,să ia asupra-și **grija vieții și a educării lor în țară și străinătate** , pentru ca în modul acesta **să se formeze această clasă de elită națională viitoare** , căreia să putem să-i trecem tot ceea ce munca și devotamentul nostru va fi fost în stare să facă în ritmul acesta nou al renașterii naționale ." (aplauze prelungite)

I.Marinescu, 26 iun.'39

I.Marinescu / 23 iun.'39

26.) Ion Constanțiu (ex-cuzist deputat FRN, Comerț) la mesaj, Cameră , 23 iun.'39

(DAD, MO nr.5, șed. Din 23 iun.'39 , pag. 67- 70)

discursul lui Ion Constanțiu ,om despre care încă nu știu nimic, decât că era moldovean, cuzist , care trăise mult timp în Moldova ; că acum reprezenta pe comercianții din Capitală ; se considera ca fiind

din " generația 1906 " ,luptase pentru două idei : **ideea naționalistă și corporatismul** .

Nu pomenește de Iorga , ci doar de ACCuza .Avea 50 de ani.

I.Constanțiu / 23 iun.'39 [Doc.integral : fișier PNC VII](#)

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣ Parlamentul FRN

[LD: măcar în ceea ce privește convingerile unui cuzist , nu poate fi vorba de inconsecvență . Se poate afirma că acest parlament era pe măsura și doctrina profesată de cuziști, în toată perioada. De aceea , eu nu pot pune la îndoială nici sinceritatea acestor opinii nici satisfacția cu care acest curent politic - pentru că tot curent politic era ! - a primit noua reformă .]

" D-le președinte , d-lor miniștri, d-lor deputați, Vă voi exprima și eu aceeași emoție , ba chiar o emoție mai mare decât antevorbitorul meu , pentru că urc pentru prima oară în viața mea la această tribună .Dar , în afară de această emoție , dați-mi voie să exprim și o satisfacție personală : aceea că îmi fac debutul meu parlamentar o dată cu începutul acestei ere noi , a Parlamentului Renașterii Naționale.

" Cu toții, d-lor deputați, avem conștiința că participăm la cel mai important moment istoric de după război , și ne dăm seama de răspunderea și îndatoririle pe care le

avem, de a contribui cu toate silințele , cu toată puterea de muncă și devotamentul nostru , la realizarea operei pe care guvernul Majestății Sale și-a propus-o , pentru întărirea și propășirea neamului nostru în toate domeniile de activitate .

" Am convingerea că această operă națională o va realiza mult mai bine acest parlament al unui singur partid, dar al tuturor meseriilor, decât trecutele parlamente , în care , dacă existau nenumărate partide, nu era reprezentată decât o singură meserie : meseria politică , și am toată încrederea că noua politică a meseriilor va fi mult mai bună pentru țară, decât meseria politică .

" Însăși uniforma aceasta , aceeași pentru toți - fie muncitori, fie patroni, fie meseriași , fie comercianți sau industriași, mari și mici, fie cărturari, gazetari, artiști, mari demnitari ai Statului- această uniformă trebuie privită ca un simbol , fiind că sub albul imaculat al acestei haine , trebuie să vibreze același suflet românesc , aceeași puritate de sentimente și aceeași dorință de înfrățire, de întărire și înălțare a neamului nostru . " [-----]

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣ Regimul corporatist .

Corp intermediar între individ și Stat ...

" Ideea corporatistă de la care pornește noul nostru regim politic, diferă fundamental de aceea democratică și este și mai consecventă . Noi credem că individul nu poate sta izolat în Stat, cum nu poate sta izolat nici în viața socială sau economică ; în viața socială are instituția familiei ; în viața economică are organismul întreprinderii . Între Stat și individ trebuie să existe corpuri intermediare , care vor avea ca misiune , nu numai grija aceluiași categorii de interese, pentru a le susține și apăra, ci și pentru a face ca aceste interese particulare să poată fi armonizate cu interesele generale ale Statului .

Breslă - Parlament - Națiune

" Iată toată teoria corporatistă , iată funcțiunea și rolul pe care îl au de îndeplinit breslele, luate în parte și apoi concentrate în Parlament.

Bresla trebuie să reprezinte o realitate particulară iar Parlamentul va reprezenta toată realitatea națională , va fi însăși sinteza națională .

" Însăși formarea acelor organisme de natură profesională , creațiune spontană , organică, sub vechiul regim , dovedea insuficiența partidelor, incapacitatea lor de a face față nevoilor reale ale factorilor productivi ai țării. Ne amintim că toate acele organizații profesionale , nu numai că eliminau politica din partid, dar cereau chiar o politică de bresle, ceea ce arată că politica de partid era considerată ca ceva cu totul separat de viața reală a națiunii muncitoare și producătoare .

[-----]

Legalizarea unei stări preexistente

" În sfârșit, noul regim nu numai că a fost cerut , dar poate fi considerat ca o consfințire legală a unei realități preexistente , căci , înainte de a avea acest Parlament corporativ, am avut o realitate corporativă , pe care o constituiau toate acele organizațiuni profesionale de care am vorbit . Și atunci am văzut petrecându-se un fenomen de mare importanță . Fără agitații sterile, fără propagandă deșănțată , fără luptele electorale de pe vremuri , ci în liniște , cu toată demnitatea elementele de elită ale tuturor breslelor , au fost trecute printr-un fel de mutație naturală , de pe planul profesional pe planul politic, din cadrul asociațiilor profesionale în acest Parlament .

" Va fi de dorit ca legea organizării Corpurilor Profesionale să permită o cât mai strânsă și neîntreruptă legătură între Parlament și aceste Corpuri . Această dualitate a profesionalului și politicului de azi înainte trebuie să o păstrăm și să o întărim , pentru că numai așa politica va exprima realitatea și realitatea va avea expresie politică"(aplauze puternice)

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣ Regimul corporatist = regim naționalist

▣ Restaurația breslelor românești .

" Dați-mi voie acum, după ce am arătat modul natural în care s-a instaurat noul regim politic, să arăt și cum înțelegem să fie acest regim ,

precum să arăt și cum nu trebuie să fie acest regim .

" În primul loc, **acest regim trebuie să fie național, chiar naționalist ,** adică să activeze **fățuș și hotărât pentru promovarea și dominarea elementului românesc** , în toate domeniile de activitate . (**Vii aplauze**)

" Dar , de fapt, nu se instaurează ci se restaurează regimul corporativ al breslelor românești , pe care **regimul democratic le distrusese** ,

pentru a permite invaziunea în meserii și comerț , ca și în artă și literatură , a străinilor ; iar sub masca unui pretins liberalism, care însemna uneori o anumită servitute, sau, în termeni consacrați, obediență , **acei care nu puteau beneficia de binefacerile libertății , erau tocmai Români .**

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣ **Caracterul specific românesc al corporatismului**

▣ **Fără imitații !**

" D-lor deputați, voi încerca acum să arăt ceea ce nu trebuie să se înțeleagă sub acest termen de "*corporatism*" . În primul loc, nu va fi nici o imitație a unei noi forme politice străine , tocmai pentru că **naționalismul nostru are un caracter specific românesc.**

" Neamul nostru a dovedit , timp de secole, că nu se împacă cu nici o formă străină ; nu ne plac hainele de-a-gata , făcute pentru alții . Chiar în portul nostru național , românul găsește totdeauna o notă personală , individuală , de bun gust . Acesta este românul .

" Apoi, să nu uităm că țara noastră nu este produsul unei conferințe internaționale. Noi nu suntem o republică inventată , confecționată din fragmente de difeite popoare , ci suntem un Regat de veche și autentică sursă națională , seculară , care , după voievozii noștri glorioși care au ținut piept invaziilor barbare, am avut pe marii noștri Regi, înaintașii Regelui Carol al II-lea.

" Preferăm, d-lor deputați, defectele acestui regim propriu naționalismului nostru , defecte care se vor putea corecta celor mai perfecte , în aparențe, din afară . [-----]

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣ **Dispariția etichetelor de " stânga " și " dreapta "**

▣ **Socialismul - la muzeul patologiei**

" Trebuie să afirmăm de la început că respingem orice elemente socializante .

(**aplauze**) Prea multă vreme , **lumea modernă a făcut uz de această vocabulă de acest termen, prea mult s-a lăsat să se creadă că orice ideal de perfecționare a ordinii sociale , nu poate avea alt nume decât socialism. Socialismul a trăit .**

El trebuie trecut în muzeul istoric al patologiei, ca un monstru **spiritual al secolului trecut , ca un zmeu răpitor de minți**

pe care l-a doborât Făt -Frumosul naționalismului.

Și ca dovadă că socialismul nu era în firea poporului român,

este că foștii fruntași socialiști au revenit și îi avem astăzi

în sânul Frontului Renașterii Naționale (**aplauze**)

" D-lor, au dispărut o dată cu aceasta , grație acestui Front al Renașterii Naționale, termenii aceia uzați , de **dreapta și stânga** ,

adică **omenirea să meargă ca vitele , hăis și cea.** [-----]

I.Constanțiu / 23 iun.'39

27.) Petre Partenie (Asoc. g-rală a clerului ortodox român),la Mesaj, Senat,

23 iun.'39 (DS, MO 6, șed. din 23 iun.'39 , p. 127)

[LD : **lată o instituție care aderă cu toată ierarhia și convingerea la instituțiile noului regim.**

Din acest p.d.v., biserica ortodoxă , tradiționalist-conservatoare , trăește o restaurație mult râvnită, aceea a regimului voevodal dinaintea Constituției moderne din 1866 .

Că această revenire a fost sinceră și firească din partea Regelui... este discutabil.

Conduita și aparențele ... lăsau această impresie]

Petre Partenie / 23 iun.'39 **Doc. integral : fișier Biserică III**

 Petre Partenie / 23 iun.'39 [Doc.integral : fișier Biserică III](#)

▣ Adeziunea clerului ortodox la noul regim :

[Regele - FRN - Parlamentul corporatist](#)

" D-le președinte, d-lor senatori, având deosebită cinste de a reprezenta Asociația generală a clerului ortodox român , în acest Matur Corp, prin votul de la 2 iunie 1939 , mă asociez la toate omagiile adresate Augustului nostru Suveran , ctitor de țară nouă, și ocrotitor al asociațiilor noastre tradiționale : Biserica, Armata , Magistratura , și așa mai departe .

" Clerul ortodox român a aderat din tot sufletul la *Frontul Renașterii Naționale* , acest important instrument politic , prin care se proclamă armistițiul de obște și se asigură solidaritatea neamului românesc, atât de necesare țării .

Clerul ortodox român este convins că acest Front al Renașterii Naționale

nu va mai reedita **parlamentarismul trecut , care diviza și învrăjbea**

[----text ilizibil ----]

crede că parlamentarismul se va rezema numai pe bresle [----text ilizibil -----]

înlăturându-se pentru totdeauna profesionalismul politic [-----text ilizibil -----]

" Suntem bucuroși că ceea ce **în 1931 -1932 anticipa guvernul d-lui profesor Iorga , ca un corectiv la viața parlamentară , sprijinită pe partide ,**

a evoluat desăvârșit de partea corporatismului în vremurile de azi

și aceasta datorită genialelor intuiții regale .

" Suntem foarte satisfăcuți sufletește deci de a constata că profesionalismul activ, că breslele nu mai sunt corective ci determinative ale noii așezări . "

Petre Partenie / 23 iun.'39

▣ Regele Carol - restauratorul tradiției monarhice în Biserică

▣ Regele Carol - protector al Bisericii neamului

" Suntem plini de respectuoasă grațitudine MSRegelui și d-lui prim-ministru că i s-a acordat *Asociației Clerului* , corespondentul de breaslă din Senat , căci clerul nu stă la periferia vieții românești , ci chiar în centrul Bisericii vii și așezăminte prin care MSRegele frământa sufletul cel nou al țării :

în *Premilitărie, Serviciul Social* și în deosebi în *Străjerie* .

" Considerăm ca onoare deosebită participarea clerului cu totul devotată , în aceste așezări regale, dar mai ales în *Străjerie* , care este școala noii educații unde se orchestrează așa de armonic tradiția națională și dinastică în jurul regelui iubit , cu tradiția religioasă , servită de Suveranul nostru prin latura religioasă de la solemnitatea pavilioanelor .

" Suveranul nostru este în stil mare însă un restaurator al rostului monarhic

în Biserică . [-----]

Petre Partenie / 23 iun.'39

28.) PSS Nifon Criveanu (episcopul Hușilor) , discurs la Mesaj, Senat , 23 iun.'39

(DS, MO nr.6 , șed.din 23 iun., pag. 120-121)

[LD :Ce așa putea să spun ? ! Ori românii trecuseră , în anii '37 / '38 , printr-o spaimă receptată ca o apocalipsă , ori clerul ortodox crezuse că s-a restaurat vremea lui Ștefan Vodă !

În primul caz , actele lui Carol II nu puteau fi taxate decât de salvatoare .

În al doilea caz , ierarhia bisericească trăește un moment de tresăltare orgolioasă , sperând să-și recapete puterea de odinioară .

Ceea ce rămâne ca document este această osana pentru regele Carol , căruia i se atribuie cele mai înalte calități ; opera sa de ordine și pacificare, comparată cu creațiunea lumii din haos , de către Dumnezeu ; instituțiile nou create declarate pe placul lui Dumnezeu și a lui Cristos .Indiferent de substat , însă, regimul carlist a avut întregul sprijin al Bisericii , și , prin ea, al enoriașilor , care însemnau imensa majoritate pe vremea aceea.]

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

▣ Parlamentul FRN

" Dintru început cer bunăvoința dvs. pentru cutezanța ce mi-am îngăduit a grăi de la această tribună parlamentară, ilustrată de atâția distinși oratori și încă a lua cuvântul în fața atâtor fruntași și aleși ai țării , care știu să mânuiască cuvântul măestrit și care știu să cântărească cuvântul grăit . [-----]

" Am socotit că este bine ca și Biserica ortodoxă română să-și spună cuvântul în fața aleșilor Țării și în fața trimișilor Maiestății Sale Regale , adunați sub steagul înfrățirii și al unirii . [-----]

" Bine s-a făcut că , prin noua Constituție , s-a redat Monarhiei rolul puternic și s-a așezat Monarhul ca șef și părinte al poporului , eliberându-l de ițele cam încurcate ale democratismului parlamentar , și dându-l puțința să se manifeste cu toată puterea , înțelepciunea, istețimea și patriotismul lui luminat .

" În mijlocul desbinărilor , ambițiunilor , nestatornicilor , poftelor , temporarului , Regele este expresiunea unității , a stabilității , al continuității și a vecinicii neamului și Țării.Regele nostru iubit , Voevod al culturii și ctitor al Bisericii și Școalei , și-a cucerit sufletește poporul prin iubire și prin muncă .

Și , în viață fiind, intră în împărăția gloriei prin poarta înflorită a nobleței și a iubirii de neam , prin poarta împărătească a vredniciei și muncii . " [-----]

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

▣ Biserica și FRN

"Chemând pe toți Români la muncă și la datorie , la pace și unire, biserica noastră ortodoxă și slujitorii ei , se alătură printre cei dintâi care răspund apelului regal întru crearea unei Români noi și puternice , România Renașterii Naționale ."

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

▣ Întâietatea naționalității române

[LD : această doctrină națională , a fost propovăduită tot timpul de Biserica română și cred că era în dreptul și atribuția sa să o facă .]

" Mesajul regal anunță că prin Noua Constituție < s-a proclamat hotărât întâietatea naționalității române > Biserica ortodoxă română , maica spirituală a neamului , se bucură mult pentru aceasta . [-----]

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

▣ Noua Constituție

" Biserica are de spus un scurt cuvânt și asupra Noului Așezământ de conducere al Țării .Noua Constituție , pe care Regele nostru iubit , în momente grele, a dat-o țării sale, ajutat fiind de sfetnici luminați , binevestea poporului român venirea unor vremuri de pace și de bună înțelegere , de muncă și de cinste , de dreptate și de ordine, de unire și de înfrățire .

" Gândul înalt al Regelui iubitor de țară, care , văzând desbinarea sălășluindu-se între frații români și desordinea amenințând cu haos țara noastră , purcede bărbătește cu mintea înaltă și braț puternic , la lucrarea de creațiune a unei noi Români , de ordine și de muncă pașnică -este binecuvântat de Dumnezeu Creatorul , care , din haosul în care se afla lumea la început , a purces la creațiunea lumii , după o ordine , și într-o ordine cu adevărat luminată orânduind legi , după care totul și toate se conduc în chip luminat , într-o armonie universală a celor cerești și a celor lumești . [-----]

" Duhul de viață nouă și lucrarea de izbăvire a neamului , ce se caută a se aduce prin noile rândueli , nu pot decât să fie bine primite de Domnul Hristos, Cel care cere înnoirea omului vechi , înobilarea sufletului creștinesc [-----]

Nifon Criveanu / 23 nov.'39

29.) Aurel Baciu (deputat FRN - Intelectuali , ținut Mureș) , la Mesaj, Cameră , 23 iun.'39

(DAD; MO 5, șed. din 23 iun.'39, p. 63 - 64)

[LD : nu știu dacă acest Aurel Baci a făcut politică de partid. Era avocat sau profesor . În noua conjunctură , el este prototipul " homo regius " , care , fie din obediență , fie din ignoranță , fie din exces de zel, anulează meritele regimurilor constituționale de la 1866 și 1923 ,pe care s-a clădit România modernă , cu tot eșafodajul ei legislativ și instituțional, și care au dat României independența, întregirea țării , împroprietărirea țăranilor și votul universal , ca să vorbim doar de marile înfăptuiri . .]

Aurel Baci / 23 iun.'39

▣ **Constituțiile democratice (1866, 1923) = imitații ignorând năzuinele poporului**

▣ **Partidele politice - plagă pe trupul națiunii**

▣ **Constituția din 27 febr.'38 ▣ Regim de ordine și autoritate**

▣ **Țărănimea - baza reală a statului ▣ Țărănimea - izvorul viitoarei elite** Instituțiile culturale Fundațiile Regale, Străjeria, Echipele Regale, Serviciul Social

▣ **Statul român =Stat Corporativ**

▣ **Puterile în Stat : Regele- legislativă - Executivă**

▣ **Profioniștii intelectuali**

▣ **Minoritățile naționale**

▣ **Dimensiunea divină și istorică a lui Carol II**

" Dar tot ce se va face sub imperiul noii Constituții , va trebui să se facă sub un regim de întărire a autorității de Stat , care s-a instaurat , regim consimțit de întreaga țară ,fiind că se simțea lipsa lui, pentru restabilirea ordinii interne și atunci noua Constituție , urmărind, în locul individualismului , dezvoltarea spiritului de solidaritate națională , chiar sub puterea acestui regim de autoritate și transformând Statul politic în Stat profesional corporativ , el va trebui să aducă roade nebănuite pentru țară , mai cu seamă penru că părțile privitoare la proprietatea individuală le menține ca pe un drept inviolabil .[-----]

" Statul profesional , pe de altă parte, își va compune organele legislative ca o urmare firească a acestei concepțiuni ,numai din cetățeni care exercită o profesiune , aleșii trebuind să exercite o profesiune , ceea ce înseamnă că Statul , în urma reformei constituționale din 1938 , ia forma unui Stat Corporativ , în care persoana Regelui devine centrul vieții de Stat , ajutat fiind în Înalta Sa misiune , de Reprezentanta Națională ca putere legiuitoare , apoi de miniștrii și subsecretarii de stat , ca putere executivă . Regele Carol al II-lea , care , prin curajul Său, prin Înalta Sa înțelepciune și prin grija Sa permanentă a știut și știe , cu vrednicie și demnitate regească , să păstreze patrimoniul lăsat de către Marii săi înaintași , în paza sufletului și a iubirii Sale de neam. "(**aplauze prelungite**) [-----]

" Timpurile pe care le străbatem sunt din ce în ce mai grele , dar pentru aceea declar , în numele grupării intelectuale din Ținutul Mureș , că am toată încrederea în puterea noii discipline , că sunt adânc convins de misiunea divină a Regelui Carol al II-lea , care va duce cu mână tare spre culmile gloriei un neam și o țară menită să fie o stâncă a civilizației umane în acest colț al pământului ...

A.Baci / 23 iun.'39

30.)Eug.Dunca(deputat FRN, Intelectuali ținut Someș) ,la Mesaj, Cameră , 23 iun.'39

(DAD, MO 5 , șed. din 23 iun.'39, p. 64-67)

[LD : apele gândului și spiritului nu pot fi despărțite cu ușurință .

Chiar dacă noul regim a îmbrăcat haine " ciudate " , în pas cu moda timpului, nu se poate nega faptul că ele au apărut într-o atmosferă tulburată de tot soiul de amenințări și tendințe care zdruncinaseră coeziunea națională . Privită prin această prismă , este de înțeles atitudinea acestui ardelean , față de noile instituții .

La urma urmei , ardelenii nu erau toți precum Maniu , mai erau mulți precum Vaida , și nici orgoliile lor regionaliste nu mergeau până la primejduirea unității naționale.

Spun lucruri grave ? Am acoperire la ele ? Scutesc de răspundere pe Carol II și oamenii politici care au zămislit noua organizare ? Nicidecum !

Dar va trebui să surprind cât mai aproape de realitate ceea ce se întâmpla.]

Eugen Dunca / 23 iun.'39

▣ Frontul Renașterii Naționale

" Cu un sentiment de reală înălțare iau cuvântul în fața primului Parlament al Renașterii Naționale și în fața țării, renăscută ca prin farmec pentru desăvârșirea idealului național , înălțarea țării și consolidarea Statului unit într-un bloc de granit , cu deviza : Regele și națiunea , muncă și credință .

" În fața acestei țări , cu conștiința mobilizată și trezită dintr-o toropeală sufletească , care și-a regăsit idealul : unirea tuturor fiilor săi pentru ca să întreprindă o acțiune solidară , o acțiune unitară românească , pentru înălțarea Patriei și consolidarea Statului , așa cum este definit scopul Frontului Renașterii Naționale ; în fața acestei țări , începem slujba ,

pe linia marilor interese ale Neamului Românesc. " [-----]

Eugen Dunca / 23 iun.'39

▣ Parlamentul FRN

" Câtă deosebire, d-lor, între Parlamentului și Parlamentul de astăzi .

Chiar modul cum s-au făcut candidaturile și cum s-au desfășurat alegerile , arată că a luat naștere o viață nouă , pe altă temelie și cu alt ideal .

" Acest Parlament este selecțiunea competențelor profesionale din cele trei categorii ale FRN: agricultura și munca manuală , industrie și comerț și ocupațiuni intelectuale .

Acest Parlament a fost ales de întreaga națiune conștientă , activă și productivă , nesilită , neinfluențată de nimeni și de nimic , călăuzită numai de idealul suprem : apărarea și propășirea țării și consolidarea Statului " (aplauze)

[-----]

Eugen Dunca / 23 iun.'39

▣ Regimul FRN = regim de liniștire, de concordie, al primatului intereselor de Stat

"Iată că deodată , în locul desbinării , al desagregării și al tulburării , se așază peste sufletul tuturor o liniște , o destindere în cel mai nobil și adevărat sens al cuvântului . În locul desperării întunecate , rând pe rând , răzbat razele luminii unei vieți noi , care va aduce dreptatea atât de mult dorită

" Văzând că dispăre politicianismul desbinător și hrăpăreț ,

întregul popor tresare de bucurie la gândul că vor dispăre și nedreptățile semănate pe tot locul, de acel politicianism strâmt , regionalist și egoist .

" Îndată, ca prin minune, întreaga populație își asimilează ideologia și principiile noii așezări politice , ale noii vieți : primatul intereselor superioare ale Statului , subordonarea oricăror interese particulare intereselor superioare de Stat , colaborarea desăvârșită , cu sinceritate și cu spirit patriotic de jertfă . la întărirea și înălțarea Statului , pri munca efectivă a fiecăruia - singurul izvor de drepturi de care se vor bucura toți fiii neamului , în toate ramurile vieții de stat , și ale vieții economice , după cea mai sfântă dreptate (aplauze)

" Eliberați de coșmarul trecutului întunecat , deodată răsună în sufletul și pe buzele fiecăruia român , de la opincă până la vlădică , cuvintele marelui poet al Ardealului :

< Pe voi vă nimiciră a pismeii răutate

Și oarba neunire la Milcov și Carpați ,

Dar noi pătrunși la suflet de sfânta libertate ,

Jurăm că vom da mâna , să fim pururea frați . (aplauze)

Români din patru unghiuri ,

Acum ori niciodată ,
 Uniți-vă în cuget , uniți-vă -n simțiri !> (aplauze)
 Eug.Dunca / 23 iun.'39

31.) I. Flueraș (Ex-PSD ,senator FRN, Muncă manuală), la Mesaj, Senat , 23 iun.'39

(DS , MO 6 ședința din 23 iun.'39 . pag. 125-126)

[LD : Poziția adoptată de social-democrați este o dovadă că , în acel moment , nu realizau sub ce regim intraseră .Crearea FRN , a breslelor, prezența lui Ralea la Muncă ,seria de instituții (Premilităria, Străjeria, Serviciul Social etc) și manifestări cultural-sportive- sărbătorirea lui 1 mai ca niciodată ! - dăduse speranța unei schimbări benefice.Faptul că Flueraș nu regretă regimul democrat , parlamentul pluralist, existența partidelor , spune ceva despre țaria doctrinei afișate până atunci . Dar , mai mult de atât , ce ? !]

I.Flueraș / 29 iun.'39

▣ Muncitorii în regim FRN

" Astăzi, situația sa schimbat mult în ceea ce privește situația morală a clasei muncitoare; în ce privește situația materială este tot ce a fost ieri și această situație trebuie să se îmbunătățească și, în acest scop , vom avea prilejul să venim în fața dvs. cu propunerile necesare .

Măsurile guvernului ...

" Totuși, noi muncitorii , care ne-am atașat cu tot sufletul nostru din primul moment la schimbarea regimului trecut , prin înlocuirea lui cu regimul de astăzi al Renașterii Naționale , așteptăm cu toată încrederea ca onoratul guvern , care a dat dovadă în scurt timp de când guvernează în baza noului regim această țară , că va veni cu reformele necesare și pentru îmbunătățirea situației clasei muncitoare "În această speranță , exprim în numele clasei muncitoare , toată recunoștința noastră în primul rând față de Majestatea Sa Regele Carol II , cât și față de onoratul guvern , de la care ne așteptăm să ocrotească clasa muncitoare cât mai mult în viitor "

(aplauze)

I.Flueraș / 29 iun.'39

32.) Maria Pop (primul senator femeie) , discurs la Mesaj, Senat ,23 iun.'39

(D.S. , MO 6 , șed. din 23 iun.'39 , p. 124 ?)

[LD : 4 mai 2004 . Eu nu sunt ceea ce se cheamă o " feministă" .

Dar îmi amintesc de îndârjirea și ironia cu care Ion Scurtu - ajuns acum istoricul cel mai cel ! !- m-a combătut într-un simpozion în care am încercat să dau și parlamentului FRN un loc în istoria parlamentarismului și corul de râsete cu care m-au tachinat colegii când am ridicat problema statutului electoral al femeilor.

Pe lângă că erau misoghini, era și incompetenți și tâmpiți !]

[LD : Este primită cu aplauze prelungite . Semnificație deosebită nu are numai faptul că femeile au avut dreptul să candideze , ci că , la aceste alegeri, femeiele au avut dreptul de a alege ! Prevăzut și în Constituția din 1923,nereglementat în legea electorală din 1926 , această tergiversare ținuse deoparte de votul universal,

mai mult de jumătate din populația României . Ele votau doar la alegerile locale .

Cum acest precedent creat a fost și unicul și ultimul , cum istoricii au taxat parlamentul FRN ca o mistificare (sau cu alte etichetări) , mergând până a considera că parlamentarismul românesc își încheiease cariera în toamna anului 1937 , această cucerire a femeilor din România nu este amintită.

Ori , participarea femeilor la alegerile parlamentare , a fost prima tentativă serioasă de a lichida această discriminare .]

Maria Pop / 23 iun.'39

Maria Pop / 23 iun.'39

▣ Omagiu Reginei Maria

[LD : Îmi trece , nu pentru prima oară , un gând . Oare acest omagiu al Reginei Maria ,

pe lângă respectarea unui protocol deschis chiar de Carol , nu este , în același timp , un reproș tacit și amar la adresa Regelui ... care se complăcea în concubinajul cu Lupeasca , silindu-și moștenitorul , pe voevodul Mihai , să trăiască în anturajul ei , lipsit de prezența Reginei Mame Elena . Gânduri . Simple gânduri.]

" Dle președinte, d-lor senatori , în anul ce a trecut , un vâl de doliu și de adâncă mâhnire s-a lăsat asupra noastră . Marea și neasemuita Regină a României , a trecut în veșnicie și legendă .

(**Senatul se ridică și păstrează un moment de reculegere**)

"Și în zilele acelea de priveghiu și de lacrimi , icoanele vieții Ei se iveau stăruitoare în gândurile acelor , care au trăit vremurile de sbucium din preajma războiului , Legată o vedem de toate năzuințele de toate durerile și de toate bucuriile noastre . A fost Domnița hotărâtă și vitează , a dorului nostru de întregire , cu toată pasiunea tinereții Ei . Când a sunat ceasul încercării , a fost Regina pribegiei și a pătimirii noastre , Regina pe care o cunoșteau toți orfanii și toți răniții de pe pământul Moldovei și din ai căror ochi plini de nădejde , nu curgeau lacrimi decât atunci când durerea era mai mare decât puterea Ei de alinare .

" Și a fost mândră crăiasă a întregirii naționale , când, alături de Regele Ferdinand Învingătorul , urmată de ostașii aliați , înfrățiți cu ai noștri , s-a întors în vuiet de slavă pe căile Capitalei odată cu bucuria și libertatea . Cu o însuflețire care deschidea inimile a îmbrățișat cauza celor obidiți , fără odihnă ." A ajutat cu vorba și cu fapta . A fost pentru ei numai simțire , numai generozitate , și ei plâng și astăzi , pe cea mai bună Regină din lume al cărui chip de basm și amintire luminoasă , va rămâne aievea în inimile tuturor românilor . "

(**aplauze prelungite, îndelung repetate**)

Maria Pop / 23 iun.'39

▣ **Electoratul și eligibilitatea femeilor în Parlament**

▣ **Recunoștință către MS Regele**

" D-lor senatori, un act de o însemnătate istorică pentru femei , și chiar pentru Parlament , a fost săvârșit sub Înalata egidă a Meiestății Sale .

" Omisiunea lui din Răspunsul la Mesaj m-a surprins și socotesc că îndreptarea acesteia este o firească îndatorire .

" Prin noua Constituție, înalta și clarvăzătoarea înțelepciune a Suveranului , a stabilit electoratul și eligibilitatea femeilor în Parlament .

Noua lege electorală le-a deschis accesul în Senat .

Și cele dintâi cuvinte în această privință , rostite de o femeie în Senatul

Renașterii Naționale , nu pot fi decât exprimarea plină de respect ,

a celui mai desăvârșit devoament și a profundei recunoștințe

închinată de femeile din toate ținuturile , Maietății Sale regele Carol al II-lea .

Gestul de prețuire al Maiestății Sale , va rămâne în sufletul femeilor,

chemate de acum înainte de către Măria Sa ,

să aducă în alcătuirea legilor , cârmuitoare de obștii , spiritul specific al femeilor ,

devotate totdeauna laturii sociale , inerente oricărei legiferări .

" Femeile au participat la recente alegeri cu însuflețire și chibzuită judecată și regret că din cauza situației mai grele , din punct de vedere electoral, a celorlalte candidate , am rămas singură să duc aici o foarte grea răspundere ."

Maria Pop / 23 iun.'39

▣ **Condiția juridică, politică și socială a româncelor**

" Dar noi nădăjduim că neprețuitul aport de muncă al țărancelor ,

că truda celor care au lucrat timp de mai bine de două decenii ,

pentru intrarea femeilor în Parlament și în administrațiile publice ,

de a căror bună rânduială depinde soarta noastră ca și a dvs. ;

că munca tuturor femeilor care s-au devotat operelor de prevedere socială ,

precum și activitatea profesioniștilor de toate categoriile ,

vor justifica într-un viitor apropiat , o mai completă colaborare a femeilor .

" Românecele, prin firea lor , s-au atașat întotdeauna mai mult de sănătate ,

de educația , de nevoile obștești , decât de valorificarea materială a muncii ,

a aptitudinile lor , de altminteri legalmente stingherite până a cum șapte ani ,

când s-a dobândit capacitatea juridică a femeii măritate .

" Opera de asistență socială a fost din timpuri imemorabile , opera femeilor din această țară și credem că valoroasele lor înfăptuiri merită o justă apreciere și o reprezentare a competenței și a experienței lor, încadrându-le în organizațiile recunoscute în Stat "

Maria Pop / 23 iun.'39

▣ Românele - în apărarea patriei

" D-lor Senatori, poate că azi , mai mult ca niciodată, se cere conlucrarea tuturor elementelor de nădejde . Împrejurările ne pot cere mâine ca vitejia apărătorilor pământului nostru , să fie susținute și întregite prin spiritul de sacrificiu și de inițiativa femeilor .

" Și ele sunt gata să servească în sensul cel mai înalt al cuvântului , cu toate puterile și cu toată iubirea lor fierbinte de neam și de țară .

" D-lor senatori , ca încheiere propun mențiunea în proiectul de *Răspuns la Mesaj* al Senatului , al marelui act de echitate socială a Maiestății Sale Regelui "(aplauze)

Maria Pop / 23 iun.'39

33.) I.Jerca (deputat FRN de Gorj , Intelectuali ?) , la Mesaj, Cameră , 24 iun.'39

(DAD, MO 6 , șed. din 24 iun.'39, p. 102-103)

[LD:atenție ! Verifică dacă am transportat citate din discurs la fișierele :*Monarhie, Guvern, Justiție, Minorități, Politică externă., Țărănism .*

Am dus masiv la *Parlament*

[LD : cred că a fost țărănist ... poate disident ... nu știu . Are un discurs atât de naiv , atât de neaoș , încât poate fi atribuit unui țăran cu ceva carte .]

I.Jerca / 24 iun.'39

▣ Regimul Carol II =regim revoluționar

▣ Înlăturarea "profitorilor politici "

[LD : am ales acest discurs a lui Jerca, cred că un vechi țărănist gorjean , care prin cuvinte nu simple , ci simpliste , care trădau puțină cultură adăpată tot la revoluția franceză , cum îi stătea bine românului, încerca să dibuiască ce era regimul instaurat de Carol -Călinescu .]

Luat ad -literam , Carol a adus la putere *tiers-état -ul românesc* - mulțimea românească , profesioniștii și direct producătorii corporațiilor.

Evaluat prin ținta urmărită , regimul nou era o decapitare a clasei politice românești , căreia îi atribuia păcatele reacțiunii franceze de dinainte de revoluție .

Nu este greu de constatat că sunt simple speculații, care se băteau cap în cap cu opiniile altor reprezentanți ai "*tiers-état -ul românesc*" .

Toate par a avea un numitor comun : nu vorbesc despre o lovitură de stat .]

" Noi trebuie să vedem în Suveranul nostru , în MSRegele Carol II, un revoluționar -de sigur revoluționar în sensul științific - și sunt două, trei inovațiuni pe care le face acest Monarh . Prima derogă de la regula generală a revoluțiilor trecute , în special față de aceea de acum 150 de ani . Atunci poporul francez cerea Monarhului convocarea *Statelor Generale* .

Regele nostru, din contră , se substituie drepturilor noastre și El ne convoacă .

Acum care este diferența dintre noi și acele State Generale ?

Statele Generale erau compuse din nobileme , cler și tiers-état , mulțimea franceză .

Ei bine, Regele nostru a convocat numai tiers-état -ul românesc, adică pe muncitori și pe producători și a lăsat deoparte vechea nobileme ; căci să fim sinceri , în discuția noastră , avem și noi , dacă nu o nobileme propriu zisă , un fel de *nobilitas romana* , un fel de profitori ai politicii trecutului

și pe care Regele nostru nu i-a mai chemat .

Ei își făceau tot felul de afaceri , se înțelegeau foarte bine între ei: pleacă tu , viu eu ; scoală-te tu , să mă așez eu , și așa mai departe ." [-----]

I.Jerca / 24 iun.'39

Regele și țărani

Dar mi-a sugerat un orator încă o chestiune , și anume că Regele nostru Carol se aseamăna întrucâtva , făcând o paralelă,cu Henric al IV-lea de Navara .

Referitor la stare populației franceze care atunci se găsea în lupte politice - deși se numeau lupte religioase - a găsit că populația , mulțimea franceză , suferea aproape de foame și Regele Henric dorea ca fiecare țaran francez să aibă măcar duminica o găină în oală .

" Eu cred că și Regele nostru , prin cercetările personale și prin acele "*missi dominici*" , echipele regale, care merg în toate colțurile țării să cerceteze starea populației noastre rurale , a constatat lucruri îngrozitoare în **moștenirea pe care am căpătat-o de la cei din trecut**. Populația din Gorj, de undesunt eu de origine , la munte, pe plaiurile Cloșanului , mănâncă ca hrană obișnuită o turtă de mălai necernut , muiată în oțet de prune. [-----] Eu socotesc că așa după cum pe pedestalul statuii lui Henric al IV-lea stau scrise cuvintele *Henricus Magnus* , tot astfel vorbindu-se despre Regele Carol i se va spune *Carolus Magnus* . "

I.Jerca / 24 iun.'39

▣ Primul ministru -Armand Călinescu

[LD : În această ecuație,nu este de mirare că primul ministru Călinescu , este asemuit Kogălniceanu , căruia i se recunoaște faptul că a emancipat țara de servaj] .

Nu este greu de constatat că sunt simple speculații, care se băteau cap în cap cu opiniile altor reprezentanți ai "*tiers-état -ul românesc*" .

Toate par a avea un numitor comun : nu vorbesc despre o lovitură de stat .]

Regele nostru ne-a chemat numai pe noi . Regele nostru , ca un erou - desigur revoluționarii sunt eroi - ca să spargă cu tradițiile , și în special cu obiceiurile, care mai mult sau mai puțin asupresc poporul , a fost ajutat de primul nostru ministru , de românul sadea d-l Armand Călinescu , și eu îl consider pe dl Călinescu un fel de l'abbé Sieyès, care se întreba : < Qu 'est ce que le *tiers état* , această mulțime , și răspundea : *Rien !* Que doit -il etre ? Tout !>

[**Ce este această mulțime ? Nimic ! Ce va fi ? : Totul !**]

" Iar noi, care suntem adunați în acest Parlament , avem o mare răspundere față de națiunea care ne-a trimis aici și față de remarcabila personalitate a d-lui prim -ministru . [-----]

" Să spunem câteva cuvinte și despre colaboratorul Regelui nostru .

Pentru mine - și cred că și pentru toți aceia ieșiți din pătura poporului - d-l prim -ministru poate fi socotit asemenea celui care ne-a emancipat de sclavaj , asemenea lui Mihail Kogălniceanu . Într-adevăr , mi se pare că **este acum momentul să ne emancipăm și noi de servajul trecutului** . [-----]

Ca și Mihail Kogălniceanu , putem spune că d-l Armand Călinescu a reușit **să ne desrobească pe noi toți** cu reformele sale actuale și viitoare . "

I.Jerca / 24 iun.'39

▣ Justiția , magistratura

[LD : avocat de provincie, cu sentimente țărăniste evidente, Jerca nu expune chestiuni de înaltă teorie juridică . Mă interesează mai mult ca mentalitate juridică, ca diversitate și - de ce nu ?! - ca soluție specific -țărănistă .]

"Să-mi permiteți acum să fac câteva considerațiuni asupra punctelor principale din Adresa de răspuns la Mesajul Tronului .

Mă voi ocupa mai întâi despre organizarea magistraturei .

Justiție pentru țărani !

Magistratura a existat întotdeauna , chiar și în statele cele mai primitive , exercitată fiind de bătrâni ; așa cum am avut și noi un fel de Justiție , pe așa-ziii jurați de la țară , care judecau la fața locului și dădeau sentințe admirabile , mai ales atunci când era vorba de pământul cotropit de vecini : **acțiuni posesorii** .

"Astăzi, dimpotrivă , pentru o palmă de pământ , țaranul trebuie să-și piardă vremea , să meargă până la orașul unde este tribunalul de care aparține , să ducă acolo o serie întreagă de martori; martorii , când ajung la tribunal nu mai știu nimic ... și sucombă omul cu toată dreptatea lui .

" Cred că este bine ca în organizarea viitoare a magistraturii ,

să se prevadă o dispoziție , **ca toate pricinile privitoare la țărani să se judece acolo , la fața locului** , și nu cu martori aleși pe sprânceană ,
 ci **cu martori aleși din vecinii apropiați ai săteanului care se judecă** .
 Vă asigur că atunci nu s-ar mai pierde nici o palmă de pământ și că procesele vor fi soluționate cu promptitudine , așa cum trebuie .

Accelerare pentru justiție!

" O altă chestiune în legătură cu judecata este aceea rezultată din legea răposatului Mârzescu, din 1925 , din legea accelerării judecătii .Ei bine, dlor,
 ce înțelegeți dvs prin accelerare : să meargă repede , să meargă galopând ?
Nu se poate ! Cine cunoaște mecanismul judecăților , știe că judecata nu intervine decât între doi împricinați care nu se înțeleg , alergând la arbitru : tribunalul .
 Pentru ca să vadă cine are dreptate , trebuie să se lase părțile să se judece cum trebuie și cum se înțeleg între ele : numai așa poate ieși adevărul la iveală .

Independență justiției !

D-l ministru al justiției dă ordin judecătorilor , cum să judece în aceste materii .
 De exemplu în materie penală : dacă nu condamni , să-mi trimiți hotărârea ca s-o verific .Se poate ?!

Unde mai este convingerea intimă și liberă a judecătorului ?!

- I.Vaida : Vă rog să citați cazuri concrete

- I.Jerca : Un judecător zice :Ce să fac ? Trebuie să condamn , căci mi se ia pâinea în joc . Și atunci nu există amânare , pentru că d-l ministru imediat verifică această sentință și judecătorul își poate vedea periclitată

- Vaida : Este foarte dureros ceea ce spuneți dvs. , acuzând magistratura , fără să precizați când s-a întâmplat

-Jerca : **Eu am spus că este o moștenire** și nu se-acuză nimeni , ci numai se constată o eroare [-----]

Gratuitatea justiției !

Nu pricep, de ce această fiscalitate a justiției ?

Atunci justiția nu mai este gratuită ! [-----]

În ce privește chestiunea taxelor și a timbrului , omul sărac este pus pe drumuri pentru că nu știe de unde și câte timbre trebuie să cumperi .

S-a văzut în Casație pierdut un proces pentru că nu s-a pus un timbru de 2 lei !

-V.Beldie : Dura lex !

-I.Jerca : Nu este dura lex , ci o chestiune de bun simț și de echitate .

Trebuie să se facă legi serioase , în conformitate cu realitatea și nu după interese care ar trebui să lipsească pe viitor măcar pentru ca

judecata să nu fie în funcție de fisc. Justiția trebuie să fie populară și gratuită și vom găsi resurse ca să acoperim toate nevoile . Trebuie găsită o cale

ca moș Tăgârță de la țară să nu fie la cheremul unui ușier sau conțopist profan care să-l cumpere timbre , iar după aceea tribunalul să discute ceasuri întregi dacă timbrul este pus bine sau nu , suficient sau insuficient .

Să se termine acest sistem , pentru că judecătorii au altceva de făcut ,

să judece nu să fie agenții fiscalului . [-----]

I.Jerca / 24 iun.'39

▣ Minoritățile

[LD : La fel ca și pentru alte domenii , Jerca aduce în discuție chestiuni mult dezbătute , într-o manieră simpă , aș zice chiar populară , care oglindește mentalitatea românului obișnuit , mai ales a țaranului . Că vorbește , în 1939, de " asimilarea" minoritarilor , nu i se poate aduce acuza de naționalism. Dimpotrivă , expune , ca principală trăsătură românească , toleranța față de străini . În cuvintele lui răzbate însă acea mâhnire , jignire chiar ,a românului că minoritarii se cred superiori și condiționează colaborarea cu statul român ! Se poate spune că așa gândea țaranul român .]

" Să trec acum o chestiune mai serioasă, la chestiunea minorităților .

Am auzit chiar astăzi un orator care a spus că este mândru că este german , sau în limba lui ar fi spus *ich bin stolz* .

" Această chestiune de minoritar nu ar trebui să existe , pentru că noi nu avem populație compactă de străini pe teritoriul nostru , și este și în interesul lor să nu mai spună că sunt minoritari , fiindcă minoritar implică ceva în minus, adică mai puțin decât trebuie . Și îi convine lui să spună lucrul acesta ?

Desigur că nu ! Atunci de ce să vină cu declarațiuni de acestea ,
că vor să colaboreze cu Statul Român , cu condiția ca și Statul Român ș.a.m.d...

" Nu ! Să facă bine minoritățile- dacă vor să se numească astfel , eu nu vreau să le numesc așa , fiind că nu am avut în România astfel de noțiuni - să se asimileze cu noi , căci așa trebuie , când ești mulțumit pe pământul patriei noastre , să trăiești alături de noi și să nu pui condiții .

" Vedeți , noi suntem cu fondul dac și cu altoiul roman .

Însă domnitorii noștri , în special Alexandru -cel-Bun , au înlesnit venirea la noi a unei mulțimi de popare , sași , armeni , secui , țigani , care s-au românizat , încât s-a terminat cu chestiunea aceasta .

Noi nu suntem ca alte națiuni ca să măsurăm sângele sau să ne uităm la pielea oamenilor . Dacă ești mândru de calitatea de cetățean român ,

ești român pentru noi ! Astfel , la noi în Gorj , nu cunoaștem străini pe acolo și dacă venea câte un sârb , cu semințe și cu inele pe care le vindea prin sat , spuneam : ia vezi ce caută românul ală pe acolo ? fiind că noi confundăm ideea de român cu aceea de om . Vedeți ce națiune nobilă suntem noi !

" Atunci de ce să facă populațiunile acestea asemenea declarațiuni , să pună condițiuni și așa mai departe , când interesul lor este să spună că sunt români ? Poate că suntem mai inferiori ; nu avem ce să le facem !

N-o să spun : să-și caute un loc mai bun în alte parte , dar în chestiunea aceasta este nevoie , în interesul lor , să renunțe la noțiunea de minoritar , și să spună că sunt buni români , și , slavă Domnului , numai rău nu le e !

" Evident - așa bănuiesc eu - sunt unele minorități care astăzi sunt mândre , că de ! - să fim sinceri puțin - când auzit glasul lui Hitler , în noembrie trecut , răsunând pe tot globul , desigur erau mândri că erau germani , dar până atunci nu prea era chestiunea așa ! Vedeți , pe măsură ce se mărește prestigiul țării de origine, vine și omul cu pretențiuni și cu mândrii .

" Prin urmare , eu cer asimilarea minorităților cu poporul de baștină , pentru că nu poți fi mândru minoritar și fericit în Țara Românească "

I.Jerca / 24 iun.'39

▣ Politica externă

" Vorbind despre politica externă , eu nu mă prea împac cu trecutul .

Vreau să spun că până la noul regim , citeam în toate gazetele că România face parte din toate micile, mijlociile și marile Antante și că echilibrul în Europa noi îl ținem .

" Și ce miniștrii cu prestigiu aveam ! Plecau cu convoiul lor din România la diferite stațiuni și orașe mari din străinătate și gazetele vorbeau că nu are altă țară un ministru de externe așa de strălucit ! Eram mândri ! Așa-i românul !

" Dar când a venit socoteala cea mare , când s-a auzit glasul lui Hitler , am văzut că toate acestea au dispărut și că nu mai existau aceste Antante .

Toate acestea au mers pe timp de liniște , dar când a apărut primejdia , nu au venit să ne dea leacul ... *o que mutatio rerum* !

" România are acum doi vechi puternici , necontestat : la răsărit Rusia , și în partea de nord-vest, Germania - cu un colț de vârf îndreptat spre noi , cum spunea un coleg . Suntem mândri de acești vecini și le dăm tot respectul cuvenit , împrumutând de la ei tot ce este folositor Statului și, ca o consecință individului , avem tot interesul și simpatia acestor vecinătăți ; țara noastră agricolă , cum este ea, cu petrol, cu ceva sare , cu lemne , cereale din belșug , să le dăm ca să ne dea și ei mașinării și toate produsele lor industriale.

" Dar atâta tot . Altă servitudine nu ne mai trebuiește ,

de alte tranzacții nici un gând .[-----]

Nu să ne impună nouă- cum se zicea că s-a întâmplat - guvernele noastre !

[aluzie la Germania și G de F] Bine că dispăru această poveste , această legendă.

I.Jerca / 24 iun.'39

34.) Romulus Cândea (FRN, Intelectuali, țSuceava) , la Mesaj, Cameră ,

24 ian.'39

(DAD, MO 6, șed. din 24 iun.'39 , pag. 97-98)

[LD : Este profesor de Istorie. S-ar putea să fi fost liberal. Momentan nu -mi aduc aminte Vorbește și în numele celorlalți reprezentanți ai Sucevei . Oricum se simte oarece meșteșug .

Se străduiește să legitimizeze noul regim, și aduce ca principal argument , tradiția voevodală]

Romulus Câdea / 24 iun.'39 Doc.integral : [fișier Intelectuali](#)

▣ Parlamentul FRN

" Ca reprezentant al intelectualilor din ținutul Suceava și rugat și de ceilalți reprezentanți celorlalte două categorii , țin să aduc aici , înainte de toate , devotatele noastre mulțumiri MSRegelui (aplauze) , pentru marea reformă românească pe care a făcut-o și care a dat puțința nu numai intelectualilor , care și în vremurile de restriște au păstrat legăturile sufletești cu patria mamă , dar și țăranilor agricultori , care au apărut cu îndârjire pământul românesc , să-și spună cuvântul aici , ca și reprezentanți ai lor- și subliniez cu deosebită satisfacție- români ai industriei și comerțului din Bucovina,astăzi cei dintâi campioni ai ofensivei naționale și care vor aduce mâine garanția unei biruințe desăvârșite și în această cea mai primejduită parte a Țării Românești (aplauze)

Romulus Câdea / 24 iun.'39

▣ România = monarhie tradițională = domnie activă .

▣ Monarhia - tradiția națională și autoritară

[LD : dl profesor recomandă nici mai mult nici mai puțin , întoarcerea la evul mediu domnesc. ! Ce-aș putea spune ?!

Poate că oamenii au presimțit cutremurul mare ce va veni]

" Noi suntem o monarhie tradițională , națională , autoritară .

Așa a fost și în trecut . Au fost în trecut și lucruri rele , dar au fost în trecut și lucruri nesfârșit de bune . Dacă nu am fi avut acest trecut , așa cum l-am avut , nu am fi noi astăzi uniți și nu am fi astăzi aici . (aplauze)

" Acum este adevărat că un Stat nu poate să progreseze și să-și justifice existența , dacă nu se bazează pe o tradiție.Tradiția națională la noi a fost

o domnie activă . Așa cum au fost Domnitorii noștri din trecut , Voevozi activi , având pe lângă sine Biserica și Divanul boeresc , așa trebuie să fie și Regele de astăzi : activ , având pe lângă sine guvernul țării și , ca un sfat auxiliar , Parlamentul țării .

" Să nu ne tot jucăm dea constituționalitatea , să nu discutăm neconținut dacă legile sunt sau nu constituționale , să căutăm să facem legi bune și să căutăm să veghem ca puterea executivă , care este însărcinată cu aplicarea acestor legi , să-și împlinească legile , odată ce aceste legi au fost aduse pentru binele public.

[-----]

Romulus Câdea / 24 iun.'39

35.) G.Ene Filipescu (FRN, meseriaș, cismar) , la Mesaj, Cameră , 24 iun.'39

(DAD, MO 6 , șed. din 24 iun.'39 , p. 108-109)

" Cred că se vor lua măsuri de îndreptare , căci altfel mergem spre o degenerare și a breslei și a breslașilorpe o stradă unde sunt 54 de magazine de încălțăminte , cu produse de mână ,unul singur plătește cifra de afaceri și de lux , și acel magazin lucrează pentru țăranii și lucrătorii de la căile ferate;

[-----]

" D-lor deputați , îmi fac o datorie de conștiință a mea , să vă aduc la cunoștință această precară situație a meseriașilor , care sunt mai mult de 90 % români ! "

" D-lor deputați , este o lege a meseriilor , pe lângă legea celor 8 ore de lucru , care prevede că până la 10 lucrători , patronul este obligat să fie meseriaș , adică să aibă carte de capacitate ,

iar de la 10 lucrători în sus se cheamă , nu știu cum, *mare industriaș*, și că poate orice aventurier să fie și negustor și să facă și pe producătorul ."
[-----]

" D-lor deputați, cer din partea dvs bunăvoința de a contribui ca și pentru cismari să fie deschise legile țării , spre a fi ocrotiți ca profesioniști . (aplauze)

Altfel mergem spre degenerare , spre pauperism, și, după câte am eu cunoștință de ceea ce înseamnă pauperism, știu că înseamnă sărăcia aceea lucie , mai mare decât poate pricepe mintea omului ,

Indienii ...

și că acest pauperism datează de câteva mii de ani,

de la poporul cel mai cult pe care , poate , l-a avut lumea.

Indienii de acum 3000 de ani și ceva aveau o literatură bogată și filozofie savantă , care și astăzi servesc de învățătură popoarelor și marilor profesori de a alcătui noile generații și de a scoate din ele caractere , care să le salveze din marasmul și din mizeria suferințelor lor imense.

Cizmarul ...

" D-lor, aici ajunge și această breaslă a încălțăminteii , cum a ajuns poporul indian . La indienii numai o clasă avea dreptul bunurilor . Cea mai mare parte a poporului era îndepărtată de la bunuri . Cerem să se fixeze în atenția și în lumina dvs cizmarul , care este silit să lucreze 14 până la 16 ore pe zi , pentru a avea o bucată de pâine mizerabilă . Vorbesc de acel mare contingent al patronilor cizmari care nu-și au existența asigurată de pe urma unui quantum de 8 ore , cât are lucrătorul de fabrică sau de la un atelier organizat" [-----]

G.Ene Filipescu / 24 iun.'39

▣ Păcatele vechiului parlamentarism

▣ Scăderile morale ale clasei conducătoare

" [-----] Țara noastră a avut talente mari și oameni mari care au strălucit la această tribună a Parlamentului , precum și pe banca ministerială .

" Dar acești oameni - ca om din popor nu mă opresc s-o constat - au făcut și multe greșeli , au avut mari păcate care s-au răsfrânt asupra neamului întreg . Înainte de război și după război , tribuna Parlamentului servea pentru a ponegi cutare sau cutare partid, spunându-se că este vândut străinilor .

Și se vorbea în chestia aceasta cu atâta competență și elocvență , încât țara nu știa pe cine să mai creadă că spune adevărul .

D-lor , zile și săptămâni întregi discutau numai și numai să-și arate păcatele unii altora . [-----]

Filipescu / 24 iun.'39

▣ Dinastia

▣ Era Carol II

" Dar astăzi suntem într-o altă eră . Am impresia că suntem oamenii cei mai norocoși , poporul cel mai norocos de pe glob [-----] Regele Carol II -lea

a înfăptuit , a întruchipat cele mai mari năzuinți ale noastre de cultură și de bine, culmile cele mai înalte spre care poate ținti un popor. [-----]

Gh.Filipescu / 24 iun.'39

36.) D.I.Simian (ex-PNT , FRN, Comerț) , la Mesaj, Cameră , 24 iun.'39

(DAD, MO 6 , șed. din 24 iun.'39 , pag. 94- 96)

D.I.Simian / 24 iun.'39 **Doc. integral : fișier Industrie -Comert**

D.I.Simian / 24 iun.'39

▣ Parlamentarismul vechi și nou

" ca la un semnal , toată suflarea românească s-a atașat cu entuziasm noii orânduiri sociale și politice a țării noastre . [-----]

În noua structură politică sarcina noastră a parlamentarilor categoriilor profesionale are cu totul altui aspect decât în trecut ,
 când **majoritatea parlamentară** era expresia fidelă a concepției partidului guvernamental, iar **opозиția** era stăpânită de o singură preocupare ,
 aceea de a face cât mai multe dificultăți guvernului
și deseori a trebuit să asistăm la compromiterea unor intențiuni frumoase și curate .
 " Este evident că în aceste vremuri noi ,când Parlamentul reprezintă
voința, gândul și nădejdea claselor profesionale , noi, aleșii acestor categorii ,
 profund identificați nu numai cu interesele superioare ale țării , dar și cu cele ale clasei
 căreia îi aparțin , avem îndatorirea să armonizăm aceste interese. "
 D.I.Simian / 24 iun.'39

37.)Mihai Carp (FRN, Asoc. G-rală a prof.secundari), la Mesaj, Senat , 26 iun.'39

(D.S., MO 7 , șed. din 26 iun.'39 , pag. ?)
 Mihai Carp / 26 iun.'39 **Doc.integral : fișier Școală VI**

▣ Parlamentul " partidist " versus parlamentul " cooperatist "

[LD : cam încurcă dl profesor datele și titlaturile, dar , altfel, spune off- ul profesorilor
 Face aluzii la procesele de conștiință ale profesorilor parlamentari din regimul
 partidelor , trecând cu buretele peste tot ceea ce înfăptuise pentru învățământ .
Și erau , în acest Senat ,dr Angelescu , profesorul Iorga , iluști miniștrii de Învățământ]
 " Așezarea vieții noastre de Stat pe baze cooperatiste , a îngăduit o mai dreaptă
 repartizare a mandatelor parlamentare între diferite categorii sociale producătoare,
 și a făcut ca diferite bresle să fie cu adevărat reprezentate prin aleșii lor .
 " Din acest punct de vedere , profesorii secundari aduc prinosul lor de recunoștință
 Făuritorului Constituției din 10 februarie 1938 , după care , pentru întâia oară în viața
 noastră publică , s-a dat profesorilor secundari
 putința de a-și trimite în Parlament pe aleșii lor .
 " Au figurat altădată aici mai mulți profesori secundari decât acum,
 dar ei nu erau aleșii profesorilor , ci ai partidelor politice din care făceau parte ,
 și nu reprezentau în Senat părerea și nevoile profesorilor , așa că nu arareori
 au fost siliți să îmbrățișeze și să sprijine măsuri și reforme potrivnice intereselor breslei
 lor, ba chiar potrivnice intereselor învățământului căruia îi slujeau .
 " Noua lege electorală pune capăt tragicelor cazuri de conștiință ce izvorau din o astfel
 de situație . Dar mai ales, noua alcătuire a Senatului va da , credem noi ,
 un cadru de activitate în care competența profesională și experiența încercată ,
vor înlătura diletantismul și dezorientarea de odinioară . "[-----]
 Mihai Carp / 26 iun.'39

38.)D.Mociorniță (ex-PNL-FRN,senator de Ilfov, Industrie),,Senat ,26 iun.'39

(DS, MO 7 , șed. din 26 iun.'39 , pag. 171-172)
 [LD : din păcate nu am discursul integral , ci numai o pagină . Chiar și atât , cuvintele lui
 mărturisesc adevărul total la noul regim, la noua Constituție, la FRN și
 celelate instituții create.
 [LD :Mare industriaș.Avea 44 de ani . N.în 1893,la Țintea (Prahova) .Licențiat Școala
 Superioară de Comerț (București) și Școala Superioară de Industrie (Paris) .
 Liberal, deputat în legislaturile PNL (1927,1928).Senator de Ilfov (1939) .
 (Cf. *Enciclopedia Cugetarea* Lucian Predescu, p.560)
 [LD:atenție! nu știu ce s-a întâmplat cu el după instaurarea comunismului .
 Acest "Nicolae" D , să fie el sau un frate Mociorniță ?(Pentru că mai este un Ionel)
 N.în Băicoi (Prahova) .Specializat în Germania în prelucrarea pieilor , a fost 20 de ani în
 conducerea fabricii "Dumitru Mociorniță " .Arestat în 1948, condamnat la 8 ani
 închisoare ,pentru vederile anticomuniste , dar mai ales pentru a i se confisca
 averea .Detenția la Jilava, Făgăraș, Gherla.Eliberat în 1964,grav bolnav (Cf. Ionițoiu ,
 Dicționar M, p. 333)
 Mociorniță / 26 iun.'39 **Doc.parțial : fișier Industrie , Comert**

Mociorniță / 26 iun.'39

▣ România salvată de la Apocalipsă

Partidele / Anarhia / aluziv G de F /

"Pe de altă parte găsesc că **cei mai de temuți vrăjmași** nu sunt cei care luptă deschis, fățiș, cât **cei lași , care își pregătesc ura ocult .; lovitura lor fiind veșnic dată din spate** și ea va fi arareori posibil de înlăturat.

În tenebre , mocneau **răzvrătiri opuse rațiunii superioare a Statului** , se aștepta numai momentul propice ca **ura nestăvilită să pornească într-o neîmplăzită lovitură** ce ar fi putut **să însângereze pământul țării noastre ."**

Pericole externe

"Nimeni nu se mai gândea că și jurîmprejur **în ochii răi și lacomi ce stăteau de veghe ,** începuseră **licăriri stranii de diabolică bucurie** , la gândul că , în sfârșit , după încercata așteptare , **pământul făgăduințelor va fi cotropit ."**

▣ Regele Carol - cărmaciul providențial trimis de Dumnezeu

[LD : Nu contează dacă a avut sau nu dreptate ! Sigur este că a rostit un gând sincer ,un gând împărtășit de mulți români . Chiar și de cei care , din alte considerente , nu-l agreeau pe Carol . Nu știu cum să surprind și eu fenomenul acesta mai bine . Mociorniță reușește . De la el aflăm spaima cea mare pe care o simțisără români !

Dar , folosind același stil , numai până trece furtuna , nu-i așa ?!]

" Vă întreb dacă , în această involburare generală ,când talazurile înfuriate ale apei din afară băteau din toate părțile corabia s-o înghită [pericol extern] , iar înăuntru se complota prin unghere [pericol intern] ; ce ar fi fost dacă și cărmaciul și-ar fi pierdut sângele rece și cumpătul ?"

Slăvit fie Dumnezeu

" Românul ,după ce scapă de o primejdie,face semnul crucii și spune smerit : **< Mulțumescu-ți Ție Doamne ! >**. Suntem deci datori , când am scăpat de la un sinistru naufragiu , să întoarcem fața recunoștinței noastre către Dumnezeu ,și într-un glas să ne rugăm : **< Slăvit fii Doamne că, într-un ceas de grea cumpănă , când totul părea pierdut , nu ne-ai uitat și ne-ai trimis prin Conducătorul ce ne-a condus la limanul scăpării ,mărturia că gândul Tău e lângă noi și ne veghează . >** (aplauze)

Carol II=apartia providențială

"Iar Celui care înfruntându-și hotărât moartea , **ne-a redat viață nouă** , într-un prinos de mulțumire și adâncă grațitudine , îi cheazășuim , la rândul nostru , **munca , devotamentul, cinstea, dragostea noastră și a urmașilor noștri .**

MSRegele Carol II va rămâne pentru poporul românesc **aparitia providențială trimisă de Cel-Atotputernic**, să-și cruțe fiii vrednici de torturile Apocalipsului .

"Iată ce va păstra săpat în cartea ei istoria ,despre această grea răspântie prin care am trecut ."

▣Parlamentul FRN

"Trăim un miracol !Suntem **un organism nou, deși tânăr**,deși noi,ca oameni,suntem în vârstă [**LD : avea 44 de ani !**] [----] Pe deasupra, trebuie să fim animați de ambiția de a înfăptui realizări deosebit de prețioase , încât **activitatea primului Parlament al țării renăscute**, să rămână deapaururi exemplu și pildă demnă de urmat ,celor ce ne vor succede. [----]

Astfel, începând cu **noua Constituție** și legând de ea toate **celelate legiuri** ,s-a introdus un **spirit nou în viața de Stat** ,acela al primatului idealului național ,bazat pe onoare ,demnitate , integritate și prețuirea meritelor."

[-----]

D.Mociorniță / 26 iun.'39

39.a.) I. Agârbiceanu (FRN, Publiciști și scriitori-Cluj), la Mesaj, Senat 26 iun.'39

(D.S., MO 7 , șed. din 26 iun.'39 , p. 158- 164)

[Doc.integral . fișier Culturală, presă VI](#)

[LD:Protopop și scriitor din Cluj;dir.al la ziarul "Patria " și al rev. "Transilvania" A scris peste 40 de vol.de poezie și proză,fiind considerat "Sadoveanu"al ardelenilor]

▣ **Ceasul recunoașterilor, ceasul mărturisirilor .**

▣ **Porunca I-a : consolidării României Întregite ; Porunca II-a : înfrățirea națională**

▣ **Lovitura din 10 febr.'38 = delăturarea partidelor**

▣ **Constituția Carol II = haina potrivită poporului român**

▣ **Frontul Renașterii Naționale**

[I.Agârbiceanu / 26 iun.'39](#)

▣ **Frontul Renașterii Naționale**

" [---] țin să stăruim asupra punctului principal care mie mi se pare că este țâțâna în jurul căreia se va învârti regimul nou introdus în România, cu *Frontul Renașterii Naționale* , în întregime.

" Majestatea Sa Regele a vorbit de atâtea ori , în cuvântările sale, în timpul din urmă , despre necesitatea unei noi credințe , despre o viață nouă .

Să nu credem că acestea sunt cuvinte spuse la ocazie ; acestea sunt spuse, după mine, cele mai mari realități , pentru că **dacă** la temeiul odinei noi nu vom pune viață nouă , nu vom pune concepție nouă de credință și viață , nu vom putea face nimic.

" **Va trebui să întemeiem o religie politică și socială , națională , pe principiul solidarității , al adevăratei uniri sufletești , al înfrățirii desăvârșite , al lăsării deoparte a tuturor intereselor individuale și de clan** , fie politice , fie de familie, scoțând-o pe primul plan al vieții publice de Stat , **a intereselor mari și permanente de consolidare ale națiunii noastre române în patria sa întregită .**

" **Toate aceste principii nu vor putea trăi decât printr-o mare credință și printr-o mare și adâncă regenerare individuală , spirituală .**

Alt suflet , altă morală , altă elită , altă tinerețe și pentru noi cei bătrâni , altă purtare de voie , altă putere de jertfă , în fiecare cetățean român , pentru ca , într-adevăr , să ne putem jertfi viața decenii de-a-rândul - cine va trăi de aici înainte - la această operă fundamentală de consolidare a unității noastre naționale .

" Poporul ne-a dat dovadă că el este conștient de această nouă menire a României , că el umple cu energia și cu simțirea sa tot idealul român al Patriei întregi , de la o graniță la alta . El ne-a arătat că în clipele hotărâtoare este gata să aducă jerfa supremă într-o îmbrățișare frățească , pe moarte și pe viață , a tuturor provinciilor pentru consolidarea României Mari .

" Este rândul nostru , al intelectualilor și al tuturor celorlalți cetățeni , ca să ne dăm obolul nostru cel nou , banul nostru cel de aur , veșnic lucitor și nemuritor , întru consolidarea Statului nostru , pentru că nu numai în ceasurile mari se cere deslănțuirea întregii energii vitale a unui popor , ci și la înfăptuirea sistematice , care au nevoie de timp , de evoluție , de consolidare ." [I. Agârbiceanu / 26 iun.'39](#)

39.b.) Prof. V. G. Ispir (Ex-iorghist, FRN, senator, Intelectuali , 26 iun.'39

(DS, MO7, 26 iun.'39 pag.178)

Președ. asociației "Ofițerilor de rezervă TTR." Generația "1906-1907 " , sub directiva spirituală a prof. Iorga și ACCuza .Deputat în legislatura Iorga ('31-'32)

40.) Eft. Gherman (Ex- PSD ,FRN , Muncitori) , la Mesaj, Cameră , 27 iun.'39

(DAD, MO nr. 6 , șed. din 27 iun.'39 , pag. 109 - 113.)

[-----]

Eftimie Gherman / 27 iun.'39

▣ Muncitorimea română și noul regim

" Este semnificativ , d-lor, că aceste declarațiuni vin din partea muncitorilor- muncitori asupra cărora , în februarie 1938 , erau ațintite toate privirile și toate gândurile , și mai ales erau ațintite asupra muncitorimei socialiste- ce atitudine va avea ea.

Mulți chiar așteptau ca muncitorimea să ia o atitudine pasivă sau negativă față de măsurile care s-au luat pe vremea aceea.

" Or , d-lor, ei nu au răspuns la acele așteptări funeste; muncitorimea nu numai că nu a luat o atitudine ostilă sau de sabotare , din primele momente , dându-și perfect de bine seama de evenimentele pe care le trăia și fiind profund convinsă de tot ceea ce ne aștepta și ne pândea , ea s-a încadrat de la început și a contribuit din toate puterile ei pentru reușita măsurilor ce s-au luat . "

[-----]

Eftimie Gherman / 27 iun.'39

▣ Frontul Renașterii Naționale

" Permiteți-mi numai ca, în câteva cuvinte, să răspund la unele păreri și propuneri făcute de către unii dintre ante-vorbitori, deși vă mărturisesc că nu o fac cu plăcere și bucurios . Nu o fac cu plăcere și bucurios, din cauză că , eu cel puțin, mi-am închipuit altfel Frontul Renașterii Naționale ; altfel am crezut și cred , în timpurile pe care le trăim astăzi , și nu mă așteptam ca în interiorul Frontului să se formeze fronturi .

" Nu mă așteptam să avem discuții ca pe timpul partidelor , nu mă așteptam la divergențe în interiorul Frontului , mai ales dacă ținem seama de timpurile în care trăim și de evenimentele cărora trebuie să le facem față .

" Am crezut și încă cred că este de datoria noastră a tuturor ca în asemenea timpuri și în asemenea împrejurări să evităm orice discuție care ar putea să provoace anumite sensibilități , care numai spre binele și folosul țării și neamului nu poate să fie . "

" D-lor deputați , permiteți-mi să fiu recunoscător față de această constatare că am revenit , cum se zice , în Frontul Renașterii Naționale . Am auzit această declarație și cu altă ocazie . Dar , d-lor, permiteți-mi să adaug : noi nici o dată nu ne-am considerat în afară de familia poporului român (aplauze) Totdeauna ne-am considerat că facem parte integrală din această familie .

-I. Constanțiu : Care " Noi " ? Mai există? Nu mai există , socialiștii.

Nu mai există partid socialist.

-Eft. Gherman : Eu, Gherman , și cu mine muncitorimea , ne-am considerat totdeauna în viața noastră că facem parte integrantă din marea familie a poporului românesc . Dovadă că acest crez pe care îl mărturisesc , nu este o vorbă goală , este tot trecutul vieții mele ca și a colegilor mei Este suficient dacă va reamintesc că în timpul războiului , deși eram dincolo , peste Carpați, ne-am făcut totuși datoria pe fronturi , așa cum ne-a dictat conștiința noastră de români . (aplauze)

Noi nu am ezitat nici un moment să aducem cele mai mari jertfe , chiar cu sângele nostru , pentru Țara Românească , spre deosebire de mulți alții care fac atâta paradă de naționalism . Noi, mai modești, ne-am făcut datoria până la ultimul, pe fronturi , fie în interiorul țării și n-am ezitat ca din toate puterile noastre să contribuim la realizarea marelui ideal de unitate națională " (vii aplauze)

Asta pentru că , la școala la care am ne-am adăpăm noi , la școala socialistă

-I. Constanțiu : Nu mai există ...

-Eft. Gherman : ... la școala de sub conducerea lui Grigorovici , de la Viena, am învățat mai întâi de toate să iubim poporul și Patria și să luptăm pentru realizarea unității naționale , atât de scumpă nouă tuturor (vii aplauze)

"Dar nu numai atât , domnilor, atitudinea noastră ulterioară , la Adunarea Națională de la Alba Iulia și la Cernăuți , unde s-a consfințit unirea aceea atât de dreaptă și atât de mult dorită de toată suflarea românească, atitudinea noastră este cunoscută de toată lumea. Și aceasta d-l președinte al Adunării Deputaților [Vaida], care atunci a jucat un rol principal , d-sa care a fost unul dintre pionierii acelei mărețe adunări de la Alba Iulia, o știe mai bine ca oricine . " (aplauze)

-Al. Vaida -Voevod : Îmi țin de datoria mea ca să confirm întru totul

cele spuse de dl deputat Gherman . Aceasta a fost atitudinea membrilor socialiști , au fost la școala bună a lui Grigorovici , iar în 1918 au fost solidari cu noi , care am organizat Alba Iulia , au fost alături de noi , fără nici cea mai mică șovăire și cu întreg entuziasmul național . (**vii aplauze**)

-Gherman : Mulțumesc d-lui președinte pentru precizarea făcută .(**aplauze**)

[-----]

Eftimie Gherman / 27 iun.'39

▣ **Politica externă : apărarea hotarelor**

" **Părerile d-lui Constanțiu despre socialism nu constituie pentru noi , muncitorii, o deziluzie , un motiv de a ne lepăda de credințele și speranțele noastre .**

Ba, tocmai această credință ne dictează să muncim din toate puterile noastre , să ne punem la dispoziția onoratului guvern , în frunte cu dl ministru al muncii(**aplauze**) , convinși că prin aceasta ne facem una din cele mai sfinte datorii , față de țară și față de MSRegele Carol(**aplauze**)

Eftimie Gherman / 27 iun.'39

41.) Simion Rusu (FRN , deputat țăran, ținut Mureș) la Mesaj, Cameră , 27 iun.'39

(DAD, MO 6, șed. din 27 iun.'39 , pag . 119-120)

[LD : este inedit și pitoresc discursul lui Simion Rusu .În cuvinte simple , el reușește să schițeze puținele deziderate și puținele necazuri ale țăranilor.Întrebarea ccare se pune este însă : este prezența lui un semn de democrație ? Poate un asemenea reprezentant să -și spună un cuvânt competent în procesul legislativ, specific travaliului parlamentar ?]

Simion Rusu / 27 iun.'39 [Doc.integral - fișier Tărănism VI](#)

▣ **Dorințele țăranilor**

▣ **Necazurile țăranilor**

▣ **Comerț agricol românesc !**

Simion Rusu / 27 iun.'39

42.) Nicolae Iorga* (ex.PND , senator de drept) , discurs la Mesaj , Senat , 28 iun.'39

(D.S, MO nr. 9, șed. din 28 iun.'39 , pag. 186 - 192)

[-----]
N.Iorga / 28 iun.'39

▣ **Incapacitatea partidelor de a guverna**

▣ **Regele Carol II a înfăptuit noul regim**

[LD : Din câteva trăsături de condei , cum s-ar zice , Iorga inversează, răstoarnă , cauze și efecte . Apare , din spusele lui , imaginea unei țări placide , deprinse să suporte regimul demagogic partidist , cu lideri mânăți numai de interese egoiste . Pe acest fundal , figura lui Carol apare ca a unui rege salvator și - de ce nu ?! - undeva , într-o modestă postură , " sfetnicul " Iorga .]

" În acest timp, s-au petrecut două lucruri care sunt la origina regimului cel nou . Aceste două lucruri și nu altele. Aici să-mi dați voie să subliniez gândul meu . Unii din dvs pot foarte bine a crede că regimul cel nou a ieșit dintr-o ridicare a țării împotriva partidelor . **Nu, țara era așa de deprinsă să suporte acest regim , încât ea nu s-a arătat prin nimic că se poate scutura singură .**

Acesta este adevărul .

" Nu confundați situația de la noi cu situația din Italia d-lui Mussolini și cu situația din Germania a cancelarului Hitler.Aici a fost cu totul altceva .

[-----]

Dvs, reprezentanții foarte stimați a atâtor ramuri de activitate , nu aveți, cum nu avem nici noi, senatorii de drept , cum n-are nici banca ministerială , **nu avem caracterul unor cumpliti luptători** , care au luat arma în mână și , după ce și-au dat tributul de sânge, s-au apucat cu mâinile îndârjite tocmai prin acest act , să guverneze țara . Nu !Acest act l-a făcut Carol II, Regele României . **Nu l-ați făcut dvs, și , în ceea ce privește Frontul, cei care beneficiază de acest regim și cei care îl reprezintă , fără a beneficia în sensul obișnuit al cuvântului , trebuie să fie de cea mai desăvârșită modestie.**
[-----]
N.Iorga / 28 iun.'39

▣ Raportul dintre *Frontul Renașterii Naționale* și Parlament

[LD :Iorga pare în dezacord cu această nouă creațiune. Oare de ce ? Să fie idiosincrazia lui la ideea de partid ? Să fie o supărare nemărturisită pentru că nu se bucurase de onorurile cuvenite din partea noului regim ? În tot cazul, pune la punct zelul ferenist care făcea ravagii , devenind susținătorul Parlamentului .]

" *Frontul* acesta are un foarte frumos nume , are o uniformă care nu strică și are o conștiință de sine , care trebuie să se adapteze împrejurărilor . Coroana , care avea nevoie de un sprijin , și l-a avut larg , un adevărat plebiscit în jurul Tronului - nu pentru ca "*Frontul*" să rămână în rostul de a înlocui Parlamentul , ci tocmai pentru că atunci nu era Parlament, și pentru a arăta devotamentul Coroanei , pentru aceasta a trebuit să se arde căldura pentru Front .Acesta este adevărul .

" Și chiar în Consiliul de Coroană , în care s-a discutat *legea electorală* - știu foarte bine cei care au participat - eu mi-am exprimat această părere : < *Până acum Frontul, de acum înainte Parlamentul .* >

" Frontul, evident , cu garda lui, este tot ce poate fi mai bun , pentru ca , în anumite împrejurări , în jurul Coroanei să se găsească mobilizate și alte forțe , **decât ale maselor mobilizate de cine știe ce demagog .**

Țara a sprijinit prin "*Front*" Coroana , în primul rând, **dar Coroana trebuie să se sprijine pe un Parlament liber .**

" Eu am avut o oarecare discuție, fără a fi contrazis, în ceea ce privește condițiunile în care s-au făcut alegerile , care recunosc că au fost pașnice și că lumea a fost bucuroasă de a fi despovărată .

Dar ceea ce mi se spusese , înainte de plecarea mea în străinătate , că rolul "*Frontului*" în alegeri se va mărgini la o simplă semnalare a incompatibilităților , **aceasta, din nenorocire, nu s-a făcut .** "

" Și, să-mi dați voie să citesc aici din scrisoarea pe care am trimis-o președintelui de Consiliu[**Armand Călinescu**] [-----]

Iată d-lor ce-i scriam eu d-lui Armand Călinescu :

< *În ajunul plecării de la care nu mă pot sustrage , țin să-ți spun că , din conversații cu d-ta asupra formației Senatului , nu trebuie să reții că eu aș fi dispus a-l prezida , oricare ar fi caracterul operațiunilor electorale .*

Amestecul Frontului e desigur pentru ele un viciu și de aici pot ieși lucruri neplăcute , poate chiar grave .Cred însă că ele s-ar putea evita , spre binele țării .

Și iată cum : această alcătuire pe care și în prezența Maiestății Sale am arătat-o ca o soluție oarecare , prinsă într-un moment de hotărâre, nu poate înlătura pe nimeni , pe baza simplului fapt că a fost decretat "Partid Unic" .

Nu poate fi partid unic, ci numai națiunea.

Dacă , socotindu-se numai un simplu birou electoral adaos, el ar semnala numai incompatibilitatea , ca o datorie cetățenească a sa, lucrul ar fi acceptabil .>

Nu vreau să citesc restul acestei scrisori, dar așa s-au desfășurat lucrurile .

V-am arătat neted de unde s-a pornit , iată rezultatul .Iată unde am ajuns.

Iată ce este astăzi legalitatea , ce este astăzi numai oportunitate trecătoare . "

" Să ne unim , **nu prin favoarea pe care am căpătat-o la un moment și din care se face un privilegiu , să nu înlocuim vechea clasă privilegiată printr-o nouă clasă privilegiată de jurămintă și de uniforme ,**

ci să strângem toate voințele , peste orice privilegiu , fiecare sacrificând , unii o întreagă viață politică , iar alții un moment de noroc care a căzut asupra lor, pentru ca , sprijinindu-ne pe clasele fundamentale , să umblăm pe o linie care să fie numai a noastră ,

înlăturând tot ce este de aiurea ispită și tot ce este de aiurea amenințare !

" Să unim împreună libertatea , pe care nu o poate urmări nimeni până în fundul gândirii noastre , cu autoritatea , fără de care orice societate se dărâmă .

Și atunci , în jurul Regelui , spirit liber și spirit de autoritate în același timp , să începem era cea nouă , nu de la discursul nostru de aici , ci de la fapta pe care vom fi făcut-o împreună !"(aplauze prelungite)

N.Iorga / 28 iun.'39

43.) Victor Vâlcovici (FRN , deputat ,Intelectuali) , la Mesaj , Cameră , 28 iun.'39

(DAD, MO nr. 7 , șed. din 28 iun.'39 , pag. 128 - 131)

[Ședința este condusă de Al.Vaida -Voevod. Vâlcovici este primit cu aplauze prelungite de către Adunare . Este unul din liderii de marcă a FRN, cu merite în organizarea corpurilor profesionale. Fost ministru în guvernul Iorga -Argetoianu , Vâlcovici - rectorul Politehniciei-Timișoara ;inginer distins;în tinerețe iorghist ; excelent organizator .

[LD 18 mai 2004.: nu știu ce disciplină preda prof. Vâlcovici . Discursul său moralist , în loc să producă fiori de înălțare sufletească , mie mi se pare penibil .

Atât în ceea ce privește descrierea " bolilor sufletești " provocate de partidele politice , cât și în descrierea " minunii" redresării conștiințelor la strigătul regal, cu imaginea încolonării tuturor ...Și toate acestea , ca o semnificare a loviturii de Stat din 10 februarie ! Dar poate mă înșel , și așa era epoca și cuvintele nu erau demonetizate ! Pentru că altfel, ceea ce spune și ceea ce propune , este adevărat] Doc. integral : fișier FRN I

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ Dezbaterile la Răspunsul la Mesaj : decență și înțelegere

Făcând parte din comisia care s-a ocupat cu redactarea Răspunsului la Mesajul Regal , se înțelege că din capul locului face declarația că va vota acest Răspuns.

De asemenea , vrea să ușureze îndemnul lui Vaida , care a solicitat scurtimea discursurilor , promițând că se va opri imediat ce l se cere .

" Toți oratorii care m-au precedat la această tribună au dat dovada de o decență și de un înalt spirit de înțelegere a seriozității vremurilor , care trebuie neapărat relevat .Este o prelungire a fenomenului social pe care îl trăim de un an încoace , Este un corolar natural al loviturii de Stat de la 10 febr. 1938 ."

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39, retro 10 febr.'38

▣ Lovitura de Stat = revoluție morală

" Această lovitură de stat este nu numai o revoluție politică , cum se spune adeseori , fiind că aceasta ar însemna să scoborâm valoarea marelui eveniment politic la dimensiunile superficiale ale unui lucru trecător ;

ci marele fenomen de la 10 februarie 1938 , întăr mult mai adânc în sufletul nației însași , este o revoluție de ordin moral , este o frământare și o revizuire a tuturor conștiințelor românești .

" Țara era în suferință morală mai cu seamă .

Era o descurajare generală în lagărul muncitorilor onești .

Cinismul luase locul credinței .Blazarea luase locul entuziasmului .

Toată lumea suferea de o lipsă morală , de o descurajare totală și nu mai era în stare să deosebească stările de lucruri , nici să reacționeze împotriva odioaselor practici în care căzuseră partidele politice; sau împotriva iluziunilor nechemați, care , conștient sau inconștient, tindeau să ducă țara în pârjolul pieririi . Sufeream cu toții de o boală sufletească .

" În momentul acela a venit strigătul Majestății Sale Regelui , sub forma de la 10 februarie 1938 . Și , ca printr-o minune , s-au redresat toate conștiințele .

Lovitura de Stat din februarie trecut, este comanda Regelui nostru

de a lua poziție în fața primejdiei . Și la comanda regală ,

noi cu toții ne-am încolonat drepti și hotărâți să ne scuturăm de starea imorală morbidă , în care ne cufundaseră păcatele partidelor politice ."

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ Regim totalitar ?! de dictatură ?!

" Frontul Renașterii Naționale este națiunea toată electrizată în jurul unei voințe unice .Salutul acesta strămoșesc " Sănătate! " , salutul pe care FRN l-a pus pe buzele tuturor , este expresiunea hotărârii noastre nestrămutate de însănătoșire .

Sănătate și vigoare trupească , sănătate și vigoare sufletească , iată ceea ce dorim noi neamului nostru ."

" În jurul acestei atitudini s-au depănat o serie de păreri , care merită să fie menționate , pentru că s-a făcut o reală confuzie.

< *Regim totalitar* > s-a spus câteodată ; < regim de dictatură > s-a spus altădată .

În fond , când se spune așa, încercându-se să se omologheze situația din Țara Românească cu situațiile din alte țări , se face o confuzie.

" Ceea ce s-a căutat prin lovitura noastră de Stat , a fost să se repună Statul Român în prestigiul și în autoritatea în care se găsea înaintea vreme , în prestigiul și autoritatea de care are nevoie pentru înalta misiune pe care trebuie să o îndeplinească Statul . Căci Statul are o înaltă misiune , mai cu seamă în Țara noastră, de a păzi cu sfințenie și cu autoritate legile țării și nu numai atât , de a întreprinde în mod persistent , în mod insistent , un proces de educație națională care ne lipsește .

Aceasta nu înseamnă *Stat totalitar*, nu înseamnă statocrația italiană , ci înseamnă pur și simplu o serioasă înțelegere a menirii Statului românesc. "

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ Educația cetățenească

" În care țară civilizată din lume , obligația păzirii legilor țării înseamnă restrângerea libertăților individuale ?

În care țară din apusul Europei se întâmplă ca, în timpul când se cântă imnul național , doamenele să-și repara culorile feței cu bastonașe și cu pufuri de pudră ?

Să întrebe , rog acele doamne, pe cei ce au vizitat Anglia , care este patria clasicului democratism , cum se comportă englezul în momentul când se cântă *God save the King* ? Englezul încremenește într-o poziție de pios respect până la sfârșitul intonării , pentru că individualismul englezului , cunoscutul individualism al englezului , în momentul acela se topește în marea pastă națională , formând astfel englezul , britanicul de pretutindeni care înalță un imn de slavă patriei britanice .

" Momentul când se intonează imnul național este un moment solemn , el trebuie respectat , el trebuie păzit cu aceeași sfințenie cu care trebuie să păstrăm noi respect și pietate momentului când se citește Evanghelia în Biserică .

Ne lipsește această educație cetățenească și nu este cel din urmă lucru la care trebuie să ne gândim , pentru că toată puterea noastră sufletească se grefează pe această educație sau pe această lipsă de educație .

Popoarele care nu au știut să-și respecte Statul și puterea națiunii , au pierit , și noi nu vrem să pierim .

" Pentru acest nobil scop , Statul are nevoie de autoritate . Se înțelege că el nu se substituie familiei , nu poate avea pretenția aceasta , deși poate educația de familie lipsește la noi în cea mai mare parte , dar Statul vrea , în orice caz , să întărească familia , s-o ajute în opera de educație .

" Regimul în care trăim ne oferă atmosfera liniștită interioară , care este propice , care este necesară pentru munca constructivă .Deci acum ne punem pe lucru . "

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ Guvernul Armand Călinescu

" Grație impulsului regal și grație vigilenței permanente din partea primului sfetnic al Coroanei , d-lui Armand Călinescu (vii aplauze) noi ne bucurăm azi de perfectă liniște și putem lucra .Să-mi dați voie să aduc acest omagiu public d-lui prim-ministru pentru activitatea sa pusă în slujba țării , în cel mai înalt spirit de sacrificiu de sine .

" Într-adevăr , echipa de lucru de sub conducerea d-sale s-a pus pe muncă .

De 16 luni , de când avem acest guvern , s-au realizat lucruri mari în comparație cu ceea ce se putea realiza sub alte regimuri , în același interval de timp .

E o minune . [---Mesajul Regal le-a amintit -----]

" Dar , în orice caz, un lucru este sigur : că pe lângă marile realizări pe care le-a făcut această echipă lucrătoare de miniștri , sub conducerea d-lui prim-ministru Călinescu , rămâne încă foarte mult de realizat pentru programul de viitor . "

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ Problema centrală : creșterea nivelului de viață

▣ Starea de mizerie a cetățeanului mijlociu , a țăranului .

"...rog onorata Cameră să-mi îngăduie să enunț o singură problemă , care este problema centrală , problema vitală a țării noastre .

Este o problemă care concentrează toate cărările de analiză , când este vorba să cercetăm de aproape, obiectiv, cauza rezelor noastre și anum este ridicarea nivelului de viață a cetățeanului mijlociu, în special a țăranului nostru(aplauze Aceasta este problema centrală care trebuie să ne preocupe tot timpul , natural în timp de pace , dacă miarzele amenințătoare care ne vin de peste graniță , ne vor da răgaz , aici trebuie să ne concentrăm atenția și toate celelate probleme trebuie grupate în jurul acestei probleme centrale .

" Dacă vom avea răgaz să cugetăm asupra operei și îndatoririlor noastre de construcție din țara românească , atunci eu cred că problema care trebuie să ne preocupe în primul rând este aceasta : scoaterea din starea de mizerie în care se găsește cetățeanul mijlociu în țara românească (aplauze)

" Agricultorul nostru , cu familia lui , are un venit de 16.000 lei anual - cu toată munca lui.Vă întreb : cum putem pretinde noi elan sufletesc , de cercetări științifice ,de la un cetățen care trăește , el și familia lui compusă din 4-6 membrii , cu un venit de 16 .000 lei anual ? 37 % din gospodăriile noastre țărănești , nu au nici o vită trăgătoare . Pentru a-și cumpăra o preche de bocanci , lucrătorul agricol trebuie să muncească 30 de zile . (aprobări)

Agricultură - industrie

Și, d-lor , nu spun aceasta pentru a schița , cum s-a făcut aici , cred din eroare un conflict între două compartimente foarte importante pentru țara noastră, anume între compartimentul agricol și cel industrial . Nu , domnilor , nu conflict , pentru că industria , ea însăși, este plăpândă în țara românească , ea însăși merită sprijinul nostru , fiind că pe industrie se bazează speranțele de ridicare economică a țării românești cât mai curând. "

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ Ridicarea randamentului agrar

" Știți dvs ce puteți citi , dacă cercetăm statisticile străine ? Am deschis de curând cartea unui învățat statistician englez , care face tabel cu 28 de țări , după venit , considerând și venitul agricol și cel industrial , România stă în coadă - nu ultima chiar , pentru că o întrece Lituania . În acest tablou , notați bine, este enumerată Bulgaria, este menționată Grecia, este Ungaria, este Africa de Sud . D-lor , noi stăm mai prost , din punctul de vedere al venitului național , decât Africa de Sud !

" De sigur că fenomenul n-a scăpat conducătorilor noștri politici , și știm că s-au cercetat cauzele și s-au grupat în jurul câtorva probleme foarte importante , mai cu seamă în ce privește agricultura . Ministrul nostru de agricultură se gândește în mod serios și a început o campanie de îmbunătățire a tehnicii agricole .

Se gândește , iarăși , la întrebuintărea cum se cuvine a timpului liber pe care îl are țăranul nostru . Sunt , după socoteli destul de moderate , 160 de zile de șomaj ale agriculturului țăran . [-----]

" Mi-aș permite ca în această ordine de idei să enunț trei puncte capitale , care privesc latura economică .Primul punct : transportul ; al doilea punct : depozitarea ; al treilea punct : creditul . Eu cred că este suficient să pronunț aceste trei cuvinte , pentru ca în mințile dvs să răsară un întreg eșafodaj de argumentare și de dezvoltare care privesc fiecare din aceste trei capitole .

Fără transport și fără posibilitatea de depozitare , toată bogăția țării își pierde din valoare .De aceea este foarte îmbucurătoare inițiativa pe care a luat-o guvernul actual de a accelera construcția silozurilor .

Și știm că , în același timp , se fac eforturi foarte frumoase din toate părțile , de înfririparea unui credit ieftin la îndemâna producătorilor , așa fel încât el să fie la adăpost de exploatarea unor bănci uzuare .

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ **Lucrările publice : căile de transport**

Dar rămâne chestiunea transportului , încă în picioare .

Trebuie să recunoaștem că actualul ministru al *Lucrărilor Publice*, d-l ministru Ghelmegeanu (aplauze) și-a început activitatea în împrejurări destul de grele și totuși , cu o tinerețe și cu un ritm pe care rar l-a atins cineva înaintea sa , a știut să dea fața care se cuvenea coeficientului diferențial în munca noastră (aplauze) Rămâne încă deschisă problema căilor de comunicație .

Vor trebui încă mulți ani de muncă metodică , pentru ca să putem oferi țării aceștia căile de comunicație care se cuvin exploatării bogățiilor noastre naturale.

[-----] Dacă avem diferențe de prețuri exorbitante , de la un colț la altul al țării , aceasta se datorește lipsei de căi de comunicație . Dacă 25 % , în medie , din prețul de vânzare al produselor solului nostru , înseamnă în general transport , aceasta se datorește lipsei de credit și de comunicații expeditivă ; [-----]

"Căile de comunicație sunt propriu zis de trei feluri , mai importante , lăsând la o parte pe acela care nu are importanță hotărâtoare pentru economia țării .

Sunt șoselele , sunt căile ferate , sunt căile de navigație , râurile , fluviile și marea .Toate trei își iau importanța lor. [-----]

În acest proces , de coordonare a căilor de comunicație , șoselele trebuie să ocupe locul întâi . Este adevărat , țara românească posedă un număr impozant de km.de șosea .Dacă le-am desfășura liniar , avem 136.000 km. ; cam 7 km. la mia de locuitori . Trebuie să vă spun în treacăt că aceste cifre sunt satisfăcătoare în comparație cu cele mai civilizate țări din țările apusului Europei .

" Din ce sunt compuse aceste 136 .000 de km. de șosele ?

90.000 sunt cunoscutele șosele comunale , care sunt în cea mai mare parte , peste trei sferturi , doar pârții , fără piatră , care , natural , cea mai mare parte din an sunt complet impracticabile.

Mai sunt vreo 30 .000 km de șosele județene , din care jumătate sunt impracticabile , din cauză că aproape nu mai au piatră pe ele.

În fine , vreo 13.000 km. sunt șosele naționale .Mândria noastră .

Dar să știți că ,din aceste șosele naționale , numai vreo 3.000 km.merită în adevăr să poarte titlul de mândrie națională . Numai vreo 3. 000 , fiind că restul sunt în stare lamentabilă . Sunt șosele naționale , care se prezintă mai prost decât unele din șoselele județene .

" Dacă ne-am apuca să facem o socoteală , cam ce ne trebuie nouă , pentru a pune rețeaua aceasta de căi de comunicație în stare de a folosi țării , găsim că avem nevoie de 40 miliarde lei , pe puțin .

S-a studiat chestiunea aceasta , dacă am fi noi în stare să găsim creditele necesare pentru a da drumul lucrărilor de 40 miliarde lei .

Nu suntem în stare , s-a făcut dovadă , că toate eforturile noastre până azi nu vor putea găsi decât câteva sute de milioane din ceea ce ne trebuie , ceea ce înseamnă aproape nimic . [-----]

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ **Muncă obștescă**

" Țara noastră nu dispune de bani . E drept , dar dispune de altceva : dispune de muncă . Dispune de cele 160 de zile a lucrătorului agricol , în care acesta șomează , dispune de nu știu câte zile ale celorlalți lucrători , când aceștia n-au de lucru , și dispune de nu știu câte zile libere ale noastre , ale tuturor , din care putem da țării câteva.(Aplauze)

" Să facem cu toții o efortare comună , ca să ieșim din marasmul economic în care ne găsim . Pentru șosele , trebuie să ne dăm nu numai banul nostru , ci munca noastră (aplauze) așa cum au făcut , de altfel , alte țări mai civilizate ca a noastră , din Occidentul Europei .

Să se uite cineva în Germania , în Franța , în Italia și cercetând va afla că frumoasele șosele care se găsesc în aceste țări , sunt nu numai produsul capitalului care se putea pune la dispoziția ministerelor ,

ci mai cu seamă , a fost produsul muncii cetățenilor cari,
 într-un elen sufletesc , au știut să dea tot ceea ce aveau și ceea ce
 nu aveau , ca să scoată la liman problema șoselelor .
Aceasta ar trebui să facem și noi . Am încercat o dată , fiind pe banca ministerială , [
guvernul Iorga , '31-'32] să introduc prestația în natură , într-o *lege a drumurilor* . Am
 introdus-o cu greutate , împotriva unui val de discursuri de natură demagogică , care
 încercau să oprească în loc acest mijloc bun și sănătos
 și propriu țării noastre , pentru muncă . Dar d-lor , eu consider încercarea mea din 1932,
 prea timidă . Socot că nu mai este timpul să ne târguim în această privință ; astăzi
 trebuie să luăm taurul de coarne și să spunem răspicat :
țara noastră are nevoie de muncă , trebuie să ne-o dea toți (vii aplauze) ,
 în măsura în care are nevoie de ea . Toată lumea , și aceia care nu o dau acum .
 [-----] am făcut o socoteală de adunare și înmulțire . Știți dvs că dacă se face
 o chibzuită distribuție a muncii în Țara Românească ,
 am putea realiza un fond de 5 miliarde de lei pe an pentru șosele ?
 Așa stau lucrurile . [-----] În 20 de ani de zile (și nu într-o sută de ani !)
 am avea o rețea care , într-adevăr , să joace un rol important în procesul de ridicare
 a Țării Românești , din punct de vedere economic . Iată un program de lucru .
Cunosc criticile care s-au ridicat totdeauna când s-a pus această problemă : abuzurile !
 Ar fi un semn de neîncredere în actualul regim dacă ne-am închipui
 că și în actuala atmosferă morală încă s-ar putea petrece abuzurile petrecute
 în timpul politicii de tristă amintire . Sunt sincer convins că această muncă
 a cetățeanului nostru , încadrată așa cum se cuvine într-un aparat administrativ
 de seamă și într-un aparat tehnic de seamă , ar putea să dea randamentul
 pe care nu-l poate da nici un alt mijloc în țara românească .
Acesta este remediul , acesta este scăparea . "
 Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ Industria - aspirator de suprapopulație agricolă

"Elan industrial ne trebuie din mai multe motive.
 Noi avem nevoie de o industrie în țară , mai întâi de toate pentru că , în momente
 grele , în momentul când focul este aprins în jurul nostru , noi suntem izolați
 geograficește și nu mai putem conta decât pe propriile noastre mijloace .
 " Mi-a umplut inima de bucurie botezul aceluia vas , " *Amiral Murgescu* " ,
 construit integral în uzinele românești . Este un mare succes al industriei noastre ,
 o mare promisiune pentru izbânda noastră într-un viitor conflict armat (aplauze) .
 "Dar nu numai atât . Mai este încă ceva . Industria , în general , compartimentul
 industrial și comercial în țara românească , are o foarte mare problemă de rezolvat ,
 este vorba de a întrebuința brațele care se degajează anual din suprapopulația țării
 Gândiți-vă că 250.000 locuitori în plus are țara românească în fiecare an .
 Ce facem cu ei ? Îi păstrăm la țară ca să adâncim pauperizarea vieții agricole ?
 Nu ! O politică înțeleaptă de Stat trebuie să prevadă lucrul acesta .
 O suprapopulație trebuie drenată , trebuie îndreptată spre punctele unde se găsesc
 viduri . Viduri avem în industrie , ne lipsește lucrătorul calificat .
 Să-l formăm , prin școli , prin ateliere și vom avea blagoslovenia celor ce vor veni
 după noi , pentru că le vom da o țară întărită .
 " Industria împreună cu agricultura , împreună cu elanul pe care îl găsim la populația
 de la țară către muncă , va rezolva marea problemă a înălțării economice și deci și
 morale a Țării Românești (aplauze)
 Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ Înstăirea țaranului = cheia prosperității țării

" Industria împreună cu agricultura , împreună cu elanul pe care îl găsim
 la populația de la țară către muncă , va rezolva marea problemă
 a înălțării economice și deci și morale a Țării Românești (aplauze)
 Iată deci cum se îmbină toate problemele , și cum se aranjează toate în mod polarizant
 în jurul problemei acestora centrale , ridicarea nivelului de viață a țaranului .
 " Înstăirea țaranului înseamnă prosperitatea țării . Cu toții trebuie să ne înscriem deci
 împotriva dușmanului care este sărăcia noastră .
 Acesta este imperativul momentului , d-le prim.ministru și onorată bancă ministerială ,
 lupta hotărâtă și dărză împotriva sărăciei țaranului român . "

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ **Stat autoritar : păzirea legalității**

" Vă trebuie legi pentru această victorie ? Parlamentul român vă face declarația solemnă că vi le va da cu urgența convenită , fără nici o dificultate și în cel mai sincer spirit de colaborare leală . (aplauze)

" Mă îndoesc că numărul legilor ar fi cheia care ne duce la izbândă .

Eu cred că , mai degrabă , o înțeleaptă și bună administrație gospodărească , în cadrul legilor țării , este mai eficientă (aplauze) Nu avem nevoie de legi noi .

Să le păzim pe cele care le avem , cu stricteță . " (aplauze)

" Stat autoritar , care să întreprindă serios și insistent educarea maselor în direcția aceasta , în sensul păzirii legilor . Poporul nostru este un popor înțelegător. El este bun , este maleabil , se lasă condus și vă va urma

și atunci când , poate , momentan , nu-i veți oferi o plăcere .

Pentru că el știe că în dosul desamăgirii sau amărăciunii momentane ,

se ascunde intenția dvs de bine pentru dânsul și vă va răsplăti cu recunoștința sa.

" De aceea, faceți apel la eforturile noastre ale tuturor , pentru ca într-o impresionantă solidarizare națională să putem da ceea ce națiunea așteaptă de la generația de astăzi . (vii aplauze)

" Nimeni nu va cârți împotriva muncii , pentru că timpul cârtelilor fără de rost

a trecut pentru totdeauna . Astăzi, problema existenței noastre cere, mai mult ca

totdeauna , unirea tuturor fiilor acestui neam și noi, pătrunși de înaltă valoare

națională a acestui advăr , vă spunem d-le prim-ministru : luați comanda mobilizării

noastre sufletești și noi vă vom urma pe calea binelui ,

pentru propășirea țării și pentru înălțarea patriei

(Aplauze prelungite și îndelung repetate . Dl orator este viu felicitat de

Armand Călinescu și de Al.Vaida -Voevod)

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

44.)